

Jaarstukken 2018

Voorwoord

Voor u ligt de jaarrekening 2018. Deze jaarrekening is een verantwoording over de resultaten, inspanningen, uitgaven en inkomsten van Veiligheidsregio Twente over het jaar 2018. Samen met onze partners geven wij inhoud aan de multidisciplinaire samenwerking op het gebied van de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing en aan de bestrijding van dagelijkse ongevallen en branden tot rampen en crisis. Veiligheid is niet alleen de verantwoordelijkheid van de overheid. We betrekken private partners, maatschappelijke organisaties en inwoners bij de uitvoering van de taken van de VRT. Samen werken we aan een veilig Twente.

2018 is het derde jaar van het beleidsplan over de beleidsperiode 2016-2019. In dit beleidsplan staan vijf strategische doelstellingen centraal:

- Innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen;
- Anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving;
- Resultaatgerichte regionale crisisorganisatie die aansluit bij de samenleving;
- Betekenisvol samenwerken;
- Goede informatievoorziening.

Op de verschillende onderdelen hebben we al mooie resultaten geboekt of zijn we projecten begonnen. We zijn trots op ons werk en trots op hoe we het doen met elkaar. We durven te ondernemen en risico's te nemen. Uiteraard altijd in verbinding met de doelen waar we voor staan. Actuele thema's als de voorbereiding op gevolgen van terrorisme, toenemende nadruk op zelfredzaamheid, risico-communicatie, de crisisorganisatie, drones en transitie meldkamer hebben aandacht gekregen. Voor het tweede jaar is gewerkt met en in de nieuwe crisisorganisatie, waarbij 14 systeemoefeningen hebben plaatsgevonden. De jaarlijkse onverwachte systeemtest hebben we met een goed resultaat afgerond. 2018 kende slechts één GRIP-1 incident nl. de brand bij Twence in een afvalberg op de Boeldershoek. Ieder GRIP-incident wordt VRT breed geëvalueerd en eventuele leerpunten zijn meegenomen. In 2018 zijn verschillende technieken ontwikkeld om de voorbereiding en bestrijding van incidenten te verbeteren.

Informatie krijgt in onze organisatie steeds meer een cruciale rol, zowel in de koude, voorbereidende fase als in de warme fase. Met o.a. business intelligence, het Informatie en Operationeel Centrum (IOC) en de wekelijkse operationele briefing, gebruiken wij informatie op een slimme wijze. GHOR Twente werkt bijvoorbeeld meer aan de voorkant van informatiestromen met behulp van LCMS gz onder andere door het monitoren van de griep. Daarnaast is Informatieveiligheid een belangrijk thema in de organisatie geworden.

2018 stond in het teken van de visitatie. In mei 2018 zijn we bezocht door een visitatiecommissie. De leden van deze commissie hebben verschillende gesprekken gevoerd met bestuur, directie en medewerkers. De visitatie is afgerond met een mooi rapport. We mogen trots zijn op onze regio met gemotiveerde en enthousiaste medewerkers. Uiteraard zijn er ook enkele aandachtspunten uit de visitatie voortgekomen. Deze pakken we op en zijn onder andere verwerkt in het beleidsplan. Het afgelopen jaar is ons risicoprofiel geactualiseerd en is ons beleidsplan tussentijds geëvalueerd.

De VRT vormt een platform voor verschillende samenwerkingsvormen. Zo is het IVZ-platform al jaren georganiseerd binnen de VRT. In 2018 is het Veiligheidshuis Twente bij de VRT gekomen. Ook zijn de OVD-G-en in dienst gekomen bij de GHOR en maken zij deel uit van de kantoor organisatie.

Ook dit jaar hebben ruim 800 brandweermensen vanuit 29 brandweerkazernes 4.452 incidenten bestreden en is er door de brandweer ruim 700 keer voorlichting gegeven, waarbij circa 31.000 mensen zijn bereikt. Gemeenten, bedrijven en instellingen zijn 2.412 keer voorzien van advies op het gebied van brandveiligheid en zijn er zeker 2100 controles uitgevoerd binnen bedrijven en instellingen.

In 2019 gaan we over de risico's en de nieuwe beleidsthema's voor de komende beleidsperiode in gesprek met de 14 Twentse colleges en de 14 gemeenteraden. Er vindt een vervolg op de actualisatie van het risicoprofiel en een evaluatie van het beleidsplan plaats. Het komende jaar staan belangrijke thema's op de agenda. De voorbereidingen voor een gezamenlijke meldkamer voor Oost Nederland lopen. We blijven werken aan veiligheidsinnovaties, bijvoorbeeld op de Twente Safety Campus en middels het project Next Level. We blijven ons inzetten voor projecten die de zelfredzaamheid van mensen in Twente vergroten, bij brand maar ook in andere situaties. We vertrouwen erop ook in het komende jaar weer goed voorbereid te zijn om hulp te bieden daar waar nodig is. Zo leveren we opnieuw onze bijdrage aan een veiliger Twente.

Enschede, juni 2019

Het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Twente

Inleiding

Voor u liggen de jaarstukken 2018 van Veiligheidsregio Twente. Deze zijn opgesteld conform de richtlijnen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) dat het Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) met ingang van 2005 ook voor gemeenschappelijke regelingen van toepassing heeft verklaard.

Zowel de programmabegroting als de jaarstukken zijn in het BBV in vier onderdelen verdeeld:

Begroting		Jaarstukken	
Beleidsbegroting	a. Programmaplan; b. Paragrafen.	Jaarverslag	a. Programmaverantwoording; b. Paragrafen.
Financiële begroting	a. Overzicht van baten en lasten en de toelichting; b. Uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting; c. Overzicht van de geraamde baten en lasten per taakveld.	Jaarrekening	a. Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting; b. Balans en de toelichting; c. Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; d. Overzicht van gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

Conform het hierboven gepresenteerde overzicht bestaan de jaarstukken 2018 uit de programmaverantwoording, de paragrafen, de programmarekening en de balans. In het jaarverslag vindt beleidsmatige verantwoording per programma plaats en in de jaarrekening de financiële verantwoording.

Leeswijzer

Volgens de richtlijnen van het BBV wordt in de programmaverantwoording getracht de drie beleidsvragen uit de programmabegroting; "Wat willen we bereiken?", "Wat doen we er voor?" en "Wat gaat het kosten?" te beantwoorden.

In de programmaverantwoording wordt per programma verantwoording afgelegd over de in het programmaplan aangegeven doelstellingen, geleverde prestaties en de maatschappelijke effecten. Dit is gebeurd aan de hand van de volgende beleidsvragen:

- Wat hebben we bereikt? (maatschappelijk effect)
- Wat hebben we ervoor gedaan? (projecten, activiteiten en kernindicatoren)
- Wat heeft het gekost? (budgettaire effecten)

Om het document sneller te kunnen scannen wordt aanvullend hierop bij ambities de score door middel van een kleurenschema weergegeven. Voor het aangeven van kleuren is de volgende richtlijn gehanteerd:

- Groen: we hebben gepresteerd (of zelfs beter dan dat) wat we in de programmabegroting hebben aangegeven.
- Oranje: we hebben gedeeltelijk gepresteerd wat we in de programmabegroting hebben aangegeven.
- Rood: we hebben **niet** gepresteerd wat we in de programmabegroting hebben aangegeven.

Na de programmaverantwoording treft u in de paragrafen de status van de in de begroting benoemde beleidslijnen met betrekking tot beheersmatige aspecten aan. Hierin worden de volgende door het BBV verplicht gestelde onderdelen behandeld:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Financiering;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;

In hoofdstuk 5 en 6 u treft het overzicht van baten en lasten, balans en toelichtingen hierop aan. Deze dienen een inzicht te geven in de financiële positie van Veiligheidsregio Twente.

Als laatste onderdeel van de jaarstukken 2018 treft u de analyse begrotingsrechtmatigheid aan.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inleiding	3
Inhoudsopgave	4
1 Samenvatting	6
1.1 Wat heeft het gekost en hoe is het gefinancierd?	6
1.2 Samenvatting resultaat 2018	7
1.3 Resultaat t.o.v. bestuursrapportage 2018	10
1.4 Stand van zaken effectuering bezuinigingsoperatie	11
2 Veiligheidsregio Twente	12
2.1 Wie is Veiligheidsregio Twente?	12
2.2 Missie en visie Veiligheidsregio Twente	12
2.3 Wat doet Veiligheidsregio Twente?	13
2.4 Organisatie	13
3 Toelichting op de programma's	14
3.1 Programma Multidisciplinaire onderwerpen	14
3.2 Programma Brandweer	19
3.2.1 Twente Safety Campus	26
3.3 Programma GHOR	28
3.4 Programma Gemeenten	34
4 Paragrafen	36
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	36
4.1.2 Beschikbare weerstandscapaciteit	37
4.1.3 Benodigde weerstandscapaciteit	38
4.1.4 Beoordeling weerstandsvermogen	38
4.1.5 Financiële kengetallen	39
4.1.6 Beoordeling onderlinge verhouding kengetallen in relatie tot de financiële positie	39
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen	40
4.3 Bedrijfsvoering	41
4.4 Verbonden partijen	43
4.5 Financiering	45
5 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	48
5.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten	49
5.1.1 Analyse op afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken	49
5.1.2 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien	53
5.1.3 Incidentele baten en lasten	53
5.1.4 Structurele toevoegingen en onttrekking aan de reserves	54
5.1.5 Wet Normering Topinkomsten (WNT)	55
5.1.6 EMU saldo	56
6 Balans per 31-12-2018	57
6.1 Grondslagen voor resultaat en waardebeoordeling	59
6.2 Toelichting op de balans per 31-12-2018	61
6.3 Toelichting op de mutaties van de reserves	67
6.4 Toelichting op de mutaties van de voorzieningen	67
7 Analyse begrotingsrechtmatigheid	68
Bijlagen	71
Bijlage 1 Recapitulatiestaat	71

Bijlage 2 Overzicht taakvelden.....	74
Bijlage 3 Aard, reden en oordeel per 31-12-2018 van de reserves.....	75
Bijlage 4 Jaarbericht Veiligheidsregio Twente	77
Bijlage 5 Jaarbericht Brandweer Twente	78
Bijlage 6 Jaarbericht GHOR Twente	79
Bijlage 7 Jaarbericht Platform Integrale Veiligheidszorg	80
Bijlage 8 Single Information Single Audit	81
Bijlage 9 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant (volgt)	82
Bijlage 10 Lijst met afkortingen	83

1 Samenvatting

1.1 Wat heeft het gekost en hoe is het gefinancierd?

Programma's x € 1.000,-	Totaal Lasten	Totaal Baten	Mutaties Reserves	Resultaat	Gem.bijdrage incl.mutaties reserves	Bijdrage per inwoner*
Veiligheidsbureau	3.032	2.980		1.492	52	0
Brandweer	49.982	8.848	-559	-3.611	41.693	66
GHOR	1.611	1.067		858	544	1
Gemeenten	471	536		352	-65	0
Totaal Veiligheidsregio Twente	55.096	13.431	-559	-909	42.223	67
Onttrekking aan weerstandsvermogen (vooruitontvangen BDUR)**				526	-526	-1
Totaal Veiligheidsregio Twente	55.096	13.431	-559	-383	41.697	66

* bijdrage per inwoner is uit oogpunt van consistentie berekend op basis van de gegevens die gehanteerd zijn in de programmabegroting 2018.

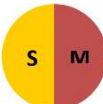
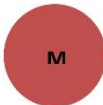
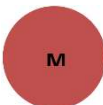
** weerstandsvermogen van VRT bevat een bijzondere component, nl. een deel van de vooruitontvangen BDUR-gelden dat geoormerkt is als algemene buffer om tegenvallers op te vangen. Deze component wordt in boekjaar 2018 volledig aangesproken.

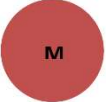
1.2 Samenvatting resultaat 2018

Veiligheidsregio Twente heeft in verslagjaar 2018 een nadelig resultaat geboekt van € 908.628,-. Dit resultaat is met een bedrag van 526.012,- vereffend met een bijzonder bestandsdeel van het weerstandsvermogen van de organisatie, namelijk de buffer van BDUR-gelden die voor deze situaties is aangelegd. De aanwending van deze rijks gelden maakt onderdeel van de financiële exploitatie. Daarom komt het gerealiseerde resultaat voor bestemming uit op een tekort van € 382.616,-.

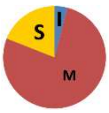
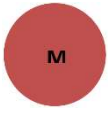
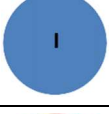
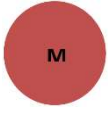
In de onderstaande tabel zijn de positieve en negatieve ontwikkelingen opgesomd die hebben geleid tot dit resultaat. De betreffende financiële voor- en nadelen zijn onder de tabel beknopt toegelicht.

Financiële voordelen		Financiële nadelen	
X 1.000,-		x 1.000,-	
Materieel	441	Salarissen	-797
Groot onderhoud gebouwen	166	Vergoedingen vrijwilligers	-175
Informatievoorziening & CT	167	Implementatiekosten systemen (E-HRM en workflow)	-246
Financieringsresultaat	106	Exploitatie gebouwen	-241
Gemeenschappelijk meldkamer	52	Repressieve uitrusting en beschermingsmiddelen	-225
Vakbekwaamheid: oefenen	50	Exploitatie OMS	-162
Twente Safety Campus	4	Vakbekwaamheid: opleiden	-78
Overgangsrecht FLO	573	Overige verschillen	-18
Veiligheidshuis Twente	163	Nog niet gerealiseerde bezuinigingen en garantiebijdrage	-187
Beleidslijn rekeningsaldo 2018	56		
	1.778		-2.129
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten		-350	
Onttrekking aan weerstandsvermogen		526	
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten		176	
Onttrekking aan reserves		Dotatie aan reserves	
Materieel	19	FLO	-573
	19	Twente Safety Campus	-4
			-577
Gerealiseerde resultaat		-383	

Financiële voordelen		I = Incidenteel M = Meerjarig S = Structureel
Materieel		
Het resultaat is toe te schrijven aan:		
- Verkoop van materieel. Het gros van de verkochte materieel is reeds afgeschreven. - Door invoering van restwaardes ontstaat de situatie dat op de bestaande activa tot dusverre meer is afgeschreven dan volgens het nieuwe regime nodig is. Dit heeft geleid tot lagere afschrijvingslasten voor de resterende levensduur van het bestaande materieel. - Stagnatie in de vervanging van materieel (tankautosputten en bluswatermaterieel).		
Groot onderhoud gebouwen		
De geplande onderhoudsuitgaven zijn sinds 2017 aanmerkelijk lager. De indruk bestaat dat deze lasten zich (na een periode waarin achtereenvolgens de buitenschil en de binnenkant van de kazerne onderhoudstechnisch op orde is gebracht) normaliseren naar een ander niveau.		
Informatievoorziening & ICT		
Het overschot op de ICT-begroting is nagenoeg volledig gelegen in de kapitaallasten. Dit is een gevolg van de overgang van 'servers in eigen beheer' naar clouddiensten. De vrijgevallen investeringsruimte wordt in de komende periode daardoor anders ingezet. De organisatie zal in toenemende mate gebruik gaan maken van clouddiensten. Verwachting is dat dit kostenneutraal kan verlopen.		
Financieringsresultaat		
Met ingang van begrotingsjaar 2018 is het rentepercentage in de begroting bijgesteld tot het werkelijke niveau (2%). Het resterende rentevoordeel volgt uit actuele renteschommelingen (gerealiseerde creditrentes op kort geld) en ontwikkelingen in het niet-rentedragende vermogen van de organisatie.		

Gemeenschappelijk meldkamer	
In verband met de meldkamertransitie wordt terughoudend omgegaan met vervangingsinvesteringen. Projectuitgaven in het licht van de meldkamertransitie hebben zich in 2018 evenmin voorgedaan.	
Vakbekwaamheid: oefenen	
Betreft het resultaat van positieve en negatieve ontwikkelingen. De overschrijding op oefenen in verband met een extra oefenweek in Zweden en extra kosten voor het lokale oefenprogramma in de tweede helft van het jaar wordt deels gecompenseerd door een onderuitputting op het investeringsbudget voor oefenmaterialen. Daarnaast zijn de kosten voor het geneeskundige oefenprogramma lager uitgevallen dan begroot en zijn trainingen voor de hoofden taakorganisatie binnen Bevolkingszorg niet doorgegaan.	
Twente Safety Campus	
Twente Safety Campus heeft het jaar 2018 afgesloten met een nagenoeg break-even resultaat. De netto vrije kasstroom die met dit resultaat is gerealiseerd, komt uit op ca. 0,3 mln. Daarmee is van de oorspronkelijke investering een belangrijk deel terugverdiend en zodoende ruimte gecreëerd voor doorontwikkeling van de campus. Het saldo wordt conform gedragslijn toegevoegd aan de hiervoor ingestelde reserve.	
Overgangsrecht FLO	
Voor het overgangsrecht FLO zijn egaliseringsreserves ingesteld, die dienen ter verrekening van resultaten met de betreffende gemeenten (Almelo, Borne, Enschede, Hengelo). De uitgaven voor FLO waren in 2018 lager dan geraamd. Het saldo wordt toegevoegd aan de hiervoor ingestelde reserves.	
Veiligheidshuis Twente	
Met ingang van mei 2018 is het Veiligheidshuis Twente ondergebracht bij Veiligheidsregio Twente. Het hier gepresenteerde voordeel betreft de overheveling van de reserve die conform de voorschriften ten gunste van de exploitatie is gebracht.	
Beleidslijn rekeningsaldo 2018	
Betreft de pro-rato vereffening van rijksgelden en gemeentelijke gelden teneinde het rekeningsaldo vast te kunnen stellen. Deze pro-rato vereffening is op 24 maart 2014 door het algemeen bestuur vastgesteld.	

Financiële nadelen	I = Incidenteel M = Meerjarig S = Structureel
Salarissen	
In de begroting zijn de lonen geïndexeerd met 1,4%. In werkelijkheid zijn de lonen en pensioenen meer gestegen. De effectieve loonstijging in 2018 bedraagt ca. 4%. Deze autonome ontwikkeling zorgt daarmee in de begroting voor een nadeel. Het nadelige verschil wordt verder verklaard door: - Het werkelijke periodiek gewogen gemiddeld loopt verder weg van de begrotingsnorm (max-1). - Transitievergoedingen die zijn uitgekeerd in verband met mobilisatie van personeel. - Noodgedwongen inzet van extra menskracht (o.a. voor het naleven van de principes van schoon werken). - Het uitloopeffect (via het overgangsprotocol gegarandeerd voor het zittende personeel) is slechts ten dele in de geraamd loonsom betrokken.	
Vergoeding vrijwilligers	
Het resultaat op vergoedingen voor vrijwilligers valt negatief uit om de volgende redenen: - In de begroting zijn de vergoedingen op basis van gemaakte afspraken geïndexeerd met 1,4%. Dit percentage ligt onder de daadwerkelijke verhoging van de tarieven (ca. 2,5%). - De omvang van uitbetaalde uitrukvergoedingen is hoger uitgevallen dan begroot. Dit heeft voornamelijk te maken met de droge zomer met o.a. grote incidenten als Twence. Het totaal aantal incidenten was in 2018 omvangrijker dan voorgaande jaren.	
Implementatiekosten systemen (E-HRM en workflow)	
Betreft de eenmalige kosten die zijn verbonden aan de implementatie van E-HRM en het softwarepakket ter ondersteuning van de werkprocessen voor brandveiligheidstaken. Deze lasten waren niet in die mate voorzien. Ze zijn in principe ook onvermijdelijk.	
Exploitatie gebouwen	
Het investeringsbudget voor vervanging van kazernes is structureel ontoereikend. Dit knelpunt is met het besluit over de begroting 2019 e.v. tenminste voor de middellange termijn opgelost. In aanvulling daarop liggen de werkelijke catering- en schoonmaakkosten boven het begrotingsniveau. Een zekere herschikking van budget in de facilitaire sfeer blijkt noodzakelijk en zal per 2019 worden doorgevoerd.	

Repressieve uitrusting en beschermingsmiddelen	
Betreft hoofdzakelijk het BTW-knelpunt als gevolg van de geleidelijke vervanging van bluskleding, dienstkleding en ademluchtapparatuur. Dit knelpunt voor deze categorie is met het besluit over de begroting 2019 volledig weggenomen.	
Exploitatie OMS	
Het openbaar brandmeldsysteem is in 2014 gemigreerd en uitbesteed aan Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland. Het hier gepresenteerde nadeel hangt samen met een tijdelijk knelpunt in de bedrijfsvoering en andere verbindingskosten waarin de begrotingsopzet van het OMS geen rekening mee is gehouden. Het tekort neemt om termijn toe naar een niveau van 350.000,-. Dit tekort wordt dankzij de geleidelijke ophoging van de gemeentelijke bijdrage volledig ondervangen.	
Vakbekwaamheid: opleiden	
Analyse van het personeelsverloop wijst uit dat meer manschappen en bevelvoerders dienen te worden opgeleid om de paraatheid op termijn op peil te houden. Die intensivering van opleidingsbehoefte is beperkt waarneembaar in 2018. Binnen de GHOR kolom heeft voornamelijk het opleiden van nieuwe OvD-G's geleid tot een nadeel.	
Overige verschillen	
Dit saldo bestaat uit een reeks van kleinere noemenswaardige voor- en nadelen.	
Ongerealiseerde bezuinigingen en garantiebijdrage	
De totale bezuinigingsoperatie is inmiddels voor 97% gerealiseerd. Het laatste deel is het moeilijkst te effectueren. Voor het eventuele niet te realiseren deel wordt gezocht naar alternatieve besparingen, zodat aan de taakstellende opdracht wordt voldaan. Een en ander is toegelicht in paragraaf 1.4.	

Opmerking: verschillende voor- en nadelen zijn in achterliggende jaren op eenzelfde wijze toegelicht. Met ingang van boekjaar 2019 komt die herhaling van teksten grotendeels te vervallen. Hetzij vanwege de toegekende stapsgewijze ophoging van de gemeentelijke bijdrage (besluit d.d. 9 juli 2018). Hetzij anderszins, door middel van een administratieve wijziging.

RECAP effecten

Het saldo (exclusief alle onttrekkingen) is qua doorwerking als volgt uit te splitsen. Aangetekend wordt dat met het AB-besluit over de begroting 2019 e.v. de meeste structurele tegenvallers van dekking worden voorzien. Het overall beeld vanaf 2019 ziet er aldus een stuk positiever uit.

Doorwerking (x € 1.000,-)	Voordelen*	Nadelen*	Totaal
Incidenteel	514	1.274	760 -
Meerjarig	623	590	33
Structureel	83	265	182 -
Resultaat	1.220	2.128	908 -

* exclusief FLO en Twente Safety Campus.

Gehanteerde termen in bovenstaande tabel zijn als volgt gedefinieerd:

Incidenteel : effect komt in beginsel alleen dit jaar tot uitdrukking in het resultaat.
Meerjarig : effect komt de komende jaren tot uitdrukking in het resultaat, maar vervalt op termijn.
Structureel : effect komt in beginsel voor onbepaalde tijd tot uitdrukking in het resultaat.

1.3 Resultaat t.o.v. bestuursrapportage 2018

In de onderstaande tabel is het saldo van de jaarrekening vergeleken met het saldo van de bestuursrapportage. Het jaarrekeningresultaat valt t.o.v. de bestuursrapportage € 195.000,- nadeliger uit. De belangrijkste afwijkingen zijn onder de tabel toegelicht.

Saldo bestuursrapportage 2018	- 714.000
Saldo jaarrekening 2018	- 909.000
Verschil	- 195.000

Veiligheidshuis Twente	€ 163.000
In mei 2017 is besloten om Veiligheidshuis Twente als netwerkorganisatie onder te brengen bij de Veiligheidsregio Twente. Hierbij is de VRT gastheerorganisatie geworden en heeft het de rol van overgenomen van gemeente Enschede. Het personeel is met ingang van mei 2018 in dienst gekomen bij de VRT. Het hier gepresenteerde voordeel betreft de overheveling van de reserve die conform de voorschriften ten gunste van de exploitatie is gebracht.	
Overige verschillen	€ 144.000
Het positieve resultaat is toe te schrijven aan: - Meevallers algemene kosten: de werkelijke uitgaven op gebied van verschillende posten (communicatie, OR, teamactiviteiten etc.) blijken lager dan ingeschat. - Afwikkeling DVO Regio Twente: In de BERAP zijn de kosten van de DVO met Regio Twente op basis onderliggende documentatie geëxtrapoleerd. De daadwerkelijke afrekening van de DVO met Regio Twente over 2018 is op andere uitgangspunten gebaseerd en valt daardoor lager uit. Voor een deel hangen de gewijzigde uitgangspunten samen met de ontvlechting van de financiële adviestaken.	
Groot onderhoud gebouwen	€ 185.000 -
In de prognose is niet voldoende rekening gehouden met onvoorziene en projectmatige onderhoudswerkzaamheden. Ook zijn in aanvulling daarop enkele werkzaamheden uit het meerjarenonderhoudsplan vanwege praktische omstandigheden of uit nood geboren naar voren gehaald. Aanleiding hiervoor is o.a. de droge zomer geweest. Met de betreffende organisatieonderdelen zijn nieuwe afspraken gemaakt om gedurende het jaar de onderhoudsuitgaven beter te monitoren.	
Repressieve uitrusting en beschermingsmiddelen	€ 85.000 -
Resultaat is lager uitgevallen wegens diverse grotere reparaties van grootschalig materieel in Q3/4 van 2018 en het up to date maken van enkele operationele piketvoertuigen.	
Implementatiekosten systemen (E-HRM en workflow brandveiligheidstaken)	€ 61.000 -
Wijzigingen in het implementatietraject van E-HRM (o.a. invoering van bepaalde modules) hebben geleid tot meerkosten. Bij het softwarepakket ter ondersteuning van de werkprocessen voor brandveiligheidstaken zijn eind vorig jaar extra werkzaamheden uitgevoerd om het pakket te optimaliseren.	
Vergoedingen vrijwilligers	€ 156.000 -
Het nadeel is een optelsom van verschillende vergoedingen die per saldo hoger zijn uitgevallen dan de prognose (o.a. voorbereidingsuren i.h.k.v. vakbekwaamheid). Het grootste verschil is gelegen in de uitrukvergoedingen. De prognose in de BERAP is gebaseerd op het uitgavenpatroon t/m april in combinatie met het historische uitgavenpatroon. De droge zomer (met o.a. het incident bij Twence) van 2018 heeft zijn invloed gehad op aantal en duur van incidenten. Het totaal aantal incidenten in 2018 was ook omvangrijker dan voorgaande jaren.	
Overige verschillen	€ 15.000 -
Betreft een saldo van minder betekenisvolle afwijkingen.	

1.4 Stand van zaken effectuering bezuinigingsoperatie

Met het principebesluit tot regionalisering van de brandweer (22-02-2012) is een gefaseerd bezuinigingstraject t/m 2019 afgesproken. Nadien is de bezuinigingsopdracht op verschillende momenten, hetzij door besluit van het algemeen bestuur over de ontwikkeling van de gemeentelijke bijdrage, hetzij door besluit van het ministerie van J&V over de ontwikkeling van de rijksbijdrage, opgehoogd. Cumulatief bedraagt de bezuinigingsopgave **€ 6,1 mln**. Het taakstellende deel daarvan in de periode 2017-2019 bedraagt € 0,2 mln.

Het afgesproken bezuinigingspad heeft t/m ultimo 2018 een taakstellende omvang van € 5,9 mln. In paragraaf 1.2 is aangegeven dat de nog te effectueren taakstelling inclusief garantiebijdrage (afpraak principebesluit) € 187.000,- bedraagt.

De lopende bezuinigingsoperatie heeft aldus een realisatiegraad van **97%**. Onderstaand de toelichting op de per 2018 nog niet gerealiseerde bezuinigingsmaatregelen.

Bezuinigingsmaatregel	Stand van zaken
Versobering duiktaak (80.000,-)	De heroriëntatie op dit specialisme is inmiddels voltooid en de wijze waarop de duiktaak vorm en inhoud krijgt, uitgedacht. Vast staat dat de bezuiniging slechts ten dele kan worden gerealiseerd. Voor het restant dient dus een alternatieve besparingsmaatregel te worden aangedragen. Hier zijn intern nog geen verdere uitspraken over gedaan
Doorontwikkeling crisisorganisatie (VB/ GHOR) (32.000,-)	De doorontwikkeling van de crisisorganisatie is momenteel gaande. Qua vorm en inhoud is de vernieuwde crisisorganisatie uitgedacht. De bezuiniging is deels gerealiseerd in 2017. Het resterende deel kan worden geëffectueerd in 2019, samenhangende met de nieuwe convenant met de ambulancedienst.
Reductie ICT-lasten en formatie Beheer & Techniek (100.000,-)	Deze bezuinigingsmaatregelen zijn in 2015 door het bestuur bekrachtigd vanuit de gedachte dat de geplande reductie van het materieel (lees efficiencyroute) eveneens gepaard zal gaan met een reductie van daaraan verbonden personeels- en ICT-lasten. De efficiencyroute is inmiddels voltooid. De bijkomende besparingen worden in dit stadium als realiseerbaar verondersteld. Deels hangt dit af van personeelsverloop.

2 Veiligheidsregio Twente

2.1 Wie is Veiligheidsregio Twente?

Veiligheidsregio Twente (VRT) is een samenwerkingsverband van hulpverleningsdiensten en de veertien gemeenten in Twente. De samenwerking is gestoeld op de Wet Veiligheidsregio's en de Wet Gemeenschappelijke Regelingen.

Veiligheidsregio Twente heeft een algemeen bestuur dat bestaat uit de 14 burgemeesters van Twente. Het dagelijks bestuur bestaat uit vijf burgemeesters.

Voor de ondersteuning van het bestuur is er de Veiligheidsdirectie, die bestaat uit de commandant brandweer, de vertegenwoordiger van Politie Nederland, de directeur PG en de coördinerend gemeentesecretaris. Voorzitter van de Veiligheidsdirectie is de secretaris van het bestuur.

De basis voor de ambtelijke organisatie wordt gevormd door vier kolommen: brandweer, politie, GHOR en gemeenten, die als zelfstandige organisatieonderdelen verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de wettelijke taken en onder de verantwoordelijkheid van het algemeen bestuur multidisciplinair innovatief samenwerken. De kolommen en andere veiligheidspartners staan garant voor een kwalitatief goede monodisciplinaire taakuitvoering en programmatische multidisciplinaire aanpak. De multidisciplinaire taken staan onder regie van de veiligheidsdirectie. De taken zijn daarbij in verschillende portefeuilles onderverdeeld.

Al jaren is er een intensieve regionale samenwerking op het gebied van integrale veiligheidszorg, niet alleen op het gebied van fysieke veiligheid maar ook op sociale veiligheid. Om daadwerkelijk te komen tot meer veiligheid zet de VRT in op samenwerking en innovatie. Ontwikkelingen op gebied van bestuur, netwerken, technologie, economie en social media zijn aan de orde van de dag. Steeds vaker geldt dat met minder capaciteit, hetzelfde veiligheidsniveau moet worden gerealiseerd.

De VRT is een netwerkpartner en werkt veel samen om publieke en private partners, maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen rondom het thema veiligheid en innovatie bijeen te brengen en vernieuwing mogelijk te maken ten gunste van 'meer' veiligheid en een hoger maatschappelijk rendement.

Samenwerking met bedrijfsleven en kennisinstellingen is daarbij het uitgangspunt. De VRT participeert hierbij als 'spin in het web' en vervult verschillende rollen; coördinator, facilitator, adviseur, opdrachtnemer. Het aanjagen van innovatie en samenwerking moet leiden tot nieuwe activiteiten en faciliteiten op het gebied van veiligheid in Twente

2.2 Missie en visie Veiligheidsregio Twente

Onze missie luidt: 'Samen werken aan een veilig Twente'.

Door de gezamenlijke aanpak creëren we meer veiligheid in Twente en hebben we aandacht voor de veiligheidsrisico's binnen onze regio. Veiligheidsregio Twente borduurt zo voort op de lange traditie van samenwerken in de regio Twente.

Visie

Iedereen is tot op zekere hoogte medeverantwoordelijk voor een veilig leven. Dat geldt voor individuele personen en voor (overheids-)organisaties. Daarom zorgen we samen voor veiligheid, burger én overheid. Dat is onze visie. Dit uit zich in het feit dat wij:

- De veiligheidsrisico's in Twente kennen;
- De aanpak van risico's, rampen en crises coördineren;
- 24/7 paraat staan als hulpverlener bij branden, rampen en crises.
- Samenwerking tussen politie, brandweer, GHOR en de veertien Twentse gemeenten organiseren; daar waar nodig samenwerken met overige partijen zoals ambulancedienst, waterschap, defensie, de buurregio's, over de landsgrens, etc.
- Deskundige medewerkers inzetten, die hart hebben voor hun werk;
- Proactief inwoners en ondernemers informeren over risico's in Twente en stimuleren van zelfredzaamheid en samenredzaamheid;
- Inwoners en ondernemers van Twente stimuleren hun eigen verantwoordelijkheid te nemen voor een veilig leven.

2.3 Wat doet Veiligheidsregio Twente?

Wettelijke taken

Op basis van de Wet veiligheidsregio's bereidt de VRT zich voor op zware ongevallen, branden, rampen en crises. De VRT inventariseert de risico's en heeft een adviserende taak over deze risico's. Wanneer er een brand, ongeval, ramp of crisis optreedt beschikt de VRT over de middelen om professioneel en slagvaardig te kunnen optreden. Veiligheidsregio Twente heeft primair tot doel de Wet Veiligheidsregio's uit te voeren.

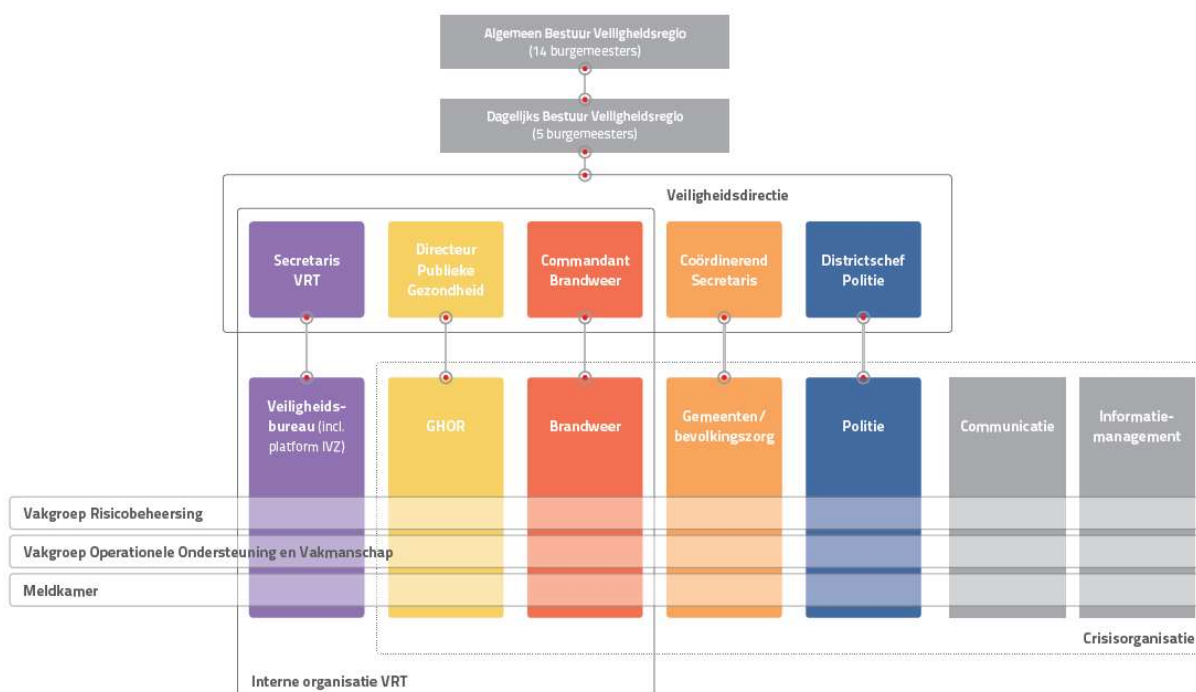
Niet-wettelijke taken

Naast de wettelijke taken voert Veiligheidsregio Twente in de beleidsperiode de volgende niet-wettelijke taken uit:

1. Het adviseren bij (grootschalige) evenementen: VRT adviseert om evenementen zo veilig mogelijk te maken.
2. Bevorderen van de landsgrensoverschrijdende samenwerking.
3. Een deel van de activiteiten op de Twente Safety Campus (TSC.)
4. Het bieden van een platform voor samenwerking op het gebied van de fysieke of sociale veiligheid, zoals het Platform Integrale Veiligheidszorg (IVZ), Veiligheidsstrategie Oost Nederland, de Regionale Toezichtsrimte (RTR) en het Veiligheidshuis Twente (VHT).

2.4 Organisatie

Het organogram van Veiligheidsregio Twente ziet er als volgt uit:

3 Toelichting op de programma's

Veiligheid begint bij het zoveel mogelijk voorkomen van incidenten, rampen en crises en het voorkomen en beperken van schade bij incidenten, rampen en crises. De risico's in de regio vormen de basis waarop het veiligheidsbeleid door Veiligheidsregio Twente wordt vormgegeven. Veiligheidsregio Twente voelt zich verantwoordelijk voor het waar mogelijk reduceren van risico's en voor het bestrijden en beperken van de effecten.

Veiligheidsregio Twente werkt samen met diverse partners en inwoners aan een veilig Twente. We bevorderen de samenwerking van diverse veiligheidsinitiatieven op regionaal, nationaal en internationaal niveau door het verbinden van partijen, stimuleren van innovatieve oplossingen en het bieden van een platform voor veiligheidsinitiatieven.

In de begroting 2018 hebben we verwoord wat we in 2018 graag wilden bereiken en wat we daarvoor wilden doen. In deze jaarrekening lichten we toe wat we hebben bereikt en wat we daarvoor hebben gedaan. Daarbij onderscheiden we een toelichting op de verschillende programma's, nl. het programma multidisciplinaire onderwerpen, brandweer, GHOR en bevolkingszorg.

3.1 Programma Multidisciplinaire onderwerpen

Portefeuillehouder	Dr. G.O. van Veldhuizen
Programmamanager	H.G.W. Meuleman

Samenvatting

Het programma multidisciplinaire onderwerpen bevat de coördinatie van de werkzaamheden, projecten en activiteiten welke multidisciplinair opgepakt worden.

Veiligheid is niet alleen de verantwoordelijkheid van de overheid. Private partners, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en burgers worden actief betrokken bij de uitvoering van de taken van de VRT. Om de taken die vanuit de wet aan Veiligheidsregio Twente worden gesteld te realiseren wordt intensief samengewerkt met verschillende partners.

Centraal staan bij het doen en laten van alle activiteiten onze missie en visie, welke wij enkele jaren geleden hebben opgesteld en vastgesteld.

Rekening houdend met de landelijke uitgangspunten en ontwikkelingen, het regionaal risicoprofiel en de wettelijke kaders, heeft Veiligheidsregio Twente in het Beleidsplan 2016 – 2019 een aantal strategische beleidsdoelstellingen geformuleerd, welke ook voor het jaar 2019 centraal staan:

1. Innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen
2. Goede informatievoorziening
3. Anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving
4. Een op de samenleving toegeruste crisisorganisatie
5. Samenwerking zoeken en intensiveren

Trends en Ontwikkelingen

Zonder een uitputtend overzicht te willen geven volgt hieronder een overzicht van de belangrijkste ontwikkelingen die wij signaleren en waarmee wij binnen de kaders van het Veiligheidsbureau multidisciplinair rekening willen houden:

Terrorismedreiging

Terroristische acties en dreigingen zijn de laatste paar jaar dichtbij ons gekomen. De wereld wordt harder. De kans op een terroristische aanslag tegen (belangen van) Nederland is reëel. Het voorbereiden op een terroristische actie en de daarbij behorende heftige schade, is iets waar we binnen onze veiligheidsregio aandacht aan besteden. Het is onderdeel van ons trainings- en oefenprogramma.

Toenemende nadruk op zelfredzaamheid

Burgers nemen meer en meer zelf verantwoordelijkheid voor hun eigen omgeving en hun eigen leven. Zelfredzaamheid, samen redzaam zijn, eigen regie en eigen verantwoordelijkheid zijn hierbij sleutelbegrippen. Dit komt ten dele omdat er minder middelen beschikbaar zijn, doordat mensen mondiger zijn, ouder worden (vergrijzing) en zelfstandiger (willen) blijven of zijn en deels ook door alle technologische (ICT) mogelijkheden. Deze ontwikkeling heeft ook zijn weerslag op het veiligheidsdomein. Mensen en bedrijven/instellingen worden geacht zich bewust te zijn van de veiligheidsrisico's en, tot op zekere hoogte, te weten wat zij moeten doen als

een risico zich voordoet. Bovendien neemt het gevoel van veiligheid toe, als mensen zelf invloed kunnen uitoefenen op hun eigen veiligheidssituatie.
Onderdeel van onze visie is dat inwoners en ondernemers in Twente gestimuleerd worden hun eigen verantwoordelijkheid te nemen voor een veilig en gezond leven. Hiervoor gebruiken we, bijv. de Risk Factory.

Veranderde wetgeving

Wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen gevolgen hebben voor onze organisatie en voor ons handelen. Zo is de Omgevingswet één nieuwe, integrale wet waarmee het kabinet besluitvorming over ruimtelijk relevante ontwikkelingen wil vergemakkelijken en gaat o.a. over ruimte, bouwen, water, milieu en infrastructuur. De nieuwe wet heeft "een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit" als één van zijn hoofddoelstellingen.

Slimme informatie

Intensieve informatie-uitwisseling tussen de Nederlandse overheid, burgers en bedrijven is noodzakelijk om Nederland veiliger te maken. Door informatie aan elkaar te verbinden ontstaat slimme informatie. Digitale veiligheid/informatieveiligheid is een ontwikkeling die op ons af gekomen is.

Andersoortige risico's

De samenleving verandert en dat brengt andersoortige risico's met zich mee, waar wij als veiligheidsregio op moeten anticiperen. Zijn het risico's waar wij "iets mee moeten"? Eventueel samen met andere partners? Voorbeelden zijn het klimaat (hevige regenval, droogte), cybercrime en terrorisme.

Transitie meldkamer

Sinds 2014 loopt een landelijk traject onder de naam Transitie Landelijke Meldkamer Organisatie. Hierin wordt uitvoering gegeven aan het besluit van de minister om over te gaan naar één nieuwe meldkamerorganisatie die verantwoordelijk wordt voor 10 landelijke meldkamers (i.p.v. de 25 regionale meldkamers). Uitgangspunt bij de transitie is dat dit een geleidelijk proces is waarbij de nieuwe manier van werken wordt uitgewerkt en beproefd. De planning is dat dit traject uiterlijk in 2022 is afgerond.

Gerealiseerd	
Wat willen we bereiken?	Wat hebben we bereikt?
Rekening houdend met de landelijke uitgangspunten en –ontwikkelingen, het regionaal risicoprofiel en de wettelijke kaders, heeft Veiligheidsregio Twente voor de komende jaren een aantal strategische beleidsdoelstellingen geformuleerd. Het betreft de volgende strategische beleidsdoelstellingen: 1. Innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen. 2. Goede informatievoorziening. 3. Anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving. 4. Een op de samenleving toegeruste crisisorganisatie. 5. Betekenisvol samenwerken	Veiligheidsregio Twente volgt actief de ontwikkelingen die invloed hebben op de risico's in het risicoprofiel. De diverse ontwikkelingen worden structureel besproken in de vakgroep Risicobeheersing. Er is een actuele en verbeterde website waarin inwoners o.a. adviezen kunnen vinden over hoe te handelen bij incidenten, hoe zij zich kunnen voorbereiden op mogelijke incidenten en wat men kan doen om incidenten te voorkomen. Innovatie is een sleutelwoord dat tot uiting komt in verschillende mooie ontwikkelingen en projecten, bijv. doorontwikkeling game spoorveiligheid, veiligheid evenementen en project Next Level. Op 1 februari 2017 is de VRT operationeel gegaan met de nieuwe crisisorganisatie die uitgaat van flexibiliteit, slagvaardigheid en outputgerichtheid ten behoeve van de burger. Op het gebied van opleiden en oefenen is het nodige gebeurd: - De systeemtest 2018 - 14 systeemtoefening - Expertessies. In 2018 is verder aandacht besteed aan het oefenen en voorbereiden op terrorisme. 2018 stond ook in het teken van de afronding van het project "Kwaliteitsimpuls evenementen".

Op basis van de Wet Veiligheidsregio's (Wvr) beschikt iedere Veiligheidsregio in Nederland over de middelen om zware ongevallen, branden, rampen en crises waar mogelijk te voorkomen en, in geval van, professioneel en slagvaardig te kunnen optreden. Veiligheidsregio Twente heeft primair tot doel de Wet Veiligheidsregio's uit te voeren, meer in het bijzonder de taken zoals genoemd in artikel 10 van de Wvr. Belangrijke activiteiten in het jaar 2018 vanuit het Veiligheidsbureau zijn:

Wat doen we ervoor?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Bestuursondersteuning - Advisering aan en ondersteuning van het bestuur - Coördinatie van de multidisciplinaire samenwerking op het gebied van de voorbereiding op de rampenbestrijding en crisisbeheersing. - Coördinatie van de planning en controlcyclus. - Voorzien in een meldkamerfunctie. - Waar nodig en mogelijk ondersteuning aan brandweer, GHOR, gemeenten, politie en partners.	Bestuursondersteuning De reguliere ondersteuning aan het bestuur heeft plaatsgevonden. Bestuursvergaderingen zijn voorbereid en uitgewerkt, de bestuurlijke themadag heeft plaatsgevonden. In het kader van een goede dienstverlening en verbinding zijn individuele gesprekken gevoerd met burgemeesters. De uitkomsten hiervan zijn meegenomen in de evaluatie van de huidige taken en bevoegdheden van het DB in relatie tot het AB en de portefeuilleverdeling.
Samenwerking Veiligheidsregio Twente werkt met diverse partijen (crisispartners) samen. Het gaat hier bijvoorbeeld om de waterschappen, provincie, Regionaal Militair Commando of functionarissen van gedeconcentreerde overheidsdiensten. Het doel van deze samenwerking is dat partijen gezamenlijk voorbereidingen treffen en dat coördinatie bij de aanpak van de ramp of crisis tot stand komt. Het regionale crisisplan bevat een overzicht van de afspraken die met de crisispartners zijn gemaakt. Samenwerking vindt ook plaats met andere veiligheidsregio's, met name op Oost 5 niveau. Twente is een grensregio waardoor er een noodzaak is om te investeren in de samenwerking met onze oosterburen. In 2018 willen we inzetten op het intensiveren van de samenwerking met Duitsland, onder andere door: - verschillende overlegvormen een structureel karakter te geven waardoor het beter mogelijk is uniforme afspraken met elkaar te maken. - het actief ondersteunen van het organiseren van grensoverschrijdende liaisons.	Samenwerking Samenwerking vindt met verschillende partijen, partners en organisaties plaats op verschillende niveaus. Voorbeelden zijn de gemeenten, kennisinstituten, defensie, politie, OM, veiligheidsregio's, bedrijven en onze oosterburen. Door samen te werken bereiken we meer, is er meer integrale afstemming, en kan er efficiënter gewerkt worden. Zoals vastgelegd in de diverse convenanten met de crisispartners vindt er jaarlijks in overleg met de partners een actualisatie plaats van de bij de convenanten horende afsprakenlijst. In 2018 hebben we een begin gemaakt om dit in Oost-5 verband te doen. In Oost-5 verband is een convenant opgesteld met het OM en de Politie. Eind 2016 heeft het Ministerie van J&V zich bereid verklaard nader inhoud te geven aan het dossier 'grensliaison'. Gekeken wordt naar de wenselijkheid van grensliaisons langs de Nederlands-Duits grens en de Nederlands-Belgische grens. In 2018 is onder leiding van J&V een werkgroep aan de slag gegaan met het invoeren van een grensliaison. Deze kan worden opgeroepen in geval van een ernstig incident aan de andere kant van de grens. Naar verwachting zal dit in 2019 langs de gehele grens geborgd zijn.
Doorontwikkeling crisisorganisatie In 2014 is door het bestuur het besluit genomen de bestaande crisisorganisatie door te ontwikkelen. Dit om een meer flexibele, slagvaardige en meer outputgerichte crisisorganisatie te krijgen, die de burger centraal stelt. Per 1 februari 2017 is deze structuur ingevoerd. We gaan in 2017/2018 oefenen met inwoners van Twente. Driedelig: - Om het risicobewustzijn van inwoners te vergroten en handelingsperspectief te bieden - Om een crisis zo realistisch mogelijk te kunnen stimuleren voor de hulpdiensten - Om feedback te kunnen ontvangen van inwoners en hiervan te leren.	Doorontwikkeling crisisorganisatie In februari 2017 is de VRT operationeel gegaan met haar doorontwikkelde crisisorganisatie. In 2018 is naast de 'standaard' crisistypen meer aandacht geweest voor de vraag hoe de crisisorganisatie kan worden ingezet bij 'andersoortige' crisis zoals terrorisme gevolgbestrijding, cyber en maatschappelijk onrust. Wat hebben we er voor gedaan? - Er is een operationele werkwijze terrorismegevolgbestrijding opgestart. - Er is een 'wasstraat' georganiseerd voor alle officieren van dienst in het kader van terrorismegevolgbestrijding - Er is een tweetal CoPI oefeningen met de DSI gehouden - Er is systeem oefeningen geweest gericht op terrorismegevolgbestrijding

	• Er is een workshop en systeem oefening geweest gericht op cyber • Er is een systeem oefening geweest met als onderwerp maatschappelijk onrust.
Risicocommunicatie Het bestuur van de Veiligheidsregio is verantwoordelijk voor de informatievoorziening aan burgers over de rampen en crises en over de maatregelen die het heeft genomen ter voorkoming en bestrijding ervan. Dit ligt in het verlengde van de verantwoordelijkheid van het bestuur voor het vaststellen van het risicoprofiel.	Risicocommunicatie Inwoners van Twente die informatie zoeken over veiligheid en risico's kunnen deze informatie vinden op www.vrtwente.nl . Daarnaast worden inwoners structureel geïnformeerd over risico's en handelingsperspectieven via social media. Om beter aansluiting te vinden bij de maatschappij is een eerste klantarena gehouden, waarbij het onderwerp veiligheid met 15 Twentse ouderen is besproken.
Gemeentelijke kolom De doorontwikkeling naar de nieuwe crisisorganisatie is afgerond, de basis is op orde. Binnen Bevolkingszorg willen we het thema zelfredzaamheid meer vorm en inhoud gaan geven. We willen meer gebruik maken van de kennis, kunde en activiteiten van onze partners en de eigen kracht van inwoners meer benutten.	Gemeentelijke kolom Zie voor een toelichting op wat we hier dit jaar voor hebben gedaan de tekst zoals weergegeven bij het onderdeel bevolkingszorg.
Evenementen • Uitvoering geven aan de regionale werkwijze omtrent evenementenveiligheid • Beheer LiveEvents • Digitale koppeling gemeentelijke systemen met LiveEvents • Vergroten risicobewustzijn van evenementbezoekers	Evenementen 2018 stond in het teken van de afronding van het project "Kwaliteitsimpuls evenementen", met als doel het geven van een kwaliteitsimpuls aan het evenementenproces. Het project heeft onder andere een instructiedocument opgeleverd voor (nieuwe) medewerkers binnen het evenementenproces bij de gemeenten. Daarnaast hebben de vergunningverleners van de Twentse gemeenten en de evenementenadviseurs van de hulpdiensten deelgenomen aan de zogeheten tafelsessies evenementenveiligheid. Doel van de tafelsessies was het inzicht geven in elkaars processen, het creëren van bewustwording en het vergroten van de kennis t.b.v. een veilig evenement. Aan de hand van de belangrijkste stappen binnen het evenementenproces hebben de vergunningverleners en adviseurs hun rol toegelicht en is er aangegeven wat ze wanneer doen en waarom. Ook is er gevraagd naar de onderlinge verwachtingen en naar wat de betrokkenen nodig hebben om hun werk goed te kunnen doen. Om het evenementenproces te verduidelijken, onder andere richting organisatoren, is "Het verhaal van evenementenveiligheid" gemaakt. Een informatieve film in samenwerking met de Triathlon Holten waarin de multidisciplinaire evenementenwerkwijze in beeld is gebracht. De film is te vinden op www.hetverhaalvan.nl
Informatievoorziening In 2015 is door het landelijk Veiligheidsberaad het programmaplan Informatievoorziening opgesteld. Binnen het programma zijn zes speerpunten benoemd die worden opgepakt.	Informatievoorziening De focus ligt nu op data en informatie op orde, business intelligence en goede informatievoorziening richting maatschappij en burgers (waaronder risico- en crisiscommunicatie).
Rampenbestrijdingsplannen Rampenbestrijdingsplannen zijn de operationele plannen waarin de aanpak van concrete rampsituaties voor specifieke inrichtingen is beschreven.	Rampenbestrijdingsplannen Op basis van geldende wet en regelgeving zijn in Twente op dit moment voor onderstaande bedrijven rampbestrijdingsplannen door het bestuur van Veiligheidsregio Twente vastgesteld: - Elementis Specialties Netherlands B.V. - Varo Energy Storage B.V. (voorheen Argos Storage B.V.)

	- Vivochem B.V. - URENCO Nederland B.V. - RbpKKE Lingen - Twente Airport. De volgende coördinatieplannen zijn door het bestuur van Veiligheidsregio Twente vastgesteld: - Coördinatieplan spoorwegen - Coördinatieplan (snel)wegen - Coördinatieplan vaarwegen
Visitatie Visitatie is een manier om er achter te komen wat gaat en wat beter kan. Doel van de visitatie is van en met elkaar te leren. Bestuurlijk is vastgesteld dat de scope de multidisciplinaire organisatie binnen de VRT is. In een periode van 5 jaar doen alle veiligheidsregio's doen een visitatietraject. In mei 2018 bezoekt een visitatiecommissie de VRT.	Visitatie Op 30 en 31 mei 2018 was de visitatie van Veiligheidsregio Twente. De commissie heeft alle gesprekken en documenten verwerkt tot een rapport. Er zijn enkele bruikbare handvatten gegeven die kunnen leiden tot verbetering. De aanbevelingen zijn verwerkt in de evaluatie van het beleidsplan en worden meegenomen in het nieuw op te stellen beleidsplan.

Als bijlage is de factsheet VRT jaarbericht 2018, met multi feiten en cijfers over 2018, bijgevoegd. Met de factsheet geven we een samenvatting van onze activiteiten en prestaties over 2018, deels voorzien van aantallen en prestatie-indicatoren.

Wat heeft het gekost?

Multidisciplinaire onderwerpen	Lasten	Baten
Bestuursondersteuning	1.196.153	1.833.777
Rampenbestrijding en crisisorganisatie	235.800	3.138
Samenwerking & Innovatie	34.883	11.745
Meldkamer	611.295	264.725
Kwaliteit & Informatievoorziening	128.221	11.666
Risicobeheersing & Communicatie	150.036	16.773
Veiligheidshuis Twente	548.640	711.590
Platform IVZ	126.768	126.768
Totaal Multidisciplinaire onderwerpen	3.031.796	2.980.182
	51.615	

3.2 Programma Brandweer

Portefeuillehouder	S.W.J.G. Schelberg
Programmamanager	S.J.M. Wevers

Samenvatting

Brandweer Twente is onderdeel van de veiligheidsregio. In artikel 25 van de Wet veiligheidsregio's staan de taken van de brandweer als volgt omschreven:

- **Artikel 25:**
 - 1. De door het bestuur van de veiligheidsregio ingestelde brandweer voert in ieder geval de volgende taken uit:
 - a. het voorkomen, beperken en bestrijden van brand;
 - b. het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand;
 - c. het waarschuwen van de bevolking;
 - d. het verkennen van gevaarlijke stoffen en het verrichten van ontsmetting;
 - e. het adviseren van andere overheden en organisaties op het gebied van de brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen.
 - 2. De brandweer voert tevens taken uit bij rampen en crises in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing.
 - 3. De brandweer staat onder leiding van een commandant.

Missie en visie

De missie en visie van Brandweer Twente zijn beschreven in het visiedocument 'Brandweer Twente over morgen' (oktober 2011). Vanuit één Brandweer Twente werken aan minder slachtoffers en minder schade. Dat gebeurt met oog voor efficiënte bedrijfsvoering, acceptabele belasting van brandweermensen en een heldere verantwoordelijkheidsverdeling tussen overheid en maatschappij. Brandweer Twente staat in de toekomst niet meer alleen voor bestrijden (beperken effect). Juist voorkomen en nazorg (verkleinen kans) krijgen meer aandacht. Kennis wordt de basis voor alle activiteiten. De brandweezorg die Brandweer Twente levert is voor burgers betaalbaar, voor het bestuur uitlegbaar en voor onze medewerkers behapbaar.

De Brandweer heeft een uitvoeringsagenda gemaakt voor periode 2018-2023 gebaseerd op de huidige bestuurlijk vastgestelde visie (De Blik Veuroet, januari 2018) De jaren 2018-2023 staan in het teken van de drie pijlers:

1. Ondernemende en vernieuwende organisatie
2. Mens staat centraal
3. Midden in de maatschappij.

Ontwikkeling en realisatie van deze pijlers wordt uitgevoerd met het uitgangspunt: Brandweer Twente is er altijd.

Trends en Ontwikkelingen

1. Omgevingsrecht

Er vinden momenteel diverse ontwikkelingen in het omgevingsrecht plaats, die de brandweer en de Veiligheidsregio raken. Het betreft de introductie van de Omgevingswet, de mogelijke introductie van private kwaliteitsborging in de bouw en de inrichting van regionale uitvoeringsdiensten/omgevingsdiensten (RUD's en Brzo-RUD's). Met name de nieuwe Omgevingswet en de private kwaliteitsborging hebben invloed op de rol van de brandweer t.a.v. brandveiligheid in Nederland en hebben daarbij mogelijk ook invloed op het repressieve optreden van de brandweer.

- *Introductie Omgevingswet*

De Omgevingswet is één nieuwe, integrale wet waarmee het kabinet besluitvorming over ruimtelijk relevante ontwikkelingen wil vergemakkelijken en gaat o.a. over ruimte, bouwen, water, milieu en infrastructuur. De nieuwe wet heeft "een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit" als één van zijn hoofddoelstellingen. De taken van de brandweer met betrekking het voorkomen en bestrijden van branden en andere incidenten blijft geborgd in de Wet Veiligheidsregio's. Mogelijk dat de wijze waarop dit gebeurt, aangepast wordt als gevolg van de introductie van de omgevingswet.

- *Private kwaliteitsborging*

De introductie van private kwaliteitsborging betekent - kort samengevat - dat marktpartijen en adviesbureaus een belangrijk deel van de technische Bouwbesluittoets gaan uitvoeren. De Minister voor Wonen en Rijksdienst werkt momenteel aan de beoogde introductie hiervan. Inmiddels heeft de tweede kamer ingestemd met de private kwaliteitsborging. Dit betekent dat Brandweer Twente verder gaat met de doorontwikkeling van regelgericht naar risicogericht zowel op het gebied advies als toezicht. Brandveiligheid is immers een samenhangend geheel van gebouw, installaties, gebruik en omgeving.

Deze integraliteit zal dan ook samen met bestrijdbaarheid van een incident worden meegewogen in een advies voor alle fases van een bouwwerk: van plan via realisatie en oplevering tot gebruik. Brandweer Twente heeft onderzocht hoe zij zich wil positioneren ten aanzien van bovenstaande ontwikkelingen en hoe zij kan bijdragen aan een optimale brandveiligheid in Twente. Deze strategie wordt in de komende jaren verder geïmplementeerd.

- *Inrichting regionale uitvoeringsdiensten (RUD's en Brzo-RUD's) of Omgevingsdiensten*
In Nederland ontstaat een stelsel van Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) dat belast is met uitvoeringstaken op het terrein van het omgevingsrecht. Een RUD, ook wel Omgevingsdienst genoemd, is één loket voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) op het gebied van milieu en mogelijk ook bouwen, natuur en water. Voor de vergunningverlening en handhaving rondom de BRZO-bedrijven zijn er zes gespecialiseerde RUD's.

De ontwikkeling inzake de Regionale Uitvoeringsdiensten (zowel inzake de uitvoering van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (Wabo) als ook van het BRZO) is van invloed op de vormgeving van de advisering door de brandweer. Vanaf 1 januari 2019 is de Omgevingsdienst Twente gestart en heeft de plaats ingenomen van de netwerkorganisatie RUD. Brandweer Twente zal in deze een extern kennispunt brandveiligheid zijn en blijven, waardoor de manier van adviseren aan een Omgevingsdienst gelijk is aan de advisering aan een gemeente of provincie

2. Paraatheid: Opkomsttijden

RemBrand is een onderzoek dat gericht is op het bereiken van minder branden, minder slachtoffers en minder schade. Uit het onderzoek is gebleken dat dit alleen in een coproductie tussen verschillende partijen bereikt kan worden. In het huidige wettelijke kader wordt er te veel de focus gelegd op opkomsttijden waarvan de onderbouwing ook nog moeilijk te achterhalen blijkt. In opdracht van het Veiligheidsberaad is de eerste fase vervolgd (Rembrand fase 2). Hierin zijn criteria gedefinieerd in termen van output- en outcome voor alle schakels van de veiligheidsketen die een effect hebben op de impact van de brandweezorg voor de maatschappij. Op dit moment wordt gewerkt aan een voorstel richting het Veiligheidsberaad om de huidige objectgerichte opkomsttijden in de regelgeving te vervangen door gebiedsgerichte opkomsttijden. Mogelijk wordt hier gekozen voor een verbinding met de evaluatie van de Wet veiligheidsregio's. De evaluatie zal naar verwachting medio 2019 starten. Een aanpassing van de wettelijke eisen voor opkomsttijden brandweezorg lijkt gelet op de nog te nemen stappen niet eerder aan de orde dan in 2021.

Voor het landelijke niveau ziet de agenda voor minder brand, minder slachtoffers en minder schade er als volgt uit, waarbij per thema indicatief de actoren zijn aangegeven:

- Het snel verbeteren van de rookmelderdichtheid door het bevorderen en ondersteunen van landelijke, en lokale acties enerzijds, en het bevorderen van wet- en regelgeving om werkende rookmelders in woningen te verplichten anderzijds.
- Het bevorderen van wet- en regelgeving voor Brandveilig meubilair.
- Veiligheidslabel voor woningen en bewoners (techniek en gedrag).
- Brandveiligheid in het technisch onderwijs (m.n. bouw- en installatie-gerelateerd).

In navolging op de landelijke ontwikkelingen, is brandweer Twente in 2016 gestart met het programma Risicogerichte Brandweezorg 2020. De landelijke zienswijzen worden hierbij toegepast en vertaald naar de Twentse praktijk. In dit programma wordt ook gewerkt aan het realiseren van het bestuurlijk uitgangspunt van een vergelijkbare regio (voortkomend uit de besluitvorming over de herverdeling financieringssysteem): het realiseren van een balans tussen de risico's en de bijbehorende maatregelen. Gelijkwaardige brandweezorg in heel Twente bij risico's van dezelfde aard en omvang (AB 29 juni 2015).

Informatie-gestuurd werken is hierbij een belangrijke voorwaarde en heeft dan ook prioriteit. Immers, inzicht in de aard en omvang van de risico's en de prestaties van de brandweer is nodig om de gevraagde afweging te maken. Het informatie en operationeel centrum van brandweer Twente speelt hierin een ondersteunende rol.

Er liggen drie leidende principes ten grondslag aan de aanpak:

- Accent verlegd van repressie naar preventie: deze beweging (bekend onder de term 'vlinderdas' of 'voor het vlammetje') is enige jaren geleden ingezet. In een aantal gevallen zal deze nog verder worden doorgevoerd in de komende jaren.
- Risico gestuurde aanpak: de risico's zijn leidend voor het handelen en organiseren. Het betreft hier voorlichting, advisering, toezicht, opleiding, oefenen, preparatie, paraatheid, etc. In feite wordt deze aanpak ook toegepast binnen de bedrijfsvoering.
- Twentse aanpak met lokale accenten: waar het mogelijk is wordt (veelal vanuit efficiency) gekozen voor een aanpak op Twentse schaal. De risico's laten dit niet altijd toe. Dan wordt een lokale focus aangebracht om het beoogde veiligheidsniveau te behalen.

3. Meldkamer brandweer

De meldkamer brandweer is op dit moment nog een onderdeel van de meldkamer Twente. Landelijk loopt er een project om de meldkamers te reorganiseren. Er komt één nieuwe landelijke meldkamerorganisatie die verantwoordelijk wordt voor de meldkamers in Nederland. Het aantal locaties van de meldkamers gaat terug van 25 naar 10, waarbij de meldkamer voor de oostelijke regio's in Apeldoorn is voorzien. In 2022 moet de fysieke overgang naar Apeldoorn gerealiseerd zijn. Uitgangspunt bij de transitie is dat dit een geleidelijk proces is waarbij de nieuwe manier van werken wordt uitgewerkt en beproefd. Twente is betrokken bij het landelijke en regionale proces.

4. Vrijwilligersbeleid

Vrijwilligers vormen een belangrijk onderdeel van de brandweer. Met een effectieve uitvoering van de lokale brandweezorg van de lokale brandweezorg rukken zij lokaal niet alleen uit voor brand en hulpverlening, maar helpen zij burgers ook brand te voorkomen en leren te beperken. Diverse onderzoeken onder brandweervrijwilligers hebben de tevredenheid van het vrijwilligerswerk aangetoond. Aandachtspunten voor verbetering zijn:

- In te spelen op de (h)erkenning van de vrijwilligers op hun specifieke maatschappelijke positie in de lokale samenlevingen.
- In te spelen op de vervreemding in de organisatieopscaling en;
- Rekening houden met de toenemende belasting thuis, bij de werkgevers en in de kazerne.

In navolging op landelijk beleid wordt er in Twente gewerkt met de vrijwilligersagenda, waarbij de landelijke visie wordt ingebed. De werving van nieuwe vrijwilligers is een jaarlijks terugkerende campagne, op basis van het ideale aantal en het personeelsverloop. Het doel van het vrijwilligersbeleid is dat elke kazerne voldoende gemotiveerde en vakbekwame vrijwilligers heeft die zich maatschappelijk en organisatorisch betrokken voelen. De samenwerking blijft langdurig en succesvol. We doen dit door een organisatie te zijn die brandweervrijwilligers weet te vinden, binden en verbinden. De vrijwilligersagenda spitst zich toe op 4 thema's:

- Werving & opleiding
- Binden & verbinden
- Hoofdwerkgevers
- Vrijwilliger van de toekomst

5. Ontwikkelingen Business Intelligence

Data-analyse wordt binnen Brandweer Twente structureel opgepakt. Het informatie en operationeel centrum vormt het hart van deze activiteiten. Met de verkregen informatie wordt het functioneren achteraf beoordeeld, en worden eveneens afwegingen gemaakt naar de toekomst. Het is een instrument om de kwaliteit, efficiency en effectiviteit als basis voor risicogericht werken. Hiervoor is structureel personele capaciteit nodig.

Gerealiseerd	
Wat willen we bereiken?	Wat hebben we bereikt?
1. Algemeen Brandweer Twente is een herkenbare brandweerorganisatie die optreedt als sterke partner zowel in Veiligheidsregio Twente als daarbuiten. De bedrijfssturing is gebaseerd op de resultaten van een gedegen informatiesysteem. Haar bedrijfsvoering is gericht op efficiënt en risicogericht werken met een goede balans tussen kosten en baten. Binnen Brandweer Twente zijn vakbekwaamheid en lerend vermogen een integraal onderdeel van de bedrijfsprocessen. Er is aandacht voor regio- en landgrensoverschrijdende uitwisselingen en activiteiten. Er zijn passende oplossingen voor specialismen en is er meer ruimte voor de inzet van vrijwilligers vanuit de lokale kazernes.	Gerealiseerd, zie hieronder.

2. Brandveiligheid Brandweer Twente werkt aan een optimale (brand-)veiligheid waarin het accent verschuift van bestrijden naar voorkomen, door het zo veel mogelijk structureel voorkomen van brandonveilige situaties: 'minder branden, minder slachtoffers en minder schade'. Brandweer Twente streeft naar een dalende trend. Ze heeft hiertoe een heldere en significante rol in de ontwikkeling van de infrastructuur en ruimtelijke ordening in de regio. Om burgers en bedrijven bewuster en bekwaamer te maken op het gebied van brandveiligheid ontplooit Brandweer Twente diverse activiteiten. Brandweer Twente wil haar medewerkers (beroeps en vrijwillig) breder inzetten voor zowel incidentbestrijding als veiligheidsvoorlichting. Hiermee wordt de brandweer een organisatie die beroeps en vrijwilligers nog meer mogelijkheden biedt om een maatschappelijk relevante bijdrage te leveren.	Gerealiseerd, zie hieronder
3. Repressie Brandweer Twente biedt dagelijks (24/7) adequate brandweer zorg binnen Twente. Brandweer Twente draagt zorg voor een solide organisatie voor crisis- en rampenbestrijding binnen Twente, waarbij de brandweer een deskundig aandeel levert. Verder wil zij als partner in veiligheid zorgen dat alle betrokken partijen ook daadwerkelijk kunnen bijdragen aan meer veiligheid. Brandweer Twente zet de beweging voort om de repressie efficiënter in te richten. Hiertoe is een risicodifferentiatie uitgewerkt. In de periode 2016-2020 wordt verder gewerkt aan een gelijkwaardige verdeling van de brandweezorg in Twente in relatie tot de risico's. Risico's zijn bestuurlijk geaccepteerd en gecommuniceerd. Risicogerichte brandweezorg wordt verder uitgewerkt. Uitgaande van risicodifferentiatie worden variabele voertuigbezetting (bijvoorbeeld light versie voor bepaalde teams) en nieuwe inzettechnologieën toegepast. Binnen Brandweer Twente zijn vakbekwaamheid en lerend vermogen een integraal onderdeel van de bedrijfsprocessen. Er is ruimte voor vakmanschap en creativiteit van het individu. Formeel en informeel leren zijn communicerende vaten en in balans. Het oefencentrum Troned, als onderdeel van de Twente Safety Campus, is daarin een belangrijk onderdeel en een satelliet in het landelijke netwerk voor oefenen, onderzoek en innovatie. Er is aandacht voor grensoverschrijdende uitwisselingen en activiteiten.	Gerealiseerd, zie hieronder

Wat doen we ervoor?	Wat hebben we ervoor gedaan?
1. Algemeen - Brandweer Twente is herkenbaar en zichtbaar in de samenleving. We informeren burgers en bedrijven over onze activiteiten. We zijn vanaf 29 locaties aanwezig in Twente en zijn bereikbaar voor burgers en bedrijven - Brandweer Twente levert een actieve bijdrage aan vakgroepen en samenwerkingsverbanden - Brandweer Twente beschikt over een gedegen informatiesysteem voor eigen management, bestuur en burger. Informatie-gestuurd werken is een speerpunt binnen Brandweer Twente. - Vrijwilligersbeleid Brandweer Twente is vertaald naar concrete acties (vrijwilligersagenda) en wordt geïmplementeerd in de organisatiestructuur. Brandweer Twente zorgt ervoor dat vrijwilligers goed gefaciliteerd en	1. Algemeen - Gerealiseerd. Naast fysieke aanwezigheid in de samenleving zijn we ook 24/7 online bereikbaar via onze website en social media. Met het bestuursbesluit van 12 februari 2018 is bevestigd dat werken vanuit het netwerk van 29 kazernes het uitgangspunt is - Gerealiseerd. - Gerealiseerd. Informatiegestuurd werken heeft hoge prioriteit binnen Brandweer Twente. Data-analyse heeft een structurele plaats in preventieve en repressieve brandweezorg. - De vrijwilligersagenda is opgestart. In het kader hiervan zijn er verschillende initiatieven ontplooid. Goede resultaten zijn geboekt o.a. in het wervings- en opleidingsproces van vrijwilligers.

gemotiveerd hun werk kunnen doen. Dat kan op meer gebieden zijn dan alleen repressie.			
2. Brandveiligheid a. Brandweer Twente is de kennisleverancier en adviseur op het gebied van advies en toezicht op het terrein van fysieke- en brandveiligheid binnen Twente en (als extern kennispunt) t.b.v. de netwerk RUD Twente. b. Brandweer Twente spant zich in om zo veel mogelijk brandonveilige situaties te voorkomen door het geven van adviezen aan gemeente, bedrijven en burgers ten aanzien van brandveiligheid. c. Brandweer Twente voert taken op gebied van Brandveilig Leven uit in de 14 Twentse gemeenten. Diverse activiteiten zijn gericht op het vergroten van de bewustwording bij burgers en bedrijven, waarbij samenwerking wordt gezocht met diverse (externe) partners. Daarbij spannen we ons in om de resultaten - voor zover mogelijk- meetbaar te maken. d. Brandweer Twente doet (brand)onderzoek, analyseert branden door haar eigen brandonderzoeksteam, verzamelt systematisch gegevens over (brand) veiligheid, signaleert trends en deelt resultaten met netwerkpartners, zowel in Twente als in Brandweer NL. Onderzoek wordt deels in samenspraak met politie uitgevoerd.		2. Brandveiligheid a. Gerealiseerd. Brandweer Twente is kennisleverancier op het gebied van advies en toezicht brandveiligheid in Twente. Brandweer Twente adviseert gevraagd (conform afspraken met de gemeenten) en ongevraagd over brandveiligheid in Twente richting gemeenten, burgers en bedrijven. b/c. Gerealiseerd. Brandweer Twente heeft diverse activiteiten, zoals lesprogramma's op basisscholen en in het voortgezet onderwijs, voorlichting na woningbrand, woningchecks, brandveiligheid bij het Keurmerk Veilig Ondernemen, uitgevoerd. Al deze activiteiten zijn gericht op het vergroten van de bewustwording over brandveiligheid bij burgers en bedrijven. d. Brandweer Twente onderzoekt 100% van de woningbranden met slachtoffers en legt samen met Brandveilig Leven elke woningbrand vast in een database. Er is inmiddels voldoende data verzameld waardoor er nu gericht brandonderzoek wordt gedaan en niet meer elke 5 ^e woningbrand wordt onderzocht.	
3. Repressie a. Brandweer Twente garandeert de dagelijkse paraatheid vanuit 29 kazernes in Twente. Hierbij voldoen we aan de bestuurlijk vastgestelde opkomsttijden in het dekkingsplan Brandweer Twente. b. Brandweer Twente is voortvarend aan de slag met slimme repressie en verbetert organisch het primaire proces (waaronder variabele voertuigbezetting, arrangementen met vrijwilligers, nieuwe inzettechnologieën). c. Brandweer Twente innoveert en heeft haar specialistische taken in (inter)regionale en landelijke samenwerking georganiseerd op basis van risicodifferentiatie. d. Door middel van het inrichten van een Kenniscentrum, het vakbekwaamheidsstelsel leertafels en kenniskringen wordt de vakbekwaamheid binnen de organisatie gewaarborgd. Op deze manier zorgen we ervoor dat ons personeel vakbekwaam is en blijft. Er is een oefen(beleids)plan waar uitvoering aan wordt gegeven.		3. Repressie a. De bestuurlijk vastgestelde opkomsttijden worden continu gemonitord en periodiek besproken met het bestuur. b. Gerealiseerd. Variabele voertuigbezetting, een flexibele pool en nieuwe inzettechnologieën worden ingezet om de paraatheid in Twente te waarborgen. c. Gerealiseerd. Voorbeelden waar (inter)regionale samenwerking op specialistische taken zijn gerealiseerd zijn het specialisme IBGS (gaspakkenteam is interregionale samenwerking) en bij de specialisatie 'Werken op Hoogte', hier is er een landelijke samenwerking met het Landelijke Hoogte Reddingsteam. d. Gerealiseerd. In 2018 zijn er diverse leertafels en kenniskringen gorganiseerd. De oefencyclus is volgens planning uitgevoerd. Er is een eerste opzet gemaakt voor het oefenbeleidsplan.	

Indicatoren				
Indicator	Nr. activiteit	Bron	Ambitie niveau (2018)	Rekening niveau (2018)
Verbinding met de gemeentes	1a	Principebesluit tot regionalisering	Brandweer Twente komt indien gewenst jaarlijks in iedere gemeente 1x langs om de gemeenteraden/-besturen te informeren over haar activiteiten.	Gerealiseerd op aanvraag van gemeenten

Brandweer levert een bijdrage in de multidisciplinaire vakgroepen.	1b	Visie <i>Brandweer Twente over Morgen</i>	100%	100%
De indicatorenset zoals vastgesteld in de programmabegroting wordt in VRT verband gemonitord.	1c	Nvt	Rapportage in BERAP en in de jaarrekening	Gerealiseerd
Vrijwilligersagenda wordt gebruikt voor faciliteren en motiveren van vrijwilligers	1d	Nvt	Zichtbare plek in organisatie. Agenda en ondersteuning op orde.	Gerealiseerd
Productendienstencatalogus (PDC) met afspraken over de werkwijze m.b.t. de thema's advies en controles/toezicht.	2a, 2b	Nvt	In 2018 ev. worden de afspraken met de gemeentes gemonitord en waar nodig bijgestuurd.	Gerealiseerd
Adviestermijn	2a, 2b	Visie <i>Brandweer Twente over Morgen</i>	90% van de afgegeven adviezen is binnen de afgesproken en vastgelegde termijn verstrekt. 95% van de afgegeven adviezen voldoen aan de afgesproken en vastgestelde kwaliteitscriteria (PDC)	Deels gerealiseerd. 90% binnen termijn is niet gehaald. Dit vanwege de grotere vraag om advisering en nieuwe ontwikkelingen in de wet, waarbij extra voorlichting aan gemeenten is gegeven. De afgegeven adviezen voldoen aan de vastgestelde kwaliteitscriteria.
Toezicht (controles brandveiligheid)	2a, 2b	Visie <i>Brandweer Twente over Morgen</i>	Ten minste 90% van de afgesproken controles is gerealiseerd. Tevredenheid over de uitgevoerde controles is minimaal voldoende (bepaald i.o.m. gemeente).	Niet gerealiseerd. Percentage is niet gehaald. Dit vanwege een toenemende vraag op het gebied van realisatiecontroles, evenementencontroles, integrale controles en het aantal hercontroles. De tevredenheid is goed.
Brandveilig leven*	2c	Nvt	Bereik activiteiten BVL: jaarlijks ca 51.000 mensen.	In 2018 zijn in totaal 48.000 mensen bereikt (34.000 direct + 14.00 indirect*) om dit te bereiken zijn 740 activiteiten uitgevoerd. Behaalde bereik is excl. bereik via sociale media.
			* De genoemde aantallen betreffen inwoners die direct bereikt zijn door een BVL activiteit (bijv. leerlingen op scholen) en inwoners die indirect in contact zijn gekomen met een BVL activiteit (bijv. de ouders van de leerlingen die deelnemen aan een BVL activiteit).	
Brandonderzoek	2d	Nvt	Naast de reguliere brandonderzoeken wordt:	Gerealiseerd. Naast de reguliere brandonderzoeken wordt:

			– 100% van de branden met slachtoffers onderzocht – 100% van de woningbranden onderzocht	– 100% van de branden met slachtoffers onderzocht – Elke 5 ^e woningbrand wordt onderzocht
Openbaar Brandmeldsysteem (OMS)	2,3	Nvt	Stabilisering van het aantal loze meldingen op 1900.	De brandweer is 793 keer uitgerukt naar een loos alarm. In 1278 gevallen werd een loos alarm door de meldkamer afgehandeld.
Basisbrandweezorg: uitrukken die voldoen aan de normtijd	3a	Dekkingsplan Brandweer Twente	Bij daadwerkelijke uitrukken voldoet BRW Twente in 90% van de gevallen aan de berekende tijd uit het vastgestelde dekkingplan Brandweer Twente.	In 82% van de daadwerkelijke opkomsttijden voldoet Brandweer Twente aan de berekende tijd. 100% voldoet aan het wettelijk maximum van 18 minuten.
Risicogerichte brandweezorg	3b,c	Nvt	Uitvoering programma risicogerichte brandweezorg loopt. Er wordt een start gemaakt met de actualisering van het dekkingplan 2019.	Op meerdere gebieden wordt er uitvoering gegeven aan het programma risicogerichte brandweezorg. Er is een start gemaakt met de actualisering van het dekkingplan

Wat heeft het gekost?

Brandweer	Lasten	Baten
Repressie	13.146.060	1.272.287
Beheer & Techniek	12.124.089	1.561.167
Brandveiligheid	4.611.808	977.237
Vakbekwaamheid	5.902.992	572.231
Strategie & Ondersteuning	11.947.763	2.211.389
Twente Safety Campus	2.249.551	2.253.621
Totaal Brandweer excl. mutatie reserves	49.982.262	8.847.931
Toevoeging/onttrekking aan reserve	1.089.291	530.595
Totaal Brandweer incl. mutatie reserves	51.071.553	9.378.526
	41.693.027	

3.2.1 Twente Safety Campus¹

Samenvatting

De Twente Safety Campus (TSC) is een plek waar partners op het gebied van veiligheid elkaar ontmoeten en samenwerken. De Twente Safety Campus is opgezet vanuit een denken-doen-beleven- concept.

Het 'doen' gedeelte van Twente Safety Campus is het oefencentrum TRONED waar verschillende hulpdiensten werken aan hun vakbekwaamheid. Er is ruimte om te oefenen, om te experimenteren en om bezig te zijn met de praktijk. Het centrum wordt gebruikt door Twents brandweerpersoneel, maar wordt ook ingezet voor trainingen aan andere regio's en partners in het veiligheidsdomein (zoals politie, defensie en Dienst Speciale Interventies, die deze trainingen inkopen. Ook worden er bij trainingen nieuwe technieken ingezet om first responders nog effectiever en veiliger hun werk te laten doen. Denk hierbij aan de inzet van drones, Smart View (observatietechniek m.b.v. camera's), virtuele rijsimulators, etc.

In de Risk Factory kan veiligheid 'beleefd' worden. Het doel is vergroten van het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van burgers. In de Risk Factory kunnen mensen door levensechte simulaties (on)veiligheid aan den lijve ervaren. Zo leren mensen een onveilige situatie te herkennen of te voorkomen. Ook leren ze om in een bepaalde situatie snel, veilig en zeker te kunnen optreden. Hierbij krijgen ze voorlichting en handelingsperspectieven aangeboden.

Het Safety Field Lab is een plek waar kennis ('het denken') centraal staat en een platform biedt om samen met kennisinstituten en bedrijven kennis en producten om ideeën te ontwikkelen naar producten en deze naar de veiligheidspraktijk te brengen. In de kennisprogramma's wordt samengewerkt met andere partijen waarbij we op zoek zijn naar innovatieve veiligheidsoplossingen. Oplossingen die Twente (betaalbaar) veilig houden én die vermarkt kunnen worden: van kennis naar kunde naar kassa.

Hiermee is de TSC een belangrijke ontmoetingsplek voor veiligheid in Twente. De verschillende onderdelen van de TSC (oefencentrum TRONED, de Risk Factory en het Safety Field Lab) halen verschillende disciplines en deskundigheden bij elkaar en waar mensen en kennis bij elkaar komen ontstaan ideeën en bedrijvigheid. Dit is de kern van TSC als onderdeel van het brede veiligheidsnetwerk in Twente.

Bestuurlijk

In november 2014 heeft het AB VRT besloten om een deel van TSC uit de projectfase te halen en dit deel als integraal onderdeel van de Veiligheidsregio Twente voor een periode van tenminste 5 jaar te exploiteren en door te ontwikkelen. Daarnaast is in december 2014 door het AB VRT opdracht gegeven voor het uitwerken van een 'open ontwikkelroute' waarin de toekomstige mogelijkheden, inclusief de bijbehorende route en beslispunten, van TSC. Dit wordt opgepakt in het programma Twente Safety Campus. Het bestuur is in november 2015 tijdens de bestuurlijke tweedaagse over veiligheid geïnformeerd over de laatste stand van zaken rondom de Twente Safety Campus. In 2017 is er een portefeuilleraad TSC ingesteld waarin de bestuurlijk portefeuillehouder TSC, commandant Brandweer, secretaris VRT en de manager Twente Safety Campus zitting hebben. In 2017 is de visie op doorontwikkeling van de Twente Safety Campus verder uitgewerkt en wordt er periodiek een terugkoppeling gegeven.

Gerealiseerd	
Wat willen we bereiken?	Wat hebben we bereikt?
We willen de vakbekwaamheid en professionaliteit van hulpverleners en de hulpverlenersorganisatie stimuleren. Met de Risk Factory geven we invulling aan het veiligheidsbewustzijn door de zelfredzaamheid en het handelingsperspectief van Twentse burgers te vergroten. Niet alleen voor basisschoolleerlingen, maar ook voor hun omgeving en de groep van kwetsbare ouderen. Samen met bedrijven en kennisinstellingen zijn we op zoek naar innovatieve veiligheidsoplossingen die Twente betaalbaar veilig houden. Hiermee helpen we tevens Twentse bedrijven om ideeën door te ontwikkelen tot vermarktbare producten (Safety Fieldlab). Dit alles naast de bijbehorende doelstelling om TSC op een	Door middel van een keur aan opleidingen en trainingen voor diverse hulpverleningsdiensten is er een bijdrage geleverd aan de bevordering van de vakbekwaamheid van deze professionals. Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat bezoekers aan de Risk Factory 3 keer meer kennis krijgen van de veiligheidsrisico's en 75% van de bezoekers heeft na het doorlopen van de Risk Factory de intentie tot het nemen van (persoonlijke) veiligheidsmaatregelen. I.s.m. verschillende partijen zijn veiligheidstesten uitgevoerd, waardoor meer inzicht is gekomen over de veiligheidsrisico's van de producten zelf, maar ook kennis voor hulpverleningsdiensten.

¹ Twente Safety Campus opereert programma-overstijgend. Omdat de brandweerkolom het grootste aandeel heeft in de activiteiten is TSC onder dit programma verantwoord.

bedrijfseconomisch verantwoorde manier exploiteren, continueren en doorontwikkelen.

Wat doen we ervoor?	Wat hebben we ervoor gedaan?
We bieden onze activiteiten aan, aan verschillende doelgroepen: • oefenprogramma's en trainingen voor hulpverleners (Troned); • interactieve educatieprogramma's gericht op veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van inwoners (Risk Factory); • mogelijkheden voor testen, simulaties en experimenteermogelijkheden voor bedrijven (safety fieldlab).	Bij Troned zijn er afgelopen jaar, naast Brandweer Twente, verschillende brandweerregio's uit het land op ons terrein komen trainen (o.a. VNOG, VR Gelderland Midden, IJsselland, Groningen, Limburg). Ook zijn er groepen nieuwe manschappen onder regie van de BOGO op Troned opgeleid. Daarnaast zijn er ca. 7 korpsen uit Duitsland die bij Troned trainen, zoals Munster, Gronau, Ahaus en Rheine. De droneteams veiligheidsregio's Rotterdam Rijnmond en Haaglanden zijn op Troned opgeleid, waarmee invulling wordt gegeven aan de verdere ontwikkeling van een landelijk dekkend dronenetwerk van Brandweer NL. Naast brandweertrainingen zijn er verschillende vakbekwaamheidstrainingen geweest voor politie, defensie, Dienst Speciale interventies (DSI). In totaal zijn er ca. 8000 professionals voor een training/opleiding op Troned geweest. Ca. 75% van alle Twentse basisscholen bezoeken jaarlijks met groep 8 de Risk Factory (in 2018 waren dit ca. 4.500 kindere) Hiervoor zijn convenanten met bovenschoolse besturen afgesloten. Dit evaluatie onder de doelgroep laat zien dat dit erg goed aan de behoefte voldoet (gemiddeld rapportcijfer is 9 onder leerlingen, leraren en ouders). Wetenschappelijk onderzoek laat zien dat een bezoek aan de Risk Factory veiliger gedrag bevordert. Ook met senioren hebben ook de Risk Factory bezocht, hetzij nog in mindere mate dan de primaire doelgroep (groep 8 basisschoolleerlingen). In het Safety Fliedlab zijn er verschillende (brand)veiligheidstesten uitgevoerd ism kennisinstellingen en bedrijven. Tevens zijn er praktijkmodules brandonderzoek gegeven voor studenten Forensic Studies van Saxion Hogeschool en Bouwkunde ROC. Via het IFV hebben 14 nieuwe brandonderzoekers uit verschillende brandweerregio's in het brandonderzoeksgedouw hun officiële praktijkexamen uitgevoerd. Verder zijn er i.s.m. Saxion verschillende forensische testen/onderzoeken uitgevoerd; zo is er gewerkt aan het project Next Level (automatische drone voor het safety & security domein) en 'e-nose' (sensor onder een drone voor meten van bijv. gevaarlijke stoffen).

Wat heeft het gekost?

Twente Safety Campus	Business Case	Realisatie	Verskil
Baten	2.151.895	2.253.621	101.726
Lasten	2.193.481	2.249.551	-56.070
- vaste kosten	1.549.896	1.643.579	-84.683
- variabele kosten	643.585	614.972	28.613
Totaal TSC	-41.586	4.070	45.656

3.3 Programma GHOR

Portefeuillehouder	T.J. Schouten
Programmamanager	S. Dinsbach

Missie en visie

1. GHOR Twente is de verbindende schakel tussen de zorginstellingen in de regio en de organisatie voor rampenbestrijding en crisisbeheersing. De GHOR is een netwerkorganisatie die contacten onderhoudt en waar nodig schriftelijke afspraken maakt met de ketenpartners in de "witte kolom" die een rol hebben in de opgeschaalde geneeskundige hulpverlening. De rol van de GHOR is niet alleen zichtbaar tijdens crisissituaties, maar strekt zich uit over de gehele veiligheidsketen: van risicobeheersing tot nazorg.
2. De GHOR zorgt voor leiding en coördinatie bij crises en rampen of dreiging hiervan. Het personeel dat hiervoor wordt ingezet is opgeleid en getraind. De GHOR is een betrouwbare partner in de Veiligheidsregio en werkt nauw samen met de hulpdiensten, gemeenten en andere betrokken partijen om bij te dragen aan een veilige leefomgeving voor de burgers in Twente.

Met als visie: Iedereen is tot op zekere hoogte zelf verantwoordelijk voor een veilig en gezond leven. Dat geldt voor individuele personen en voor (overheids-) organisaties. Daarom zorgen we samen voor veiligheid, burger én overheid.

Trends en Ontwikkelingen
Personele ontwikkelingen Op personeel gebied is 2018 voor de GHOR een onrustig jaar geweest. Naast de plaatsing van de OvD-G-en binnen de GHOR, heeft de GHOR ook te maken gehad met uitval door ziekte, detachering, zwangerschap en personele wisselingen. Dit heeft met name invloed gehad op de (ervaren) werkdruk.
Zelfredzaamheid en informatie gestuurde GHOR Een belangrijke trend en ontwikkeling is dat de burgers langer thuis blijven wonen. Hierdoor verspreiden zich ook de risico's voor minderzelfredzame burgers. Bij rampen/crisis zijn deze mensen niet meer in beeld. Het is dus zaak om de minderzelfredzame burgers beter in beeld te krijgen. Hiervoor zal gebruik moeten worden gemaakt van big data. Voor de advisering en operationele crisisorganisatie, met name bij de grootschalig inzetten is een informatie gestuurde GHOR noodzakelijk.

Gerealiseerd	
Wat willen we bereiken?	Wat hebben we bereikt?
De GHOR heeft als opdracht het coördineren van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises, oftewel de witte kolom. Deze crisissituaties kunnen uiteenlopen van bijvoorbeeld een grootschalige stroomuitval tot een ongeval of ramp met een groot aantal slachtoffers. Verder heeft de GHOR als taak ondersteuning te bieden en coördinatie te verzorgen bij de voorbereiding van partijen op rampen en crises. Met uiteindelijk als doel dat slachtoffers onder alle omstandigheden verantwoorde zorg wordt geboden door een samenhangende zorgketen. Een zorgketen waarbij ook sprake is van nauwe samenwerking met andere hulpdiensten. De GHOR adviseert daartoe de zorgsector over de wijze van voorbereiding. De GHOR adviseert ook andere overheden en organisaties op dit gebied.	We zijn er trots op dat we met onze 10 fte alles hebben bereikt wat we in 2018 wilden bereiken. Dit is uitgebreid te lezen in het onderdeel 'wat hebben we bereikt?'. Een belangrijke ontwikkeling in 2018 was het opnemen van de OvD-G-en als onderdeel van de bureau organisatie GHOR. Deze resultaten dragen bij aan de rol die GHOR Twente heeft als de enige onafhankelijke, verbindende schakel tussen zorg en veiligheid met de focus op eigen verantwoordelijkheid van haar partners.

Wat doen we ervoor?	Wat hebben we ervoor gedaan?
1. Innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen a. Informatie gestuurde GHOR; van informatie naar intelligence b. Doorontwikkeling LCMS gz	1. Innovatie als uitgangspunt van ons denken en doen a. In 2018 is de GHOR meer aan de z.g.n. voorkant van de informatiestromen gaan zitten door bijvoorbeeld proactief de griep te monitoren m.b.v. LCMS gz. Daarnaast is geïnventariseerd welke informatie te ontsluiten is via de verschillende informatiekkanalen zoals; LOCC, GGD, RIVM en NVWA. b. Zie 2c.
2. Goede informatievoorziening a. Investeren in een goede informatievoorziening koud en warm. b. HIN piket verder vormgeven. c. LCMS en LCMS gz door ontwikkelen wat betreft de kennis en vaardigheden binnen de GHOR haar ketenpartners. d. LiveOp ontwikkelen voor geneeskundig en uitrollen. e. Participeren in de werkgroep informatiemanagement.	2. Goede informatievoorziening a. GHOR Twente heeft in 2018 een goede positie gekregen in het multidisciplinaire domein van Informatiemanagement. Op landelijk niveau heeft GHOR Twente haar rol gepakt en is betrokken bij landelijke ontwikkelingen. De beweging van informatie naar intelligence is verder ingezet. Hierbij wordt aangesloten bij het IOC. Deze wordt in 2019 voortgezet. b. Het HIN piket is compleet in bezetting. Functionarissen zijn opgeleid, getraind en geoefend. Daarnaast is geïnvesteerd in de samenwerking met de multidisciplinaire informatiecoördinatoren en de samenwerking met de Algemeen Commandant. c. Voor de GHOR is LCMS in 2018 verder doorontwikkeld. Het systeem is niet alleen meer in gebruik tijdens incidenten, maar ook in voorbereiding daarop of voor monitoring van de zorgcontinuïteit. d. In 2018 is de LiveOp doorontwikkeld. Plannen en procedures zijn toegevoegd in het systeem. In 2019 wordt LiveOp opengesteld op basis van de inzetcriteria van de OvD-G en de GMS informatie vanuit de Meldkamer Ambulancedienst. e. In 2018 heeft de GHOR geparticipeerd in het Multidisciplinaire Overleg Operationele informatievoorziening (MOOI).
3. Anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving a. Anticiperen in de werkgroep omgevingswet en vergunning. b. Het project veilig wonen. c. Actief meedenken en uitvoeren/ voor bereiden van terrorisme gevolg bestrijding (TGB). d. Adviseren bij evenementen. e. Meedenken met ziekte en antibioticaresistentie bij de GGD en Acute Zorgeuregio. f. Jodiumprofylaxe bij kernongevallenbestrijding volgen.	3. Anticiperen op en faciliteren van ontwikkelingen in de samenleving a. GHOR Twente heeft in 2018 deelgenomen aan zowel de projectgroep als de werkgroep werkprocessen van het Project Impactanalyse invoering Omgevingswet. GHOR Twente heeft tevens deelgenomen aan het Landelijk netwerk GHOR Risicobeheersing. b. In 2018 is het project Veilig wonen beëindigd. c. GHOR Twente heeft in 2018 de planvorming Multi omtrent TGB mede ontwikkeld. De planvorming TGB die er nu ligt is met name bestemd voor het operationele niveau. Ten aanzien van TGB heeft GHOR Twente een brainstorm binnen de witte keten georganiseerd. Tijdens de brainstorm is gesproken over de gevolgen van TGB binnen de witte keten. Bijvoorbeeld hoe om te gaan met een continue dreiging, wat doet angst met je en is de beveiliging op orde? In 2019 krijgt de brainstorm een vervolg in een table top sessie. d. GHOR Twente heeft op 36 evenementen multidisciplinair geadviseerd. Op 27

	evenementen heeft de GHOR monodisciplinair geadviseerd. Binnen evenementenadvisering heeft in 2017 een pilot rondom doorverwijzen slachtoffers naar de huisartsenpost plaatsgevonden, op deze pilot is positief gereageerd door de betrokken partijen. In 2018 heeft dit een vervolg gekregen. De pilot is toegepast op 20 evenementen in de regio. Voor 2019 is deze proef omgezet in een werkwijze. e. In 2018 hebben heeft GHOR Twente geparticipeerd binnen het acute zorg overleg, AZE, GGD en GHOR Twente, omtrent de planvorming en opschaling bij infectieziekten. f. GHOR Twente heeft in 2018 wederom deelgenomen aan de landelijk werkgroep jodiumprofylaxe bij kernongevallen. Ontwikkelpunten: predistributie 100 km zone; predistributie groepslocaties en het nooddistributieplan.
4. Een op de samenleving afgestemde crisisorganisatie a. Risico en crisiscommunicatie, via VRT, de verbinding maken, voeden informatie bij communicatie woordvoering. b. OTO GHOR en multi participeren en uitvoeren. c. Evaluatie en lerende organisatie zowel mono als multidisciplinair.	4. Een op de samenleving afgestemde crisisorganisatie a. <u>Crisiscommunicatie</u>: Hiervoor is een bijdrage geleverd aan de 14 systeem oefeningen van de crisisorganisatie in de Twentse gemeenten, waarvan 1 systeemtest. Naast de multidisciplinaire oefeningen zijn er ook verschillende monodisciplinaire oefeningen geweest zoals de GGB oefening en de ketenoefening 'Matroesjka'. b. In 2018 is het OTO-beleidsplan en het OTO-jaarprogramma ontwikkeld en uitgevoerd. Op basis hiervan zijn de volgende activiteiten uitgevoerd. <u>Mono</u> - 2 OvDG-en in opleiding bij het IFV - 1 HINGz in opleiding bij het IFV - 1 ACgz in opleiding bij het IFV - 5 deelnemers opleiding basisstof GHOR - 1 OvDG deelnemer ETS-opleiding - 4 OvDG deelnemers TGB OTO-activiteit CoPI oefening - 14 OvDG deelnemers Wasstraat Terrorisme Gevolg Bestrijding (extreem geweld) - 22 OvDG deelnemers bovenregionale OvDG-dagen - 1 OvDG deelnemer rijvaardigheidstraining OGS - 7 OvDG deelnemers Tripple GGB oefening - 7 deelnemers bovenregionale DPG/ACgz dag - 2 ETS oefeningen MST - 1 IFV netwerkbijeenkomst HINGz en ICO's - 6 deelnemers Ketenoefening Acute en Publieke zorg "Matroeska" - 9 OvDG deelnemers OTO-dag OvDG - 7 HINGz deelnemers OTO-dag HINGz - 5 ACgz deelnemers OTO-dag ACgz - 19 deelnemers OTO-dag GHOR Twente - 3 deelnemers Prepare (Samenwerkingsoefening Duitsland/Nederland) - 1 deelnemer jaarlijkse oefening Salland Twente Tunnel - 3 deelnemers Workshop "Cyber"

	<u>Multi</u> - 13 systeemoefeningen met deelname van de OvDG, ACgz, HINGz en DPG - 1 systeemtest met deelname van de OvDG, ACgz, HINGz en DPG - 4 deelnemers expertsessie IM - 2 deelnemers Multi OvD/AC dag - 7 deelnemers multidisciplinaire basisopleiding (OCR) - 5 Expertsessie OL – AC - 13 deelnemers Multi Leer Event Twente c. In 2018 is er 1 GRIP-incident geweest. Deze is door het multidisciplinaire team; de kenniskring geëvalueerd. GHOR Twente maakt hier deel van uit. Naast deze multi-evaluatie evalueert GHOR Twente alle monodisciplinaire inzetten op maat.
5. Samenwerking zoeken en intensiveren a. Partners van zorgcontinuïteit in hun kracht zetten. b. Convenanten herzien. c. Communiceren en informeren van partners, zichtbaarheid van de GHOR. d. Ketenpartners meer betrekken, niet alleen bestuur maar ook tussenmanagementlaag en werkvloer, ook operationeel informatiemanagers, crisis coördinatoren. e. Positiebepaling GGD en ROAZ (baze) via communicatie verbeteren. f. Positie GHOR tov andere hulpdiensten, in vakgroepen en werkgroepen. g. Samenwerking Oost 5. h. Participeren in grensoverschrijdende samenwerking met de Acute zorg Euregio.	5. Samenwerking zoeken en intensiveren a. In 2018 heeft de bestuurlijke ronde plaatsgevonden, waarin de Twentse zorgorganisaties zijn bezocht. Dit heeft een aantal aanvragen voor oefeningen opgeleverd, die in 2019 gerealiseerd zullen worden. b. In 2018 is gestart met het uniform maken van de convenanten die zijn afgesloten met onze ketenpartners. Gestart is met GGD Twente en Ambulance Oost. Het streven is om in 2019 al onze convenanten te herzien en te plaatsen in het zelfde format. c. Net als voorgaande jaren zijn er vier edities van het magazine 112 Netwerk verschenen. Dit magazine is gericht op organisaties in de acute zorg in Twente en de Achterhoek. Zowel bij interne als bij externe netwerkbijeenkomsten zijn collega's van de GHOR aanwezig geweest of hebben een bijdrage in bijvoorbeeld de vorm van een presentatie geleverd. Voorbeelden zijn bijeenkomsten over terrorismegevolgbestrijding, visitatie en slachtofferinformatie en -communicatie. d. In 2018 heeft GHOR Twente afstemming en samenwerking gezocht op het gebied van OTO met acute en publieke ketenpartners. In het voorjaar van 2018 is met verschillende witte ketenpartners een ketenoefening gehouden. Deze ketenoefening is bedoeld om er voor te zorgen dat betrokken zorgorganisaties beschikken over een goed opgeleide, getrainde en geoefende crisisorganisatie. Daarnaast om de samenwerking binnen de keten te verbeteren. In 2018 zijn, in samenwerking met Ambulance Oost, vier GGB-Tripple oefeningen georganiseerd en gehouden. In 2018 zijn verschillende oefeningen (CoPI-bak, Crisiscommunicatie en CTO) gehouden bij zorginstellingen in het kader van voorbereiding op rampen en crisis en samenwerking met Veiligheidsregio Twente. In 2018 is besloten, in navolging op de succesvolle Table-Top sessies van 2017, om in 2019 wederom Table-Top Plus sessies aan te bieden aan de ketenpartners. In 2018 is, in samenspraak met Acute Zorgbureau Euregio, Veiligheidsregio Noord- en

	Oost-Gelderland en Veiligheidsregio IJsselland, besloten om in 2019 ICO-trainingen aan te bieden voor alle ketenpartners op Oost 3 niveau In 2018 is besloten om in 2019 een TGB Table-Top sessie te organiseren voor de ketenpartners e. Drie maandelijks vindt een overleg plaats tussen GHOR Twente en BAZE. GHOR Twente is voorzitter van de expertgroep crisisbeheersing van BAZE. Daarnaast sluit de DPG aan bij het ROAZ. In de bovengenoemde overlegvormen heeft GHOR Twente haar positie bepaald en vormgegeven t.o.v. GGD en ROAZ(BAZE). f. In 2018 heeft de GHOR geparticipeerd in: - Multidisciplinaire Overleg Operationele informatievoorziening (MOOI) - Overleggen m.b.t., evenementenadvisering - WP4 voor het project PREpare, deelname in de voorbereiding en in de uitvoering van systeem oefeningen - WP 5 voorzitter en trekker werkgroep communicatie strategie - Vakgroep Risicobeheersing - Project Zelfredzaamheid - Project Impactanalyse invoering omgevingswet - Samenwerking advisering met GGD - Werkgroep kernongevallenbestrijding - Werkgroep kernongevallenbestrijding Noord Oost Nederland - Kwaliteit Oost 5 (mono en Multi) - Multidisciplinaire werkgroep operationele ondersteuning - Multidisciplinaire werkgroep slachtofferinformatie - Deelname kenniskring VRT - OTO Oost 5 - Oost 5 Evenementen overleg - Landelijk hoofden overleg - Landelijk TGB overleg - Voorzitter Expertgroep Crisisbeheersing - Agendacie. ROAZ - Oost 5 hoofden overleg - Overleg Transitie meldkamer - Business Intelligence Oost 5 - Vakgroep OOV - BVO - Agendacie. Bestuursvergaderingen - ROAZ-GGD- GHOR overleg g. In 2018 is de samenwerking op Oost 3 niveau op het gebied van informatiemanagement verder geïntensiveerd. Daarnaast is GHOR Twente mede initiator en nauw betrokken bij het landelijk organiseren van initiatieven op het gebied van informatiemanagement, zoals het opzetten van het Netwerk Netcentrisch werken gz. In 2018 is de samenwerking op het gebied van kwaliteit verder vormgegeven in een voorstel aan de hoofden. Dit wordt in 2019 verder uitgewerkt. GHOR Twente is hiervan de trekker. In 2018 zijn met Oost 5 OTO, drie bovenregionale OvD-G-dagen georganiseerd en een Training DPG's en ACgz - en Oost 5. In 2018 is verder onderzocht
--	---

	welke opleidingen in gezamenlijkheid kunnen worden opgepakt. h. Project Prepare: In 2018 is het project afgerond met een Congres waar de Flowcharts; meldkamer, algemeen commandant GZ en de OVD-G m.b.t. de aanvraag van geneeskundige bijstand tussen Nederland en Duitsland zijn gepresenteerd. De Flowcharts zijn hierna overgedragen aan BAZE. De Flowcharts worden jaarlijks geoefend en zijn opgenomen in het OTO jaarplan.
--	---

Indicatoren				
Indicator	Nr. activiteit	Bron	Ambitie niveau (2018)	Rekening niveau (2018)
Advisering GHOR bij C-evenementen	1	Aristoteles	100%	100%
GHOR sleutelfuncties zijn bemenst	2	Besluit personeel Veiligheidsregio's Regionaal crisisplan	100%	100%
Alle sleutelfunctionarissen zijn minimaal 1x per jaar in hun functie beoefend	3	OTO jaarplan	85%	100%
GHOR sleutel functionarissen zijn gediplomeerd	3	OTO jaarplan	100%	100%
Schriftelijke afspraken met ketenpartners witte kolom	7	Aristoteles	100%	100%
Evaluaties na inzet	4	Evaluaties na inzet	100%	100%

Wat heeft het gekost?

GHOR	Lasten	Baten
Bedrijfsvoering GHOR	968.991	946.324
GHOR functionarissen	400.865	7.150
Opleiding, training en oefenen	116.313	11.234
Operationele planvorming	63.473	41.243
Innovatie	60.971	60.971
Totaal GHOR	1.610.613	1.066.922
	543.691	

3.4 Programma Gemeenten

Portefeuillehouder	P. Welman
Programmamanager	Jan Eshuis

Samenvatting

De Wet Veiligheidsregio's stelt de gemeentelijke kolom verantwoordelijk voor de coördinatie van de uitvoering van de bevolkingszorg. Binnen deze kolom is de coördinerend gemeentesecretaris belast met de coördinatie van de maatregelen en voorzieningen die de gemeenten treffen voor crisisbeheersing en bevolkingszorg. De uitvoering van de taken worden gedaan door de Twentse Ambtenaren Openbare Veiligheid (AOV) en het veiligheidsbureau, in samenwerking met het team bevolkingszorg en crisiscommunicatie en externe partners.

Missie en visie

De visie van de gemeentelijke kolom sluit aan bij die van de VRT en de landelijke visie 'bevolkingszorg op Orde (BZOO). Zelfredzame burgers moeten in staat worden gesteld om hun eigen weg te gaan en wanneer dat nodig is, moeten zij daarin gefaciliteerd en gestimuleerd worden. Dit betekent dat Bevolkingszorg zich meer moet richten op het helpen van diegenen die verminderd dan wel niet zelfredzaam zijn. Spontane hulp uit de samenleving wordt waar mogelijk geaccepteerd, gestimuleerd en gefaciliteerd.

Trends en Ontwikkelingen
De trends, benoemd in het multi deel van deze begroting, zoals terrorismedreiging en de toenemende nadruk op zelfredzaamheid, hebben ook invloed op de kolom Bevolkingszorg.

Gerealiseerd	
Wat willen we bereiken?	Wat hebben we bereikt?
1. Bevolkingszorg is er zowel voor de fysieke als sociale crises 2. Uitdragen van de visie van BZOO in Twente aan (externe) crisispartners; 3. Het opleiden en oefenen van het team bevolkingszorg op basis van deze visie; 4. Zorgdragen voor een goede verbinding tussen de vakgebieden van zorg en veiligheid; 5. Faciliteiten van gemeenten zijn op orde voor de regionale crisisorganisatie	Gerealiseerd, zie hieronder

Wat doen we ervoor?	Wat hebben we ervoor gedaan?
De gemeentelijke kolom, bestaande uit het veiligheidsbureau, de Twentse AOV's en het team bevolkingszorg, geeft uitvoering aan het jaarplan Bevolkingszorg. Hier staan alle activiteiten, zowel projectmatig als beheersmatig, benoemd die gerelateerd zijn aan de visie en de doelstellingen.	Er is uitvoering gegeven aan het jaarplan Bevolkingszorg 2018 door de AOV-ers en projectmedewerker Bevolkingszorg van het veiligheidsbureau. Onderstaande acties hebben plaats gevonden: - Bijeenkomsten hoofden BZ, - Opleiden pool Informatie coördinatoren - Congres Zelfredzaamheid in de opvanglocatie - Afspraken ODT - Systeemoefeningen (14x) - Monokolomoefeningen (3x) - Table Top AC, OvD en HIN BZ - LCMS training - Handreiking Telefoonteam en trainingen - Check in alle gemeentehuizen op de vereiste faciliteiten

Indicatoren				
Indicator	Nr. activiteit	Bron	Ambitie niveau (2018)	Rekening niveau (2018)
Percentage van de taken van het jaarplan zijn uitgevoerd door de gemeentelijke kolom	1	Jaarplan 2018	>80%	87% van de activiteiten benoemd in het jaarplan 91% van de geplande OTO activiteiten
Percentage van de sleutelfunctionarissen, Algemeen Commandant (AC) BZ, Officier van Dienst (OVD) Bevolkingszorg (BZ), HIN en hoofden Bevolkingszorg zijn opgeleid en geoefend	2	Jaarplan 2018	>80%	- Ovd -BZ: 100 % - AC-BZ: 85% *) - HIN:100% - Hoofden: n.n.t.b.
Faciliteiten van alle gemeenten zijn op orde voor de regionale crisisorganisatie	3	Jaarplan 2018	> 80%	85%

*) In november is een nieuwe AC BZ gestart welke nog in opleiding was en per 1 januari 2019 inzetbaar

Wat heeft het gekost?

Gemeenten	Realisatie	
	Lasten	Baten
Gemeentelijke processen	232.662	343.455
Bevolkingszorg	238.257	192.357
Totaal Gemeenten	470.919	535.812
	-64.894	

4 Paragrafen

De paragrafen bevatten belangrijke informatie voor het verkrijgen van inzicht in de financiële positie van Veiligheidsregio Twente op korte en lange termijn. Dit inzicht is belangrijk, omdat de behandelde onderwerpen grote financiële gevolgen kunnen hebben en daardoor de realisatie van de programma's kunnen beïnvloeden.

In de paragrafen wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van beleidsvoornemens van beheersmatige aspecten, zoals vastgelegd in de programmabegroting 2018. Hierbij is tevens rekening gehouden met actuele ontwikkelingen. In dit hoofdstuk worden achtereenvolgens de volgende paragrafen behandeld:

- Weerstandsvermogen en risicobeheersing;
- Onderhoud kapitaalgoederen;
- Bedrijfsvoering;
- Verbonden partijen;
- Financiering;

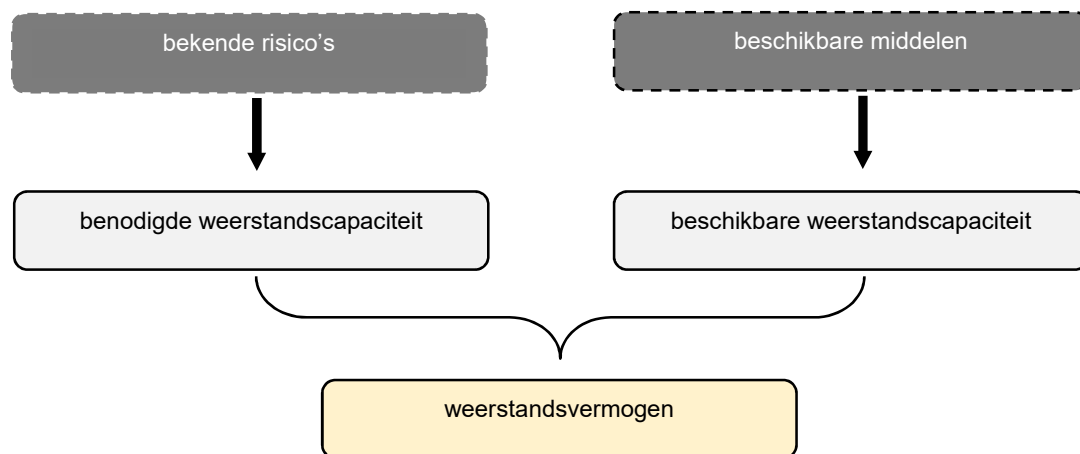
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf omvat zowel de beschikbare weerstandscapaciteit als een inschatting van risico's die daarmee moeten worden afgedekt. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en benodigde weerstandscapaciteit. Al afgedekte risico's, via voorzieningen of verzekeringen, hebben geen invloed op het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien hoe robuust de begroting van de VRT is voor wat betreft het kunnen opvangen van risico's.

Technisch gesproken geeft het weerstandsvermogen de relatie weer tussen:

- a. De middelen en mogelijkheden waarover VRT beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken (de beschikbare weerstandscapaciteit);
- b. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Dit komt tot uiting in de benodigde weerstandscapaciteit.

Schematisch:

In 2015 is het beleidskader risicomanagement / weerstandsvermogen vastgesteld. Het beleidskader is in samenspraak met specialisten vanuit gemeenten uitgewerkt. Het cyclische karakter ervan maakt het mogelijk om de systematiek onderdeel te laten zijn van de P&C-cyclus. Het beleidskader geeft aan wat als beschikbaar weerstandscapaciteit kan worden gerekend en hoe, op basis van de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit wordt berekend.

4.1.1 Terugblik risico's begroting 2018

In de programmabegroting 2018 zijn de onderstaande majeure risico's en bijbehorende risicobedragen (kans x impact) opgenomen, die in de bedrijfsvoering van VRT (deels) niet zijn gedekt door voorzieningen en/of verzekeringen. Diverse risico's zijn opgetreden en hebben in 2018 geleid tot kostenuitzettingen.

Omschrijving	Risicobedrag	Opgetreden in 2018
Wijziging wetgeving OMS	€ 945.000	Nee
Traject Landelijke meldkamer	€ 874.000	Nee
Vervanging Rijksmaterieel	€ 271.000	Nee
Vervanging gebouwen	€ 270.000	Ja (deels)
Vervanging brandweermaterieel en materiaal	€ 170.000	Ja (deels)
Langdurig verzuim en arbeidsongeschiktheid	€ 100.000	Ja
Individueel keuze budget (IKB)	€ 70.000	Ja
Risicoclaims beroepsziekte brandweer	€ 45.000	Nee
TSC exploitatie	€ 467.000	Nee
Informatieveiligheid	€ 151.000	Nee
Ontwikkelingen integrale veiligheidsvraagstukken	€ 50.000	Nee
Claims vanuit foutieve aanbestedingstrajecten	€ 50.000	Nee

Toelichting opgetreden risico's

Vervanging gebouwen

Het betreft het risico dat investeringsbudgetten niet toereikend zijn bij nieuwbouw/verbouw van kazernes. In 2018 heeft de verbouwing van de kazerne Vriezenveen plaatsgevonden. Dit heeft bijgedragen aan het tekort op de kapitaallasten voor gebouwen.

Vervanging brandweermaterieel en materiaal

Het gaat om het risico dat prijzen van het specialistische brandweermaterieel en materiaal sneller stijgen dan de reguliere prijsindex, onder andere door een gebrek aan marktwerking. In 2018 heeft zich dat voorgedaan bij onder meer investeringen in een hoogwerker en portofoons.

Langdurig verzuim en arbeidsongeschiktheid

In 2018 zijn meerdere medewerkers langdurig ziek geweest en dit heeft geleid tot kosten voor inhuur van personeel.

Individueel keuze budget (IKB)

In 2018 is het IKB (Individueel Keuze Budget) ingevoerd. Een onderdeel daarvan is dat de 2 dagen bovenwettelijk vakantieverlof zijn omgezet in geld (0,8% extra salaris). Het merendeel van de medewerkers heeft geen verlof teruggekocht. Dat betekent dat het risico op hogere salariskosten daadwerkelijk is opgetreden. In de begroting 2020 is deze verhoging van salariskosten meegenomen in de technische uitgangspunten.

4.1.2 Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit dient om de continuïteit van de organisatie te waarborgen. We maken hierbij onderscheid tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit

De incidentele weerstandscapaciteit bestaat in beginsel uit algemene middelen die als buffer dienen voor de opvang van onvoorziene incidentele kosten. Voor de VRT geldt dat vanwege de hybride financieringsstructuur de middelen afkomstig kunnen zijn van zowel de gemeenten als het Rijk.

Gemeentelijke middelen

Tot het weerstandsvermogen wordt gerekend de algemene reserve en de bestemmingsreserves waarop nog geen verplichtingen rusten.

De VRT beschikt per 31 december 2018 over een Algemene Reserve van € 916.270. Het deel van de bestemmingsreserves waarop nog geen verplichting rust bedraagt in totaal € 569.829.

Rijksmiddelen

Veiligheidsregio's ontvangen jaarlijks een doeluitkering van het Rijk, de zogenaamde Brede Doel Uitkering Rampenbestrijding (BDUR). De BDUR is in brede zin inzetbaar voor de rampenbestrijding en crisisbeheersing. De BDUR is sinds 2011 verhoogd ter naleving van de nieuwe wet- en regelgeving. Eerder al hebben regio's voor hetzelfde doel incidentele stimuleringsbijdragen ontvangen. Deze financiële injecties van het Rijk zijn in Twente maar beperkt aangewend. Gegeven de vele ontwikkelingen waarmee VRT rekening dient te houden, is in 2011

ervoor gekozen om € 1.100.000 te alloceren voor onvoorziene tegenvallers. Dit bedrag is volledig ingezet ter dekking van de negatieve jaarrekeningresultaten 2016 en 2018.

De omvang van de totale weerstandscapaciteit bedraagt daarmee per 31 december 2018 **€ 1.486.099**

Structurele weerstandscapaciteit

De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de onbenutte capaciteit uit hoofde van tarieven, heffingen en bijdragen. Deze kan worden benut om structurele tegenvallers te compenseren, als hiervoor geen andere dekkingsmiddelen bestaan. De structurele weerstandscapaciteit van de VRT is nihil. Slechts een fractie van de begroting is afgedekt met tarieven en deze zijn overwegend marktconform. Verhoging zou daarom automatisch leiden tot omzetverlies.

4.1.3 Benodigde weerstandscapaciteit

Risico's

Jaarlijks wordt, conform beleidskader, het financiële risicobeeld in termen van kans en impact geactualiseerd. In het beleidskader zijn kans en impact in ordinale scores tot uitdrukking gebracht in een range van 1 (= klein) tot 5 (= groot). Een risico is daarom minimaal gewaardeerd op 1 en maximaal op 25. Risico's met een score vanaf 9 (oranje en rode scores) wegen mee in de weerstandscapaciteitsberekening. Risico's met een score lager dan 9 (groene scores) in beginsel niet tenzij het geheel ervan uitstijgt boven 1% van het begrotingsniveau. Eind 2018 is het risicobeeld geactualiseerd. In onderstaande tabel zijn de belangrijkste risico's (met een oranje score) opgenomen.

Omschrijving	Risicobedrag
Twente Safety Campus exploitatieresultaat	€ 300.000
Vervanging brandweermaterieel en materiaal	€ 186.000
Langdurig verzuim en arbeidsongeschiktheid	€ 140.000
Vervanging kazernes	€ 105.000
Prijsstijging verzekering voor hulpdiensten	€ 90.000
Vrijwilligers korter in dienst bij de brandweer	€ 70.000
Totaal	€ 891.000

Het aantal oranje risico's en het bijbehorende totaalbedrag is sterk afgenomen in vergelijking met een jaar eerder. Oorzaak is het schrappen van 5 onderwerpen uit de risicotabel. Het gaat om:

- Traject Landelijke Meldkamer
- Wijziging wetgeving OMS
- Vervanging Rijksmaterieel
- Vervanging kazernes
- BTW compensatie

Deze worden niet meer als risico's gezien, maar als onvermijdelijke knelpunten. Bij de besluitvorming over de begroting 2019 is hiervoor extra budget toegekend (4 stappen van € 0,3 mln. in de periode 2019-2022).

De uitkomsten van de risico-inventarisatie en de toelichting op de te nemen maatregelen zijn uitgebreider opgenomen in de programmabegroting 2020.

4.1.4 Beoordeling weerstandsvermogen

Aantal geïdentificeerde risico's	18
Aantal groene scores (waardering 1-8)	12
Aantal oranje scores (waardering 9-16)	6
Aantal rode scores (waardering 17-25)	0
Is de som van de groene scores > 1% van de begroting	Nee
Hoe hoog stijgt de som van groene scores hierboven uit?	n.v.t.
Zijn de rode scores alleen exogeen (ontstaan buiten de invloedssfeer van de organisatie)?	n.v.t.
Berekende omvang van het risico (oranje, rode en groene scores boven de drempel)	€ 891.000
Beschikbare weerstandscapaciteit ter dekking van de risico's (stand per 31-12-2018)	€ 1.486.000
Weerstandsratio feitelijk o.g.v. huidig risicobeeld	167%
Weerstandsratio toegestaan (cf. beleidskader)	70%

Uit het recapitulerende beeld blijkt dat de feitelijke weerstandsratio ruim boven de norm zit. De ratio is exclusief het te bestemmen resultaat 2018. Bij onttrekking van het resultaat aan de algemene reserve wordt de ratio 106%.

4.1.5 Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat in de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing - in aanvulling op de ratio weerstandvermogen - een verplichte set van vijf financiële kengetallen wordt opgenomen. De kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte Veiligheidsregio Twente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of op te vangen. De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn niet van toepassing voor Veiligheidsregio Twente. Daarom worden deze kengetallen niet meegenomen in deze paragraaf.

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote laat het niveau van de schuldenlast zien, ten opzichte van de baten. Het geeft een indicatie van de mate waarin de rentelasten op de exploitatie drukken.

	Jaarrekening 2018	Begroting				
		2019	2020	2021	2022	2023
1a Netto schuldquote	93,2%	93,4%	102,7%	102,0%	98,4%	97,5%
1b netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	93,0%	93,3%	102,6%	101,8%	98,3%	97,4%

De toename per 2020 komt door de beoogde investeringen in nieuwbouw kazernes (Almelo, Glanerbrug en Hellendoorn) en de daarvoor benodigde financiering. Ook worden in 2020 nieuwe tankautospuitten aangeschaft. Na 2020 wordt een relatief laag investeringsniveau verwacht, zodat de schuldquotes weer gaan afnemen.

2. Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is de verhouding eigen vermogen/balanstotaal en geeft inzicht in de mate waarin een organisatie in staat is op de langere termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen.

	Jaarrekening 2018	Begroting				
		2019	2020	2021	2022	2023
Solvabiliteitsratio	2,3%	2,9%	2,3%	2,2%	2,1%	1,9%

VRT heeft al sinds de oprichting een beperkt eigen vermogen en daarmee een lage solvabiliteit.

3. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is nodig om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte nodig is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

	Jaarrekening 2018	Begroting				
		2019	2020	2021	2022	2023
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

4.1.6 Beoordeling onderlinge verhouding kengetallen in relatie tot de financiële positie

De structurele baten en lasten zijn in evenwicht. Het eigen vermogen is klein en kan tijdelijke verstoringen in dit evenwicht maar beperkt opvangen.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen worden onderscheiden in vaste en vlottende activa, die als bezittingen op de balans staan en waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. In het kader van deze paragraaf gaat het om de vaste activa, zoals bedrijfsgebouwen. Ze onderscheiden zich doordat ze voor hun instandhouding en verbetering structureel en substantieel beslag op middelen in de exploitatiebegroting leggen. Dit geldt niet voor de financiële activa en de bedrijfsmiddelen (vlottende activa) omdat die regelmatig worden vervangen.

Gebouwen en materieel

Met de overheveling van de brandweertaak per 1-1-2013 zijn de onroerende en roerende activa van de 14 lokale brandweerkorpsen overgedragen. Veiligheidsregio Twente draagt per die datum zorg voor het onderhoud en beheer van 39 gebouwen (45.000 m²), waarvan er 31 in eigendom zijn van de organisatie. Daarnaast beschikt de organisatie over een omvangrijk wagenpark bestaande uit specifieke brandweervoertuigen en dienstvoertuigen. Tezamen hebben de kazernes en andere onroerende activa tezamen per ultimo 2018 een boekwaarde van € 33,4 mln. en heeft het wagenpark een boekwaarde van € 12,3 mln.

Het beheer van de vastgoedportefeuille en het wagenpark is belegd bij de sector Beheer & Techniek van Brandweer Twente. Het team Service & Beheer heeft hiertoe een servicedesk ingericht die 24 uur per dag en 7 dagen in de week bereikbaar is voor storingen, klachten en schades.

Voor de kazernes zijn in 2016 de meerjarenonderhoudsplannen herijkt. Deze passen binnen de hiervoor gestelde budgettaire kaders. Onderliggend uitgangspunt bij deze plannen is dat de kazernes structureel worden onderhouden op niveau 4 volgens de nen 2767-standaard. Het onderhoud is bij panden in dergelijke staat goed planbaar en daarmee de onderhoudsuitgaven beter beheersbaar.

Voor het materieel is een bumper-tot-bumper-concept geïntroduceerd. Daarmee worden de voertuigen en materialen zoals ademluchtapparatuur op één locatie onderhouden en gekeurd. Dit om redenen van efficiency en betere sturing op het beheer van de roerende goederen.

Het onderhoudsbudget voor de gebouwen (0,9 mln.) en het materieel (0,27 mln.) is, kijkend naar het gemiddelde van afgelopen jaren toereikend gebleken. Onderhoudsuitgaven vertonen van jaar tot jaar wel een zekere fluctuaties, die in de exploitatie van enig jaar niet worden geëgaliseerd.

Gemeenschappelijke Meldkamer

Naast de kazernes is Veiligheidsregio Twente mede-eigenaar van het pand Demmersweg te Hengelo. Hierin is de gemeenschappelijke meldkamer gevestigd. In totaal is voor ca. 2,5 mln. (boekwaarde) geïnvesteerd in deze meldkamer. De hieruit voortvloeiende kapitaallasten komen via de hiervoor in het leven geroepen beheerstichting voor rekening van 3 betrokken partijen; Veiligheidsregio Twente, de Politie Twente en Ambulance Oost op basis van overeengekomen verdeelsleutels. Zowel de kapitaallasten als de exploitatielasten (o.a. het groot onderhoud) zijn in 2018 binnen de stichtingsbegroting gebleven.

Momenteel is de meldkamertransitie volop gaande. Zo gaan de beheerstaken al per 2020 over naar de Politie en zal de transitie per Q1 2022 zijn afgerond. Voor het pand in Hengelo is geen alternatieve bestemming en om die reden wordt het pand op termijn volledig afgestoten. In 2019 is reeds een deel van de garage verkocht aan de Ambulance Oost.

4.3 Bedrijfsvoering

De sector Strategie & Ondersteuning (kolom brandweer) is sinds 1 januari 2013 verantwoordelijk voor een aantal bedrijfsvoering dossiers voor de gehele Veiligheidsregio Twente (VRT) (kolommen brandweer, Veiligheidsbureau en GHOR). Onder deze bedrijfsvoeringdossiers vallen de taakgebieden Financiën, Verzekeringen, Strategische Inkoop, HRM, Fitheid & Arbo, Managementondersteuning, Recepties en Post & archief. Deze taakgebieden (met uitzondering van managementondersteuning en recepties) worden daarbij tevens uitgevoerd voor het Veiligheidsbureau en de GHOR.

De medewerkers van de kolom brandweer nemen de strategische en tactische onderdelen van deze taakgebieden voor hun rekening. Het operationele en uitvoerende deel van deze taakgebieden wordt voor een groot deel ingekocht bij Bedrijfsbureau Regio Twente. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor de periode 2017-2018. De VRT kiest er waarschijnlijk voor om vanaf 2019 de taken uit de DVO terug te nemen en zelf uit te voeren. Er zal geen nieuwe DVO worden afgesloten.

In 2018 zijn onder andere de volgende concrete resultaten geboekt:

- Besluitvorming over bekostiging 5 majeure nadelige ontwikkelingen
- Afronding aanbesteding ongevallenverzekering
- Herijking aanbestedingsbeleid
- Onderzoek naar de toekomstige ontwikkeling van de taakvelden in de DVO. Specifiek is gekeken naar het weer binnen de VRT onderbrengen van de personeels- en salarisadministratie & P-advies (SAPA).
- Organisatorische borging van informatieveiligheid (AVG)
- Diverse actiepunten arbobeleid, zoals opstellen RI&E's (koude, warme en natte), analyse ongevallen en legionella monitoren;
- Vaccinatietraject voor alle repressieve medewerkers afgerond;
- Certificering van de RI&E's door een externe kerndeskundige;
- Volledige inrichting van de omgeving in zaakgericht werken voor de teams Advies en Toezicht & Objectinformatie ten aanzien van post en archief;
- Evaluatie van en start gemaakt met digitalisering vergoedingsproces.

Ten behoeve van de afstemming rondom bedrijfsvoeringprocessen heeft de organisatie een overleg ingesteld waarin de kolommen brandweer, GHOR en Veiligheidsbureau zijn vertegenwoordigd. Daarnaast vindt daar waar nodig en/of gewenst uiteraard overleg en afstemming plaats met het Bedrijfsbureau van de Regio Twente (BRT).

Informatieveiligheid

Informatieveiligheid is de overkoepelende term voor het geheel van organisatorische, technische en procedurele maatregelen, gericht op bescherming van informatie. De aandacht hiervoor is sinds de wijziging van de wet bescherming persoonsgegevens per 1-1-2016 systematisch verhoogd. Met de komst van de Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) die op 25 mei 2018 van kracht is geworden, is het thema ook meer dwingend op de agenda gezet. Onder de nieuwe verordening is er meer toezicht op het borgen van informatieveiligheid en kunnen boetes worden opgelegd indien organisaties hun gegevens onvoldoende beschermen.

Tot dusverre wordt het traject om te komen tot een betere informatieveiligheid en te voldoen aan de wettelijke bepalingen van de verordening projectmatig opgepakt. Daarbij wordt informatieveiligheid vanuit vier invalshoeken belicht.

- 1: Proces en techniek
- 2: Gedrag en cultuur
- 3: Beleid en organisatie
- 4: Beheer en control

In 2018 zijn vanuit het project verschillende zaken opgepakt c.q. afgerond:

- Diverse initiatieven om de bewustwording te verhogen. O.a. is een laagdrempelige e-learning module ontwikkeld voor alle medewerkers. De module wordt in 2019 gelanceerd.
- Het eigen beleidskader voor informatieveiligheid (baseline informatiebeveiliging) is in concept gereed. Vaststelling van het beleidskader volgt in 2019.
- In Q4 van 2018 zijn de CISO en de FG aangesteld. De PO is nog vacant.
- Het protocol datalekken is definitief uitgedacht en inmiddels van kracht geworden.
- Uitvoering van privacy impact assessments (PIA's) is beter geborgd.

Data-incidenten 2018

In 2018 is één datalek gemeld aan de autoriteit. Daarnaast een reeks van verschillende niet meldenswaardige dataincidenten:

	Type incident	Maatregelen
Datalek	Tijdelijk openstaan van een poort in de (door een externe partij beheerde) firewall => als gevolg daarvan werd de server door spam overbelast.	Beheer van de firewall teruggenomen. IT-personeel hiervoor gericht opgeleid.
Data incidenten	Brute-force hackpoging (1x)	Door tegenmaatregel is de hacker op een dwaalspoor gezet.
	Verlies toegangspassen (30x)	Bij constatering op afstand gedeactiveerd
	Verlies mobile devices (3x)	Bij constatering op afstand gewiped

Daarnaast blijkt uit de incidentregistratie dat het gebruik van wachtwoorden om meer dan gemiddelde aandacht vraagt. In 2019 wordt ingezet op reductie van het aantal resets.

Het project Informatieveiligheid wordt voortgezet tot medio 2019. Nadien worden de inspanningen in het kader van informatieveiligheid overgedragen aan de staande organisatie. In dezelfde periode wordt nagedacht over de opzet en inhoud van de verantwoordingsinformatie over informatieveiligheid in de P&C-cyclus. Te vergelijken met de ENSIA-verantwoordingsinformatie die in de gemeentelijke P&C-cyclus wordt opgenomen.

4.4 Verbonden partijen

Deze paragraaf betreft derde rechtspersonen waarmee Veiligheidsregio Twente een bestuurlijke én financiële band heeft, door een participatie in een vennootschap of deelnemingen in stichtingen. Met een bestuurlijk belang wordt bedoelen we een zetel in het bestuur van een deelneming of stemrecht. Een financieel belang houdt in dat de organisatie middelen ter beschikking heeft gesteld en die verliest bij faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij op haar verhaald kunnen worden. Van een financieel belang is ook sprake als Veiligheidsregio Twente bij liquidatie van een derde rechtspersoon middelen uitgekeerd kan krijgen.

Visie en beleid op verbonden partijen

Veiligheidsregio Twente heeft geen specifieke visie ontwikkeld op gebied van verbonden partijen. Het belang daarvan groeit naarmate de organisatie zich verbindt aan meer partijen. Maar dat is niet het geval. Het aantal verbonden partijen van VRT is sinds oprichting stabiel.

Risicoanalyse verbonden partijen

Het is niet nodig om de partijen waarmee VRT zich heeft verbonden te voorzien van een risicoscore. Zowel de vereniging van eigenaren als de stichting Meldkamer Twente zijn rechtspersonen die enkel in het leven zijn geroepen om de uitvoering van zaken te waarborgen. Het zijn bovendien rechtspersonen zonder personeel (en dus zonder eigen wil).

Lijst met verbonden partijen

Stichtingen en verenigingen

Vereniging van Eigenaren genaamd Hulpverlening-diensten. Gevestigd aan de Demmersweg 55 (Westermaat) te Hengelo.		Informatie	
1.	Doelstelling	Instandhouding van het pand aan de Demmersweg, waar de Meldkamer in gevestigd is, conform het vastgestelde reglement als bedoeld in artikel 111d, Boek 5 van het B.W.	
2.	Bestuurlijk en financieel belang	De eigenaren in de gemeenschap zijn stemgerechtigd voor de volgende delen: • Veiligheidsregio Twente 52 stemmen • Stichting Ambulance Oost 48 stemmen Het bestuur van de vereniging bestaat uit twee bestuurders van Veiligheidsregio Twente namelijk de portefeuillehouder Financiën en de secretaris VRT en één bestuurder (directeur) van de Stichting Ambulance Oost. Veiligheidsregio Twente bezit 52 procent eigendomsrecht van het onroerend goed. Zij kan voor 52/100 deel aansprakelijk gesteld worden bij een faillissement of bij een financieel probleem.	
3.	Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering	Ruime invloed op bedrijfsvoering is mogelijk via de benoemde bestuurders en de meerderheid van stemmen.	
Financiële kengetalen		01-01-2018	31-12-2018
4.	Jaarrekeningresultaat		21.617,-
5.	Eigen vermogen	63.510,-	63.510,-
6.	Vreemd vermogen	60.555,-	49.043,-

Stichting Meldkamer Twente Gevestigd aan de Demmersweg 55 (Westermaat) te Hengelo.		Informatie	
1.	Doelstelling	Het bevorderen van multidisciplinaire samenwerking van de meldkamers van de Politie Twente, Ambulance Oost en Veiligheidsregio Twente, door het faciliteren van ondersteunende processen. Zij tracht haar doelstelling te bereiken door het verwerven en exploiteren van infrastructuur en andere voorzieningen.	
2.	Bestuurlijk belang en financieel belang	De stichting wordt financieel gevoed door de achterliggende organisaties. (Politie, Ambulance Oost en VRT). Het stichtingsbestuur wordt gevormd door de directeurs van de verschillende hulpverleningsdiensten.	
3.	Mate van beïnvloedbaarheid in bedrijfsvoering	De beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is redelijk groot gelet op het lidmaatschap van VRT in het stichtingsbestuur.	
Financiële kengetalen		01-01-2018	31-12-2018
4.	Jaarrekeningresultaat 2018		74.848,-
5.	Eigen vermogen	672.081,-	770.087,-
6..	Vreemd vermogen	106.874,-	110.486,-

4.5 Financiering

Treasury gaat over het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen en de hieraan verbonden risico's. Het in 2018 vastgestelde treasurystatuut stelt hiervoor de beleidskaders.

Het Rijk heeft met de Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) en aanvullende regelgeving regels gesteld over hoe decentrale overheden hun geld en kapitaal beheren. De regeling schatkistbankieren houdt in dat overtollige middelen van decentrale overheden bij het ministerie van financiën moeten worden aangehouden. Het treasurystatuut sluit aan op de regelgeving en geeft ook de verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden weer.

Belangrijke instrumenten voor de uitvoering van de treasury zijn de liquiditeitsplanning en de rentevisie. Deze worden tweemaal per jaar opgenomen in een treasurybericht voor de portefeuillehouder Middelen.

Risico's

Door de wet Fido en aanvullende regelgeving zijn de risico's op de treasuryactiviteiten als beperkt te kwalificeren. De wet Fido stelt grenzen aan de mogelijkheid om goederen te financieren met kortlopende middelen (kasgeldlimiet) en maximeert de aflossing en renteherziening op aangetrokken leningen in enig jaar (renterisiconorm). Daarmee wordt het renterisico beperkt. Ook zijn er regels gesteld ten aanzien van het gebruik van derivaten, de vorm waarin leningen worden opgenomen of verstrekt en met welk soort instellingen financiële transacties mogen worden gedaan.

Door proactief uitvoering te geven aan de treasuryfunctie (periodiek opstellen liquiditeitsplanning en periodieke check op renteprognoses) zijn de restrisico's verder te verminderen.

Met de gedifferentieerde leningenportefeuille van € 37,5 miljoen (stand ultimo 2018) is een groot deel van de activa met langlopende financiering afgedekt.

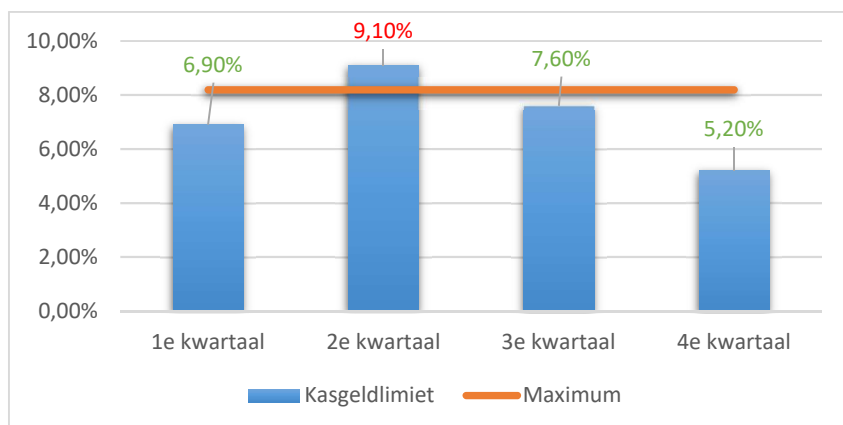
In 2018 is een langlopende lening van € 3 mln. afgelost. Hierop was in 2017 geanticipeerd door het aantrekken van 2 nieuwe langlopende leningen.

Wettelijke kengetallen

Vanuit de regelgeving zijn er drie kengetallen die periodiek moeten worden berekend. De kasgeldlimiet en het schatkistbankierenpercentage worden achteraf gemiddeld per kwartaal berekend. Voor de renterisiconorm wordt vooruit gekeken met een berekening voor het komende jaar en een doorkijk naar de volgende drie jaren.

Kasgeldlimiet

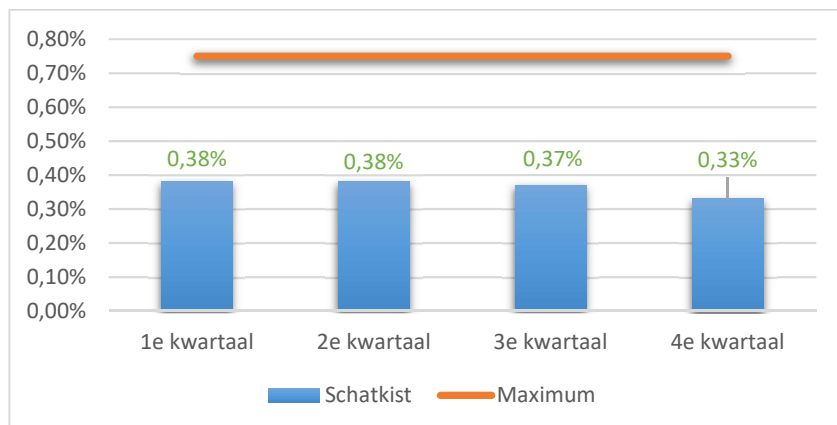
De kasgeldlimiet is opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. Deze limiet beperkt het aandeel van de financieringsbehoefte dat met kortlopend vreemd vermogen mag worden gefinancierd. Bij wet is het maximum gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal (in 2018 € 4,2 mln.). De percentages voor 2018 staan in de onderstaande grafiek

De kasgeldlimiet mag maximaal 2 kwartalen achtereen worden overschreden. Overschrijding was er alleen in het 2^e kwartaal.

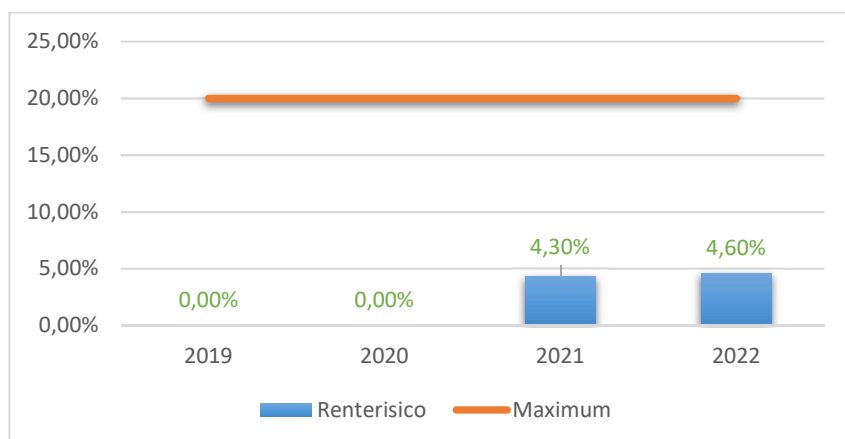
Schatkistbankieren

Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden de verplichting hebben om hun middelen aan te houden bij het ministerie van financiën. Voor de middelen beneden het drempelbedrag (0,75% van het begrotingstotaal) geldt deze verplichting niet. Vanwege het schatkistbankieren wordt gestreefd naar het minimaliseren van de overtollige middelen. De kwartaalgemiddelden voor 2018 staan in onderstaande tabel. Het schatkistbankieren is belegd bij Regio Twente. Met de bank is automatische afdracht naar de rekening schatkistbankieren afgesproken.

Renterisiconorm

De renterisiconorm bepaalt dat van de vaste schuld jaarlijks een bedrag van maximaal 20% (in 2019 € 10,8 mln.) van het begrotingstotaal onderhevig mag zijn aan renteherziening en herfinanciering. Hiermee is een grens gesteld aan het renterisico op de leningenportefeuille. De renterisicopercentage's voor de komende jaren (berekend op basis van het begrotingstotaal 2019) staan in onderstaande tabel en laten zien dat de norm ruimschoots wordt gehaald.

Omslagrentepercentage

Het omslagrentepercentage is berekend conform vernieuwde BBV en is berekend door de werkelijke rentelasten te delen door de werkelijke boekwaarde van de vaste activa per 1 januari van het begrotingsjaar. De omslagpercentage in 2018 bedraagt 1,92%

Renteschema 2018 (x € 1.000,-)		
a.	de externe rentelasten over korte en lange financiering	1.089
b.	de externe rentebaten over de korte en lange financiering	31
	Saldo rentelasten en rentebaten	1.058
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	n.v.t.
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden doorberekend	n.v.t.
c3.	De rentebaat van door-verstreckte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	n.v.t.
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
d1.	Rente over eigen vermogen	n.v.t.
d2.	Rente over voorzieningen	n.v.t.
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	0
e.	De aan taakvelden toe te rekenen rente (renteomslag)	1.102
f.	Renteresultaat op het taakveld treasury	44 -/-

5 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Programma's	x € 1.000,-			Begroting 2018 voor wijziging			Begroting 2018 na administratieve wijziging			Realisatie 2018		
Programma	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Multidisciplinaire onderwerpen	2.378	2.116	262	2.378	2.058	320	2.970	2.395	575			
Brandweer	6.641	37.240	-30.599	6.641	37.375	-30.734	8.303	39.518	-31.216			
GHOR	957	1.342	-385	957	1.322	-365	1.000	1.269	-269			
Gemeenten	447	461	-14	447	461	-14	536	471	65			
Subtotaal	10.423	41.159	-30.736	10.423	41.216	-30.793	12.808	43.653	-30.845			
<u>Algemene dekkingsmiddelen</u>												
Gemeentelijke bijdrage	41.315		41.315	41.315		41.315	41.315		41.315			41.315
Overhead	59	10.638	-10.579	59	10.581	-10.522	622	11.443	-10.821			
Heffing VPB			0			0						
Bedrag onvoorzien			0			0						
Subtotaal	41.374	10.638	30.736	41.374	10.581	30.793	41.937	11.443	30.494			
Totaal gerealiseerde saldo baten en lasten	51.797	51.797	0	51.797	51.797	0	54.746	55.100	-350			
Toevoegingen/ onttrekkingen aan reserves			0			0	531	1.089	-559			
Onttrekking aan weerstandsvermogen			0			0	526		526			
Gerealiseerde resultaat	51.797	51.797	0	51.797	51.797	0	55.802	56.185	-383			

5.1 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

5.1.1 Analyse op afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken

De analyse op de programma's is inclusief het taakveld overhead.

Programma Multidisciplinaire onderwerpen

Overzicht baten en lasten	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Baten	2.378	2.980	602
Lasten	2.603	3.032	429
Totaal	-225	-52	173

Analyse afwijkingen

Toelichting	Lasten	Baten
Nadeel op salarissen is toe te schrijven aan: - In de begroting zijn de lonen geïndexeerd met 1,4% terwijl de effectieve loonstijging ca. 4% bedraagt. - De werkelijke periodiek gewogen gemiddeld loopt verder weg van de begrotingsnorm (max-1). Hier tegenover staan inkomsten met betrekking tot o.a. zwangerschapsverlofuitkering.	65	34
Met ingang van mei 2018 is het Veiligheidshuis Twente ondergebracht bij Veiligheidsregio Twente. Het besluit hieromtrent is na het begrotingsproces genomen waardoor zowel de baten als lasten niet zijn opgenomen in de begroting. De lasten komt voor de rekening van de Twentse gemeenten. Daarnaast is in 2018 de opgebouwde reserve overgeheveld die conform de voorschriften ten gunste van de exploitatie is gebracht.	549	712
Op het gebied van samenwerking en innovatie zijn in 2018 minder activiteiten geweest.	-129	-85
In verband met de meldkamertransitie zijn investeringen uitgesteld. Hierdoor is de bijdrage van de partners voor de investeringslasten ook lager uitgevallen.	-178	-125
In 2018 zijn meer subsidietrajecten gestart dan in de begroting opgenomen. De meerkosten zijn bijna volledig gedekt vanuit de subsidie inkomsten.	264	255
De incidentele middelen zijn in 2018 zeer beperkt aangesproken.	-201	-201
Overige afwijkingen die het resultaat zijn van wat kleinere positieve en negatieve verschillen.	58	13
Totaal	429	602

Programma Brandweer

Overzicht baten en lasten	Begroting na wijziging	Realisatie	Verschil
Baten			
Repressie	85	862	7
Beheer & Techniek	1.649	1.182	-467
Brandveiligheid	266	833	567
Vakbekwaamheid	560	1.879	1.319
Strategie & Ondersteuning	1.436	1.838	402
Troned	1.934	2.254	320
Totaal baten	6.700	8.848	2.148
Lasten			
Repressie	12.667	13.146	479
Beheer & Techniek	11.737	12.124	387
Brandveiligheid	3.994	4.612	617
Vakbekwaamheid	5.490	5.903	413
Strategie & Ondersteuning	11.399	11.948	549
Troned	1.934	2.250	316
Totaal lasten	47.221	49.982	2.761
Totaal	-40.521	-41.134	-613

Analyse afwijkingen

Toelichting	Lasten	Baten
Brandweer algemeen		
In de begroting zijn de lonen geïndexeerd met 1,4%. In werkelijkheid zijn de lonen en pensioenen meer gestegen. De effectieve loonstijging in 2018 bedraagt ca. 4%. Deze autonome ontwikkeling zorgt daarmee in de begroting voor een nadeel. Het nadelige verschil wordt verder verklaard door: - De werkelijke periodiek gewogen gemiddeld loopt verder weg van de begrotingsnorm (max-1). - Transitievergoedingen die zijn uitgekeerd in verband met mobilisatie van personeel. - Noodgedwongen inzet van extra menskracht (o.a. voor het naleven van de principes van schoon werken). - Het uitloopeffect (via het overgangprotocol gegarandeerd voor het zittende personeel) is slechts ten dele in de geraamd loonsom betrokken. Daar tegenover staan inkomsten met betrekking tot detacheringen en uitkeringen (zwangerschap, ziekte etc.)	1.435	598
Vakbekwaamheid		
Overschrijding op oefenen heeft voornamelijk te maken met een extra oefenweek in Zweden. Daarnaast zijn de kosten voor het primair lokale programma in de tweede helft van het jaar hoger uitgevallen en zijn er kosten gemaakt voor de opzet van de nieuwe oefencyclus. Een deel van de kosten met betrekking tot realistisch oefenen in Zweden is doorbelast richting externe deelnemers.	67	21
Het tekort op repressieve opleidingen heeft voornamelijk te maken met het personeelsverloop. Naar aanleiding hiervan zijn meer manschappen en bevelvoerders opgeleid om de paraatheid op peil te houden.	69	0
Eén beoogde subsidietraject is niet doorgegaan.	-194	-194
Overige afwijkingen die het resultaat zijn van wat kleinere positieve en negatieve verschillen.	32	45
Troned		
De begroting is gebaseerd op de Business Case van 2017. Dit omdat de Business Case 2018 ten tijde van het opstellen van de begroting nog niet klaar was. In 2018 zijn meer opleidingen/ oefeningen verkocht aan derden waardoor dit heeft geresulteerd in hogere baten en lasten.	316	320
Brandveiligheid		
De lasten en baten van Risk Factory zijn niet begroot. De lasten zijn gedekt vanuit de incidentele middelen.	168	168

Het subsidieprogramma Impuls Omgevingsveiligheid heeft een positief effect op de exploitatie. Het verschil tussen baten en lasten betreft de uren die vanuit Veiligheidsregio Twente zijn gemaakt en subsidiabel zijn verklaard.	372	426
Overige afwijkingen die het resultaat zijn van wat kleinere positieve en negatieve verschillen.	-47	34
Beheer & Techniek		
In verband met het BTW-knelpunt is een overschrijding te zien op de kapitaallasten binnen Onderhoud & Techniek. Daarnaast zijn de onderhoudskosten hoger uitgevallen wegens een aantal reparaties op grootschalig materieel. De begrote inkomsten zijn in 2018 niet volledig gehaald.	182	-92
De kosten met betrekking tot schadeherstel is volledig gedekt vanuit de schade-uitkeringen.	151	205
Het introduceren van restwaardes met ingang van 2017 en de stagnatie in de vervanging van materieel heeft voor positief effect gezorgd.	-242	0
De verzekeringskosten van materieel valt hoger uit dan begroot. Daarnaast zijn er nog een paar kleinere positieve en negatieve verschillen op materieel. Hierbij gaat het om o.a. het resultaat op brandstof.	51	5
In 2018 zijn wederom voertuigen verkocht wat een positief resultaat heeft opgeleverd. Het gros van de verkochte voertuigen is reeds afgeschreven.	27	272
In 2018 zijn de incidentele middelen niet aangesproken.	-68	-68
Het investeringsbudget voor vervanging van kazernes is structureel ontoereikend. In aanvulling daarop liggen de werkelijk catering- en schoonmaakkosten boven het begrotingsniveau.	287	59
De uitgaven op groot onderhoud gebouwen is lager uitgevallen dan begroot.	-153	
Overige afwijkingen die het resultaat zijn van wat kleinere positieve en negatieve verschillen.		-10
Repressie		
Het resultaat op vergoedingen voor vrijwilligers valt negatief uit om de volgende redenen: - In de begroting zijn de vergoedingen op basis van gemaakte afspraken geïndexeerd met 1,4%. Dit percentage ligt onder de daadwerkelijke verhoging van de tarieven (ca. 2,5%). - De omvang van uitbetaalde uitruikvergoedingen is hoger dan begroot. Dit heeft voornamelijk te maken met de droge zomer, grote incident als Twence en een stijging van het aantal incidenten. Het totaal aantal incidenten was in 2018 omvangrijker dan jaar daarvoor.	175	0
Overige afwijkingen die het resultaat zijn van wat kleinere positieve en negatieve verschillen.	-15	21
Strategie & Ondersteuning		
Saldo op ICT is nagenoeg volledig gelegen in de kapitaallasten. De vrijgevallen investeringsruimte wordt in de komende periode anders ingezet in verband met de overgang naar clouddiensten. Daarnaast zijn eenmalige implementatiekosten gemaakt voor nieuwe softwarepakketten.	189	152
Het nadeel op OMS nadeel hangt samen met een tijdelijk knelpunt in de bedrijfsvoering (lees desintegratie). Verder komt het nadeel voort uit gewijzigde aansluitkosten en tijdelijk doorlopende verbindingskosten na opzegging van het abonnement.	154	-8
Voor het overgangsrecht FLO zijn egalisatiereserves ingesteld, die dienen ter verrekening van resultaten met de betreffende gemeenten. De uitgaven voor FLO waren in 2018 lager dan geraamd. Het saldo wordt toegevoegd aan de hiervoor ingestelde reserves.	-573	0
De bezuinigingsoperatie is nog niet volledig gerealiseerd. Voor het niet te realiseren deel wordt gezocht naar alternatieve besparingen.	95	0
VRT is eigenrisicodragers waardoor de kosten met betrekking tot ziekte, verzuim etc. ten laste van de VRT komt. Dit heeft geleid tot een lastenstijging. Daarnaast is er sprake kosten voor schade waar een uitkering tegenover staat.	170	85
Overige afwijkingen die het resultaat zijn van wat kleinere positieve en negatieve verschillen.	111	105
Totaal	-337	592

Programma GHOR

Overzicht baten en lasten	Begroting na wijziging	Realisatie	Vershil
Baten	957	1.067	110
Lasten	1.512	1.611	99
Totaal	-555	-544	11

Analyse afwijkingen

Toelichting	Lasten	Baten
Nadeel op salarissen is toe te schrijven aan: - In de begroting zijn de lonen geïndexeerd met 1,4% terwijl de effectieve loonstijging ca. 4% bedraagt. - De werkelijke periodiek gewogen gemiddeld loopt verder weg van de begrotingsnorm (max-1). Hier tegenover staan detacheringsinkomsten en inkomsten met betrekking tot o.a. zwangerschapsverlofuitkering.	129	91
De jaarlijkse licentiekosten van LCMS-GZ wordt volledig in rekening gebracht bij de GHOR en vervolgens weer doorbelast naar de partners (gebruikers).	16	41
Er zijn incidentele kosten gemaakt om het operationeel inzetbaar materieel up to date te maken. Daarnaast is één reeds afgeschreven voertuig verkocht.	11	7
In 2018 zijn de incidentele middelen niet aangesproken.	-50	-50
Overige afwijkingen die het resultaat zijn van wat kleinere positieve en negatieve verschillen.	-7	20
Totaal	99	110

Programma Gemeenten

Overzicht baten en lasten	Begroting na wijziging	Realisatie	Vershil
Baten	447	536	89
Lasten	461	471	9
Totaal	-14	65	79

Analyse afwijkingen

Toelichting	Lasten	Baten
Binnen gemeentelijke processen is één functie ingevuld door een externe. De extra lasten die hiermee gepaard gaan zijn volledig gedekt vanuit de detacheringsinkomsten.	67	105
In 2018 zijn de incidentele middelen niet aangesproken.	-21	-21
De verdiepingstrainingen voor de hoofden taakorganisatie zijn niet doorgestaan wat heeft geleid tot minder lasten.	-37	4
Totaal	9	89

5.1.2 Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

Binnen Veiligheidsregio Twente is er geen sprake van een bedrag voor onvoorzien.

5.1.3 Incidentele baten en lasten

Incidentele baten	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Brandweer			
Diverse projecten	689	0	0
Verkoop roerende en onroerende activa	272	0	0
Multidisciplinaire onderwerpen			
Diverse projecten	469	0	0
GHOR			
Visitatie VRT	61	0	0
Totaal incidentele baten	1.491	0	0

Incidentele lasten	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging
Brandweer			
Diverse projecten	647	0	0
Verkoop roerende en onroerende activa	27	0	0
Multidisciplinaire onderwerpen			
Diverse projecten	478	0	0
GHOR			
Visitatie VRT	61	0	0
Totaal incidentele lasten	1.213	0	0

Toelichting:

Brandweer

Diverse projecten

In 2018 zijn binnen de programma brandweer verschillende projecten uitgevoerd, die grotendeels zijn gedekt met inkomsten van het Rijk, subsidies, partners dan wel anderszins. Deze projectmatige activiteiten zijn niet in de primitieve begroting weergegeven. Het gaat hierbij om o.a. de volgende projecten:

- Safety Field Lab
- Impuls Omgevingsveiligheid
- Risk Factory
- Grensoverschrijdende samenwerking
- Overige projecten

Verkoop roerende en onroerende activa

In 2018 zijn een aantal voertuigen verkocht. Hier tegenover staan de extra afschrijvingslasten i.v.m. het afboeken van de restant boekwaarde van de verkochte voertuigen en de kosten die worden gemaakt voor het aanmelden van het voertuig voor verkoop (veiling).

Multidisciplinaire onderwerpen

Diverse projecten

In 2018 zijn binnen het programma multidisciplinaire onderwerpen verschillende projecten uitgevoerd, die grotendeels zijn gedekt met inkomsten van het Rijk, subsidies, partners dan wel anderszins. Deze projectmatige activiteiten zijn niet in de primitieve begroting weergegeven. Het gaat hierbij om o.a. de volgende projecten:

- Aanpak verwarde personen
- Aanpak woninginbraken
- Veiligheidsstrategie
- Regionaal Forensisch Psychiatrisch Netwerk Oost Nederland
- Ondermijning
- Next Level
- Overige incidentele uitgaven die gedekt zijn met inkomsten van het Rijk.

GHOR

In artikel 56 van de Wet veiligheidsregio's is opgenomen dat eenmaal in de vijf jaar een visitatie door een visitatiecommissie verricht moet worden. Veiligheidsregio Twente heeft hier in 2018 invulling aan gegeven. De visitatie heeft zich gericht op de ambtelijke organisatie zoals deze in de gemeenschappelijke regeling is vastgesteld. Hierbij is gekeken naar de wettelijke taakopdracht in het kader van de Wet veiligheidsregio's. De kosten voor dit onderzoek zijn gedekt met inkomsten van het Rijk.

5.1.4 Structurele toevoegingen en onttrekking aan de reserves

Binnen Veiligheidsregio Twente is er geen sprake van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

5.1.5 Wet Normering Topinkomsten (WNT)

De Wet Normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) (semi) publieke sector is per 1 januari 2013 van kracht en stelt maxima aan de bezoldiging van bestuurders en hoogste leidinggevenden in de (semi) publieke sector. De WNT zegt dat de bezoldiging van bestuurders en hoogste leidinggevenden niet mag uitstijgen boven een beloningsmaximum. Dit komt voor het boekjaar 2018 neer op een bedrag van € 189.000,- (inclusief belaste onkostenvergoeding en werkgeversbijdrage pensioenpremie). Daarnaast geldt een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000,- dan wel naar rato van voltijdsdienstverband.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

	H.G.W. Meuleman	S.J.M. Wevers
Functiegegevens	Secretaris, hoofd Veiligheidsbureau	Commandant Brandweer Twente
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1	1
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 123.477,86	€ 155.449,47
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.105,60	€ 17.999,40
<i>Subtotaal</i>	€ 141.583,46	€ 173.448,87
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 189.000,00	€ 189.000,00
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	€ 141.583,46	€ 173.448,87
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
	H.G.W Meuleman	S.J.M. Wevers
Gegevens 2017		
Aanvang en einde functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Deeltijdfactor 2017 in fte	1	1
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 111.788,58	€ 141.298,65
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.802,40	€ 16.653,00
Totale bezoldiging 2017	€ 128.590,98	€ 157.951,65

2. Bezoldiging niet-topfunctionarissen

Niet van toepassing in 2018.

3. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700,- of minder

Naam topfunctionaris	Functie
de heer A. Gerritsen	AB Lid
de heer mr. drs. R.G. Welten	AB Lid
mevrouw ir. C.A.M. Kroon	AB Lid
de heer dr. G.O. van Veldhuizen	Voorzitter AB
de heer G.J. Kok	AB Lid
mevrouw A.H. Raven BA	AB Lid
de heer drs. S.W.J.G. Schelberg	AB Lid
mevrouw drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel	AB Lid
de heer J.G.J. Joosten	AB Lid
de heer drs. T.J. Schouten	AB Lid
de heer A.C. Hofland	AB Lid
mevrouw M.A.W. Haverkamp-Wenker	AB Lid
mevrouw drs. A.E.H. van der Kolk	AB Lid
de heer ing. J.H.M. Robben	AB Lid
de heer A. Gerritsen	DB lid
de heer dr. G.O. van Veldhuizen	DB lid
de heer drs. S.W.J.G. Schelberg	DB lid
de heer A.C. Hofland	DB lid
de heer drs. T.J. Schouten	DB lid

5.1.6 EMU saldo

In het Verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een bij de euro aangesloten land maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) mag bedragen. Het EMU-tekort wordt bepaald door een gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen. Vanuit het BBV is het verplicht om naast de begroting ook in de jaarrekening het eigen EMU-saldo op te nemen. In 2018 had de Veiligheidsregio Twente een positief EMU saldo. Dit geeft aan dat via reële transacties meer geld is ontvangen dan uitgegeven. Dit schept ruimte om schulden af te lossen, te sparen en de reservepositie te verhogen. Daarmee draagt de VRT positief bij aan het EMU-saldo van Nederland.

Jaar				2018
EMU-SALDO				2.506
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	0
			Uitzettingen	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	13
			Liquide middelen	-1
			Overlopende activa	395
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	-3.000
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	576
			Overlopende passiva	315
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				12

6 Balans per 31-12-2018

Voor resultaatbestemming en na verwerking van mutaties in de reserves

ACTIVA	Ultimo 31-12-2018	Ultimo 31-12-2017
1. Vaste activa		
Investerings met een economisch nut	52.735.674	55.077.593
Gronden en terreinen	4.010.116	4.010.116
Bedrijfsgebouwen (incl. civieltechnische aanpassingen)	29.387.902	29.824.077
Vervoermiddelen	12.291.048	13.237.250
Machines, apparaten en installaties	214.605	282.391
Overige materiële vaste activa	6.832.003	7.723.759
2. Financiële vaste activa	72.610	72.610
Overige langlopende leningen u/g	72.610	72.610
Totaal vaste activa	52.808.284	55.150.203
Vlottende activa		
3. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.237.122	2.223.734
Vorderingen op openbare lichamen	776.521	307.951
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.085.002	1.250.793
Overige vorderingen	216.860	341.230
Kortlopende vorderingen	158.738	323.760
4. Liquide middelen	149.991	150.618
Kassaldi	50	618
Bank- en giroaldi	149.941	150.000
5. Overlopende activa	1.171.771	776.466
Overige vooruitbetaalde bedragen	739.410	413.207
Nog te ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen:		
Europese overheidslichamen	0	0
Het Rijk	0	0
Overige Nederlandse overheidslichamen	400.435	348.858
Overige nog te ontvangen bedragen	31.926	14.402
Totaal vlottende activa	3.558.884	3.150.818
TOTAAL GENERAAL	56.367.168	58.301.021

PASSIVA	Ultimo 31-12-2018	Ultimo 31-12-2017
Vaste passiva		
6. Eigen vermogen	1.319.056	1.142.974
Algemene reserve	-47.649	-1.164.441
Bestemmingsreserve	1.749.320	1.795.493
Nog te bestemmen resultaat	-382.615	511.923
7. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	37.500.000	40.500.000
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	37.500.000	40.500.000
Totaal vaste passiva	38.819.056	41.642.974
Vlottende passiva		
8. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	13.953.782	13.378.280
Kasgeldleningen	6.000.000	4.000.000
Overige schulden	7.953.782	8.592.421
IKB	0	785.859
9. Overlopende passiva	3.594.330	3.279.767
Vooruitontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen:		
Europese overheidslichamen	17.813	10.822
Het Rijk	3.166.608	2.872.843
Overige Nederlandse overheidslichamen	409.910	396.102
Totaal vlottende passiva	17.548.112	16.658.047
TOTAAL GENERAAL	56.367.168	58.301.021

6.1 Grondslagen voor resultaat en waardebepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeente daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (reorganisaties) dient wel een verplichting gevormd te worden.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa met economisch nut

Overige investeringen met economische nut:

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgingsprijs of aanschafwaarde. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten. De aanschafwaarde omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de aanschaf kunnen worden toegerekend (kosten van de architect bij nieuwbouw of de inbouwkosten van de inventaris bij vervoermiddelen). In de aanschafprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze rente is geactiveerd.

Reserves worden niet in mindering gebracht op de boekwaarde van een investering. Deze mogen wel worden gebruikt ter dekking van de jaarlijkse kapitaallasten. Bijdragen van derden moeten op de waarde van de investering in mindering worden gebracht indien er een directe relatie aanwezig is met het actief.

Implementatiekosten van software kunnen alleen worden geactiveerd wanneer het een eigen actief betreft of indien er sprake is van gebruiksrechten voor onbepaalde duur. In andere gevallen worden implementatiekosten jaarlijks in de exploitatie begroot en verantwoord.

Op vaste activa met een beperkte levensduur wordt vanaf het moment van ingebruikneming jaarlijks afgeschreven volgens de lineaire afschrijvingsmethode dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur. Bij materieel wordt rekening gehouden met een restwaarde van 5%.

Op grond wordt niet afgeschreven.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

• Gronden en terreinen	n.v.t.
• Woonruimten	10 - 40
• Bedrijfsgebouwen	10 – 40
• Vervoermiddelen	3 – 20
• Machines, apparaten en installaties	3 – 10
• Overige materiële vaste activa	diverse

Inhaalafschrijving

Extra afschrijvingen vloeien voort uit duurzame waardeverminderingen van het actief (art. 65 lid 1). De waardevermindering wordt bij constatering als last genomen.

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Niet van toepassing.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid kan een voorziening in mindering worden gebracht.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves worden gevormd door instemmen van het algemeen bestuur. Dit gebeurt aan de hand van een format waarin wordt aangegeven wat de bestemming is, hoe deze wordt gevormd/gevoed, het wel of niet toevoegen van rente, de looptijd van de reserve en de maximale hoogte van de reserve. Indien het format is vastgesteld kunnen toevoegingen en onttrekkingen plaatsvinden binnen de gestelde normen zonder aanvullend besluit van het algemeen bestuur.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

6.2 Toelichting op de balans per 31-12-2018

1. Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Overige investeringen met een economisch nut	52.735.674	55.077.593
Totaal materiële vaste activa	52.735.674	55.077.593

De overige investeringen met economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Gronden en terreinen	4.010.116	4.010.116
Bedrijfsgebouwen	29.387.902	29.824.077
Vervoermiddelen	12.291.048	13.237.250
Machines, apparaten en installaties	214.605	282.391
Overige materiele vaste activa	6.832.003	7.723.759
Totaal investeringen economisch nut	52.735.674	55.077.593

Het onderstaand overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met economisch nut weer. De kolom 'afwaardering wegens duurzame waardeverminderingen' is achterwege gelaten, omdat dit niet van toepassing was in 2018.

	Boekwaarde 31-12-2017	Investering	Des- investering	Afschrijving	Bijdragen Van derden	Correctie*	Boekwaarde 31-12-2018
Gronden en terreinen	4.010.116	-	-	-	-	-	4.010.116
Bedrijfsgebouwen	29.824.077	886.465	-	1.217.980	104.660	-	29.387.902
Vervoermiddelen	13.237.250	928.705	119.369	1.755.539	-	-	12.291.048
Machines, app. en installaties	282.391	100.887	-	168.673	-	-	214.605
Overige materiele vaste activa	7.723.759	1.447.962	-	2.334.648	-	5.071	6.832.003
Totaal invest. econ. nut	55.077.593	3.364.020	119.369	5.476.839	104.660	5.071	52.735.674

* betreft de BTW correctie op investeringen met betrekking tot de Regionale Toezichtsruimte.

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld:

Omschrijving	Besteding 2018
Nieuwbouw- en verbouwprojecten (o.a. Vriezenveen, Hengelo en Almelo)	873.079
Dienstvoertuigen, dienstbussen en personeel-materieelwagens	780.853
Verbindings- en alarmeringsmiddelen	314.571
Kleding (uitrukpakken, handschoenen, helmen en laarzen)	288.747
ICT werkplekken en mobiele devices	192.925
Kleding (uniform en kazerne)	178.713
Redvoertuigen	80.099
Klimaat- en luchtbehandelingsinstallaties	79.842
Totaal investeringen	2.788.829

2. Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2018 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2017	Investering	Des- investering	Afloss. / Afschr.	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2018
Overige langlopende leningen						
Hypothecaire leningen personeel	72.610	-	-	-	-	72.610
Totaal financiële vaste activa	72.610	-	-	-	-	72.610

Per 31 december 2018 wordt niet overwogen om vaste activa af te stoten.

Viottende activa

3. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Vorderingen op openbare lichamen	776.521	307.951
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	1.085.002	1.250.793
Overige vorderingen		
Debiteuren	192.126	277.297
Overige vorderingen	24.735	63.932
Kortlopende vorderingen	158.738	323.760
Totaal uitzettingen korter dan één jaar	2.237.122	2.223.734

Uitzettingen in 's Rijks schatkist

Schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden de verplichting hebben om hun middelen aan te houden bij het ministerie van financiën. Voor de middelen beneden het drempelbedrag (0,75% van het begrotingstotaal) geldt deze verplichting niet.

Middelen buiten de schatkist gehouden:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2017					
(1)	Drempelbedrag	388,48206			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	195	198	193	169
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	193	191	196	219
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	51.798			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	51.798			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	388,482			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	17.583	17.999	17.726	15.560
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	195	198	193	169

Voor meer toelichting wordt verwezen naar de paragraaf financiering.

4. Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Kasgelden	50	618
Rekening-courant tegoeden banken	149.941	150.000
Totaal liquide middelen	149.991	150.618

5. Overlopende activa

De post overlopende activa zijn als volgt te onderscheiden:

	Boekwaarde 31-12-2017	Boekwaarde 31-12-2017
Overige vooruitbetaalde bedragen	739.410	413.207
Nog te ontvangen bedragen van Europese en Nederlandse overheidslichamen:		
Europese overheidslichamen	-	-
het Rijk	-	-
overige Nederlandse overheidslichamen	400.435	348.858
Overige nog te ontvangen bedragen	31.926	14.402
Totaal overlopende activa	1.171.771	776.466

Overige vooruitbetaalde bedragen is als volgt opgebouwd:

- Verantwoording repressieve opleidingen ad. € 391.239,-.
- Verantwoording niet repressieve opleidingen ad. € 41.700,-.
- Diverse licentiekosten voor het dienstjaar 2019 die eind 2018 zijn betaald ad. € 105.960,-.
- Premie wagenpark voor het dienstjaar 2019 die eind 2018 is betaald ad. € 143.131,-.
- Overige facturen die betrekking hebben op het dienstjaar 2019 die eind 2018 zijn betaald ad. € 57.380,-.

Passiva

Vaste passiva

6. Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Algemene Reserve	47.649-	1.164.441-
Bestemmingsreserves:		
overige bestemmingsreserves	1.749.320	1.795.493
Resultaat na bestemming	382.615-	511.923
Totaal eigen vermogen	1.319.056	1.142.974

De algemene reserve is als volgt opgebouwd:

- Algemene reserve: € 916.271
- Reserve FLO Enschede: € 914.242 -
- Reserve FLO Borne: € 49.678 -

Reserve FLO Enschede

Gemeente Enschede en Veiligheidsregio Twente hebben op 16 oktober 2013 sluitende afspraken gemaakt over de afwikkeling van het FLO-dossier brandweer Enschede. Deze additionele set afspraken is vastgelegd in een juridisch bindende overeenkomst. Onderdeel van de afspraak is dat Veiligheidsregio Twente een vordering van gemeente Enschede ad. € 1.980.000 accepteert die bestaat uit in het verleden gemaakte FLO-kosten. Om deze last niet af te wentelen op de overige gemeenten is in het AB overleg van 30 juni 2014 besloten om hiervoor een bestemmingsreserve in te stellen. Per ultimo 2018 is de stand van de reserve als uitvloeisel van deze FLO afspraak bijgesteld tot € 914.242 -.

Reserve FLO Borne

Per 1 januari 2006 is het FLO bij de brandweer herzien en wordt de 2^e loopbaan ingevoerd. Voor medewerkers die onder de FLO-regeling vielen is FLO-overgangsrecht afgesproken. De gemeenten hebben afzonderlijk structureel budget ingebracht. Resultaten op deze begrotingspost dienen op enig moment afzonderlijk met betrokken gemeenten te worden verrekend. In dat kader is in het AB overleg van 30 juni 2014 besloten om per gemeente een egaliseringsreserve in te stellen. Aanvankelijk is hierbij aangenomen dat de afspraken over de financiering van het FLO-overgangsrecht voor het eerst in 2016 zal worden geëvalueerd. Inmiddels is het FLO-overgangsrecht zelf aan herziening onderhevig. De landelijke uitkomsten dienen in dit kader te worden afgewacht.

In het BBV staat dat het niet mogelijk/toegestaan is om een negatieve bestemmingsreserve te vormen. Derhalve zijn de bovenstaande reserves op verzoek van de accountant en conform besloten in het AB overleg van 29 juni 2015 tijdelijk in minder gebracht op de algemene reserve.

7. Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	37.500.000	40.500.000
Totaal vaste schulden van één jaar of langer	40.500.000	36.285.859

De leningenportefeuille ziet er als volgt uit:

Lening	Looptijd	Aangetrokken bij
2.300.000	5 jaar	NWB
2.500.000	5 jaar	NWB
3.000.000	9 jaar en 364 dagen	BNG
2.200.000	10 jaar	BNG
2.500.000	10 jaar	Gemeente Huizen
5.000.000	14 jaar en 365 dagen	BNG
5.000.000	20 jaar	NWB
5.000.000	25 jaar	NWB
10.000.000	30 jaar	NWB
37.500.000		

De rentelasten van de bovenstaande leningenportefeuille bedraagt in 2018 € 1.089.461,-.

8. Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Kasgeldleningen	6.000.000	4.000.000
Overige schulden		
<u>Crediteuren</u>	1.286.430	1.620.176
<u>Diverse overige schulden</u>		
nog te betalen	5.772.231	6.158.828
kortlopende verplichtingen	1.997	3.630
kruisposten	893.124	809.787
IKB	-	785.859
Totaal netto vlottende schulden	13.953.782	13.378.280

Nog te betalen

Boekwaarde per 31-12-2018 bestaat voornamelijk uit de volgende bedragen:

- Af te dragen loonbelasting: € 1.737.935,-.
- Netto salarissen: € 43.694,-.
- Af te dragen BTW: € 52.519,-.
- Te betalen rente vaste geldleningen over 2018: 862.176,-.
- DVO Regio Twente: € 660.148,-. De factuur betreft kwartaal 3 en 4 van het dienstverleningsovereenkomst is begin 2019 gestuurd.
- Subsidie IOV: € 263.856,-. De afwikkeling van de subsidie IOV heeft plaatsgevonden in 2018. De laatste betalingen van de kosten die gemaakt zijn in het boekjaar 2018 zal plaatsvinden in 2019.
- Uit te betalen vergoedingen over 2018: 633.462,-. In 2014 is besloten om de vergoedingen om de twee maanden uit te betalen. De vergoedingen over november en december 2018 zijn respectievelijk in januari en februari 2019 uitbetaald.
- Detacheringen: € 216.627,-. Diverse detacheringen zijn begin 2019 in rekening zijn gebracht.
- Overige facturen die betrekking hebben op het boekjaar 2018 (o.a. onderhoud gebouwen, afrekening consumpties) waarvan de betaling in 2019 zal plaatsvinden: € 310.919,-.
- FLO constructie van gemeente Enschede: € 990.895,-.

Op 16 oktober 2013 zijn gemeenten Enschede en Veiligheidsregio Twente definitief overeengekomen tot afwikkeling van het FLO-dossier brandweer Enschede. De afspraak is vastgelegd in een juridisch bindende (en van weerszijde ondertekende) overeenkomst. Onderdeel van de afspraak is dat de vordering ad € 1.981.790, - die gemeente Enschede in achterliggende jaren op dit dossier op Veiligheidsregio Twente heeft opgebouwd, ook als schuld in de boeken van Veiligheidsregio Twente wordt opgenomen. De verplichting is te billijken in de wetenschap dat het FLO-overgangsrecht op termijn leidt tot vrijval van budget dat gemeente Enschede met ingang van 2013 inbrengt. Met deze vrijval zal de opgenomen schuld stapsgewijs in de periode 2017-2020 worden afgelost.

De schuld van € 1.981.790, - is in boekjaar 2013 volledig als last genomen in de exploitatie. Om de exploitatielast van dekking te voorzien is een egalisatiereserve FLO-Enschede ingesteld. De betreffende reserve heeft in 2016 een negatieve stand. Deze stand is echter te verantwoorden vanwege de budgettaire vrijval op termijn. Met deze vrijval wordt het negatieve saldo met ingang van 2017 in tranches (t/m 2024) aangezuiverd. Tegelijkertijd wordt in de periode 2017-2020 de schuld die de organisatie is aangegaan met gemeente Enschede vereffend (cash-out).

De schuld wordt beschouwd als een kortlopende verplichting, omdat aan de overeenkomst met Enschede geen bepalingen voor rentevergoeding verbonden zitten.

Onderstreept wordt dat de financiering van het FLO-overgangsrecht (waarvan deze transitorische post onderdeel vormt) een bilaterale constructie is tussen betrokken gemeente en Veiligheidsregio Twente. Financiële effecten die het gevolg zijn van FLO-beleid en 2^e loopbaanbeleid (in positieve dan wel negatieve zin) worden afzonderlijk verrekend met de desbetreffende gemeente.

Kruisposten

Kruisposten heeft voor € 890.419,- betrekking op de rekening-courant verhouding tussen VRT en Meldkamer Twente. De rekening-courant verhouding is ingesteld om het betalingsverkeer voor de stichting Meldkamer Twente als verbonden partij van de VRT te regelen.

9. Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	Boekwaarde 31-12-2018	Boekwaarde 31-12-2017
Vooruitontvangen bedragen		
Europese overheidslichamen	17.813	10.822
het Rijk	3.116.608	2.872.843
Overige Nederlandse overheidslichamen	409.910	396.102
Totaal vooruitontvangen bedragen:	3.594.330	3.279.767

Het verloop van de vooruitontvangen bedragen in 2018 wordt in onderstaand overzicht weergegeven.

	Boekwaarde 31-12-2017	Vemeerdering	Vermindering	Boekwaarde 31-12-2018
Europese overheidslichamen	10.822	6.990	-	17.813
V&K / Kenniscentrum	10.822	6.990	-	17.813
Het Rijk	2.872.843	7.414.848	7.121.083	3.116.608
S&O / Management	118.090	20.000	88.899	49.191
S&O / Strategie & Beleid	38.359	-	24.264	14.095
V&K / Opleiden & oefenen	19.070	-	-	19.070
V&K / Kenniscentrum	116.755	-	33.608	83.147
B&T / Service & Beheer	9.371	-	-	9.371
Repressie / Management	20.000	-	-	20.000
GHOR / Management	410.091	-	110.189	299.902
Gemeenten	52.160	-	-	52.160
IVZ	19.069	-	5.456	13.613
VB / Management	1.357.306	1.150.000	186.367	2.320.939
Bestuur	712.572	6.244.848	6.672.300	285.120
Overige Nederlandse overheidslichamen	396.102	339.365	325.557	409.910
S&O / Strategie & Beleid	8.000	-	8.000	-
V&K / Kenniscentrum	202.751	100.000	41.859	260.892
Repressie / Management	80.000	-	21.483	58.517
IVZ	72.986	149.557	171.849	50.694
Veiligheidshuis Twente	-	39.808	-	39.808
VB / Management	32.365	50.000	82.365	-
Totaal	3.279.767	7.761.203	7.446.640	3.594.330

Langlopende financiële verplichtingen

In het kader van de overdracht de brandweer zijn de contracten geïnventariseerd en voor zover mogelijk gekwantificeerd. Per ultimo 2018 beschikt de Veiligheidsregio Twente over ca. 94 lopende contracten die voornamelijk betrekking hebben op de volgende organisatieonderdelen:

- Gebouwenbeheer;
- Informatievoorziening;
- Algemeen beheer.

De contractwaarde is in totaal berekend op € 8.510.852,-.

6.3 Toelichting op de mutaties van de reserves

In deze paragraaf worden de mutaties van de reserves toegelicht, de aard, reden en het oordeel per 31-12-2018 van de onderstaande reserves zijn te vinden in bijlage 3.

Naam reserve	Saldo 31-12-2017	Resultaatbestemming 2017	Toevoegingen 2018	Onttrekkingen 2018	Saldo 31-12-2018
Algemene reserve					
Algemene reserve	404.347	511.923			916.271
Reserve FLO Enschede	-1.513.471		599.230		-914.242
Reserve FLO Borne	-55.317		5.640		-55.317
Totaal algemene reserve	-1.164.441	511.923	604.870	-	-47.649
Bestemmingsreserves					
Onderhoudskosten Meldkamer	28.058				28.058
Brandweermaterieelplan	173.508			18.672	154.836
Bedrijfsvoering Troned/ TSC	148.005		4.070		152.074
FLO Almelo	464.327		- 102.847		361.480
FLO Hengelo	714.593		71.277		785.870
Innovatie	267.001				267.001
Totaal bestemmingsreserves	1.795.492	-	- 27.501	18.672	1.749.320
Totaal reserves	631.051	511.923	577.369	18.672	1.701.671

6.4 Toelichting op de mutaties van de voorzieningen

In 2018 zijn er geen voorzieningen aanwezig.

7 Analyse begrotingsrechtmatigheid

Normering van de begrotingsrechtmatigheid conform het controleprotocol voor de accountantscontrole op de jaarrekening 2018 e.v. van Veiligheidsregio Twente.

Legenda:

Rechtmatig is een kostenoverschrijding op programmaniveau die:

- a) geheel of grotendeels wordt gecompenseerd door direct daaraan gerelateerde inkomsten;
- b) past binnen het bestaande beleid, maar die niet tijdig kon worden gesignaleerd;
- c) bij het opmaken van de jaarrekening bekend is geworden nadat de overhead is toegerekend, mits op de kostenplaatsen geen overschrijdingen voorkomen en past binnen het geformuleerde beleid;
- d) het gevolg is van een hoger investeringsbedrag in een voorgaand jaar.

Onrechtmatig is een kostenoverschrijding op programmaniveau die:

- a) past binnen het bestaande beleid maar die ten onrechte niet tijdig is gesignaleerd;
- b) niet past binnen het bestaande beleid en waarvoor geen begrotingswijziging is ingediend;
- c) gevolg is van een activiteit die achteraf als onrechtmatig moet worden beschouwd;
- d) leidt tot kosten binnen de begroting, waarvoor minder prestaties zijn geleverd.

Kostenoverschrijdingen die op grond van het voorgaande als onrechtmatig moeten worden gekwalificeerd, worden hierna op programmaniveau geanalyseerd. Deze worden, voorzien van een toelichting, aan het algemeen bestuur verantwoord.

Omschrijving	x 1.000,-	Begroting na administratieve wijziging			Realisatie			Begrotingsafwijking			Waarvan rechtmatige lasten	Waarvan onrechtmatige lasten
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo		
Veiligheidsbureau		2.378	2.058	320	2.970	2.395	575	592	337	255	337	-
Brandweer		6.641	37.375	-30.734	8.303	39.518	-31.216	1.662	2.143	-481	2.143	-
GHOR		957	1.322	-365	1.000	1.269	-269	43	-53	96	-53	-
Gemeenten		447	461	-14	536	471	65	89	10	79	10	-
Totaal lasten en baten		10.423	41.216	-30.793	12.808	43.653	-30.845	2.385	2.437	-52	2.437	-
Algemene dekkingsmiddelen												
Gemeentelijke bijdrage		41.315		41.315	41.315		41.315					
Overhead		59	10.581	-10.522	622	11.443	-10.821	563	862	-299	862	
Heffing VPB				0								
Bedrag onvoorzien				0								
Subtotaal alg. dekkingsmiddelen		41.374	10.581	30.793	41.937	11.443	30.494	563	862	-299	862	-
Onttrekking aan weerstandsvermogen					526		526					
Resultaat voor bestemming							175					
Toevoeging/ onttrekking aan reserves					531	1.089	-559					
Subtotaal mutaties reserves					19	577	-559					
Resultaat na bestemming							-383					

Algemeen

Overeenkomstig de bepalingen in het BBV worden alleen de voornaamste begrotingsoverschrijdingen op de lasten nader toegelicht. Uit de analyse blijkt dat in het algemeen hogere lasten in grote mate worden gecompenseerd door hogere inkomsten, cq. lagere uitgaven op andere posten. In de analyse is de afwijking op overhead meegenomen in de toelichting bij de programma's. De afwijking per programma inclusief overhead is als volgt:

Programma	Begroting na administratieve wijziging			Realisatie			Begrotingsafwijking			Waarvan rechtmatige lasten
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	
Multidisciplinaire onderwerpen	2.378	2.603	-225	2.980	3.032	-52	602	429	173	429
Brandweer	6.700	47.221	-40.521	8.848	49.982	-41.134	2.148	2.761	-613	2.761
GHOR	957	1.512	-555	1.067	1.611	-544	110	99	11	99
Gemeenten	447	461	-14	536	471	65	89	9	79	9
Totaal lasten en baten	10.482	51.797	-41.315	12.808	43.653	-41.665	2.949	3.298	-350	3.298

Toelichting

Begrotingsoverschrijding			€ 3.298.000
Rechtmatige begrotingsoverschrijding			€ 3.571.000
Categorie	Onderdeel	Omschrijving	Bedrag
A	Brandweer	• Twente Safety Campus	€ 265.707
	Brandweer	• Impuls Omgevingsveiligheid	€ 371.947
	Brandweer	• Risk Factory	€ 178.905
	Brandweer	• Diverse projecten - Safety Field Lab - RTR voorzieningen	€ 111.117
	Veiligheidsbureau	• Platform IVZ	€ 32.828
	Veiligheidsbureau	• Diverse projecten - RFPN - Veiligheidsstrategie - Ondernijning - Next Level	€ 392.046
	GHOR	• Diverse projecten - Visitatie	€ 60.971
	Algemeen	• Diverse overige lasten	€ 73.875
A/ B	Algemeen	• Salarissen	€ 1.810.604
C	-		€ -
D	-		€ -
Onrechtmatige begrotingsoverschrijding			€ -
In 2018 is er geen sprake van onrechtmatige begrotingsoverschrijding			

Verantwoording subsidie Impuls Omgevingsveiligheid (IOV) 2018:

Het programma Impuls Omgevingsveiligheid is door het ministerie van Infrastructuur en Milieu in het leven geroepen om de kwaliteit van de omgevingsveiligheid in de regio beter te borgen. Het subsidieprogramma loopt tot en met 2019. Voor het jaar 2018 is op voorschotbasis een subsidie van € 426.000,- Toegekend. De subsidie is aangevraagd mede namens VR IJsselland, VR Gelderland Midden, VR Noord- en Oost Gelderland en VR Gelderland Zuid.

Werkelijke (subsidieabele) lasten die verband houden met de uitvoering van het programma IOV 2018 zijn berekend op € 426.000,-. De subsidie en de (subsidieabele) lasten zijn als volgt verdeeld:

Gelderland Zuid	: € 74.415,-
Noord- en Oost Gelderland	: € 124.645,-
Gelderland Midden	: € 89.465,-
VR IJsselland	: € 65.217,-
Veiligheidsregio Twente	: € 72.258,-
Totaal	: € 426.000,-

Bijlagen

Bijlage 1 Recapitulatiestaat

Volgnr.	Omschrijving	Budget	Lasten	Baten	Saldo
Veiligheidsregio Twente algemeen					
5910000	Kapitaallasten	70.758	0	0	70.758
6911000	Geldleningen/ uitzettingen <1 jaar	0	-21.316	0	21.316
6914000	Geldleningen/ uitzettingen >1 jaar	0	1.991.976	2.006.387	14.411
6112014	Rijksbijdragen	-6.089.890	0	6.146.288	56.398
6112691	Niet toegewezen financiële taakstellingen	-95.334	0	0	-95.334
6922000	Algemene baten en lasten	0	12.327	0	-12.327
Subtotaal Veiligheidsregio Twente algemeen		-6.114.466	1.982.987	8.152.675	55.222

Multidisciplinaire onderwerpen

5120001	Leiding VB	131.019	145.067	0	-14.048
5120002	Managementondersteuning	330.772	584.276	190.816	-62.688
5120003	Operationele ondersteuning VB	134.301	108.570	5.820	31.552
5120004	Meldkamerzaken	34.048	50.342	0	-16.294
5120005	Kwaliteit en informatievoorziening	124.014	157.278	40.724	7.459
5120006	Risicobeheersing & risicocommunicatie	156.470	150.036	16.773	23.207
5120030	Veiligheidshuis Twente	0	351.972	0	-351.972
6112001	Bestuurs- en beleidsadvies	132.328	181.303	0	-48.975
6112002	Multidisciplinair oefenen	121.017	129.913	0	-8.896
6112003	Samenwerking en innovatie	0	0	1.745	1.745
6112004	Gemeenschappelijke meldkamer	347.966	560.953	264.725	51.737
6112012	Platform IVZ	0	126.768	126.768	0
6112017	Veiligheidsstrategie	0	126.854	118.069	-8.785
6112019	Programma TS&S	66.405	24.883	0	41.522
6112030	Veiligheidshuis Twente	0	196.668	711.590	514.922
6112057	Innovatieve agenda VB Inc.	0	10.000	10.000	0
6112060	Informatievoorziening Inc.	0	10.000	10.000	0
6112062	Woninginbraken 2016-2017 Inc.	0	5.456	5.456	0
6112063	Project RFPN Inc.	0	97.484	97.484	0
6112064	Project verwarde personen Inc.	0	66.284	66.284	0
6112065	Project Ondermijning	0	103.691	103.691	0
6112066	Next Level	0	114.280	114.280	0
Subtotaal Multidisciplinaire onderwerpen		1.578.340	3.302.078	1.884.224	160.486

Brandweer

5120500	Repressie Management	122.810	252.809	106.363	-23.636
5120505	Repressie Leiding & Coördinatie	403.531	338.544	7.098	72.085
5120510	Repressie Ondersteuning	986.432	1.161.496	92.634	-82.430
5120515	Repressie Meldkamer	953.701	1.061.866	851	-107.313
5120541	Team Repressie A	2.291.676	2.804.083	359.496	-152.911
5120542	Team Repressie B	1.459.964	1.409.125	213.058	263.897
5120543	Team Repressie C	2.046.157	2.359.503	293.663	-19.683
5120544	Team Repressie D	4.291.334	4.769.030	177.512	-300.183
5120550	Beheer & Techniek Management	100.387	9.215	0	91.172
5120553	Beheer & Techniek Onderhoud & Techniek	1.346.002	1.662.997	110.343	-206.652
5120556	Beheer & Techniek Service & Beheer	916.553	952.735	10.105	-26.076
5120560	Brandveiligheid Management	109.691	130.172	0	-20.481
5120562	Brandveiligheid Advies	1.766.155	1.838.685	14.841	-57.689

Volgnr.	Omschrijving	Budget	Lasten	Baten	Saldo
5120565	Brandveiligheid Brandveilig Leven	660.356	662.962	47.069	44.463
5120568	Brandveiligheid Toezicht & Objectinformatie	1.368.335	1.446.276	14.968	-62.973
5120570	Vakbekwaamheid & Kennis Management	116.845	132.794	0	-15.949
5120572	TSC	573.079	811.579	67.264	-171.236
5120573	Vakbekwaamheid & Kennis Kenniscentrum	512.137	528.263	62.779	46.652
5120576	Vakbekwaamheid & Kennis Opleiden & Oefenen	2.294.028	2.758.977	58.965	-405.984
5120580	Strategie & Ondersteuning Management	529.733	869.615	161.813	-178.068
5120582	Strategie & Ondersteuning Mens & Organisatie	1.829.239	1.811.487	83.972	101.724
5120585	Strategie & Ondersteuning Beleid & Strategie	1.205.612	1.349.690	167.287	23.209
5120588	Strategie & Ondersteuning Operationele Info.voorz.	845.060	936.429	20.000	-71.369
5120590	FLO	0	823.889	823.889	0
6112120	OMS	0	271.056	271.056	0
6112500	Repressie	0	2.500	0	-2.500
6112501	Natuurbrand beheersing	41.039	58.066	37.347	20.320
6112502	Brandweerwedstrijden/jeugdbrandweer	49.038	29.017	0	20.021
6112550	Brandveiligheid Advies	47.866	1.360	0	46.506
6112554	Impuls Omgevingsveiligheid OV (deelprogramma 2)	0	797.947	852.000	54.053
6112555	Brandveiligheid Brandveilig Leven	42.072	30.768	435	11.738
6112559	Risk Factory	0	179.405	167.666	-11.738
6112580	Onderhoud & Techniek	1.653.711	2.137.636	262.901	-221.024
6112581	Gebouwenbeheer Crisisbeheersing	4.406.045	4.763.322	140.479	-216.798
6112582	Planning & Logistiek	0	24.188	0	-24.188
6112583	Beheer materieel	2.794.342	3.117.729	764.586	441.199
6112592	Gebouwenbeheer Overhead	285.357	119.479	0	165.878
6112624	Oefenen Brand	16.252	17.652	0	-1.400
6112625	Oefenen THV	97.022	89.733	0	7.289
6112626	Oefenen IBGS	29.550	26.372	0	3.178
6112627	Oefenen LCG	38.154	31.216	0	6.938
6112628	Oefenen Specialistisch	71.510	31.528	0	39.982
6112629	Oefenen Lokaal	31.421	37.801	0	-6.380
6112630	Opleiden	909.543	1.372.678	393.797	-69.338
6112631	Oefenen	1.107.629	1.212.192	23.071	-81.492
6112632	Fitheid	19.700	36.901	4.785	-12.416
6112640	Brandonderzoek, Lerend vermogen, Innovatie	51.808	53.751	0	-1.943
6112645	Bedrijfsvoering Troned	-573.079	1.741.359	2.465.377	150.939
6112646	Bedrijfsvoering Safety Field Lab	0	55.755	80.122	24.367
6112653	Project Safety Field Lab	0	31.572	31.572	0
6112661	Algemeen Beheer S & O Crisisbeheersing	222.479	241.647	53.309	34.141
6112662	Algemeen Beheer S & O Overhead	1.450.639	1.491.254	57.005	16.390
6112706	Algemeen Beheer M & O Crisisbeheersing	1.791.095	1.350.366	134.484	575.212
6112707	Algemeen Beheer M & O Overhead	640.189	929.746	107.063	-182.494
6112750	Open Dagen	11.496	6.608	0	4.888
6112751	Ondernemingsraad	30.735	14.229	0	16.506
6112760	S & O Beleid & Strategie Crisisbeheersing	191.109	117.281	0	73.828
6112761	S & O Beleid & Strategie Overhead	46.880	115.970	0	-69.090
6112801	Basisomgeving mobiele werkplekken	254.787	198.678	3.966	60.075
6112802	Basisomgeving vast werkplekken	243.863	192.042	60.242	112.063
6112803	Basisomgeving servers	154.888	94.265	0	60.623
6112804	Basisomgeving voorziening decentraal	1.404.950	1.760.814	46.481	-309.383
6112806	Printers	94.284	90.841	0	3.443
6112807	Verbindings- en alarmeringsmiddelen	87.447	66.833	0	20.614
6112808	RTR voorzieningen	0	112.287	112.808	521
6112809	OMS	-357.655	416.849	612.102	-162.403

Volgnr.	Omschrijving	Budget	Lasten	Baten	Saldo
6112812	Projecten informatievoorziening	81.905	11.127	0	70.778
6112821	Project Drone Inc.	0	55.213	0	-55.213
Subtotaal Brandweer		44.196.888	54.419.257	9.576.622	-645.747

GHOR

5120300	Leiding GHOR	110.276	257.847	66.987	-80.584
5120301	Bureau GHOR	645.601	671.412	68.611	42.800
6112301	GHOR functionarissen	349.461	343.350	0	6.111
6112302	Opleiding, training & oefenen GHOR	122.933	116.313	11.234	17.854
6112303	Materieel	46.170	57.515	7.150	-4.195
6112304	Operationeel planvorming	28.731	53.876	41.243	16.099
6112307	Interne bedrijfsvoering	79.489	83.962	119	-4.354
6112308	Communicatie GHOR	18.955	9.597	0	9.358
6112350	Versterking verbetering trajecten kwal.zorg Inc.	0	60.971	60.971	0
Subtotaal GHOR		1.401.616	1.654.843	256.315	3.089

Gemeenten

5120400	Gemeentelijke processen	165.959	232.662	103.146	36.443
6112400	Bevolkingszorg	86.473	249.590	203.690	40.573
Subtotaal Gemeenten		252.432	482.252	306.836	77.016

Gerealiseerde saldo van baten en lasten		41.314.810	61.841.416	20.176.673	-349.933
6998000	Mutaties reserves	0	1.089.291	530.595	-558.697
6922000	Algemene baten en lasten	0	0	526.012	526.012
Gerealiseerde resultaat		41.314.810	62.930.708	21.233.280	-382.617

Bijlage 2 Overzicht taakvelden

Taakveld	x € 1.000,-		Begroting voor wijziging		Begroting na administratieve wijziging		Realisatie		Multidisciplinaire onderwerpen		Brandweer		GHOR		Gemeenten	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1 - Bestuur	24		24		62	0	62	0	62	0	0	0	0	0	0	0
0.4 - Overhead	10.638	59	10.581	59	11.443	622	637	10	10.464	545	342	67	0	67	0	0
0.5 - Treasury					0	36	0	0	0	36	0	0	0	0	0	0
0.8 - Overige baten en lasten	-185		-95		12	526	0	0	12	526	0	0	0	0	0	0
0.10 - Mutatie reserves					1.089	531	0	0	1.089	531	0	0	0	0	0	0
Totaal 0 - Bestuur en ondersteuning	10.476	59	10.509	59	12.607	1.715	699	10	11.566	1.638	342	67	0	67	0	0
1.1 - Crisisbeheersing & Brandweer	39.998	10.374	39.949	10.374	41.555	11.934	1.657	2.132	38.158	8.267	1.269	1.000	471	536		
1.2 - Openbare Orde & Veiligheid	50	50	50	50	675	838	675	838	0	0	0	0	0	0		
Totaal 1 - Veiligheid	40.048	10.424	39.999	10.424	42.230	12.773	2.333	2.970	38.158	8.267	1.269	1.000	471	536		
8.3 Wonen & Bouwen	1.273		1.289		1.348	0	0	0	1.348	0	0	0	0	0	0	0
Totaal 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	1.273	0	1.289	0	1.348	0	0	0	1.348	0	0	0	0	0	0	0

Bijlage 3 Aard, reden en oordeel per 31-12-2018 van de reserves

Algemene reserve	
Reden	Deze reserve komt voort uit het "Beleidskader batige rekeningsaldi". Doel is het in stand houden van een financiële buffer om incidenteel onverwachte c.q. onvoorziene uitgaven te dekken.
Oordeel per 31-12-2018	Betreft een algemeen dekkingsmiddel en is daarom per definitie houdbaar. Betreffende reserve is bij de verzelfstandiging overgeheveld. Het plafond van de reserve wordt jaarlijks aangepast o.b.v. van de bepalingen die zijn opgenomen in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen.

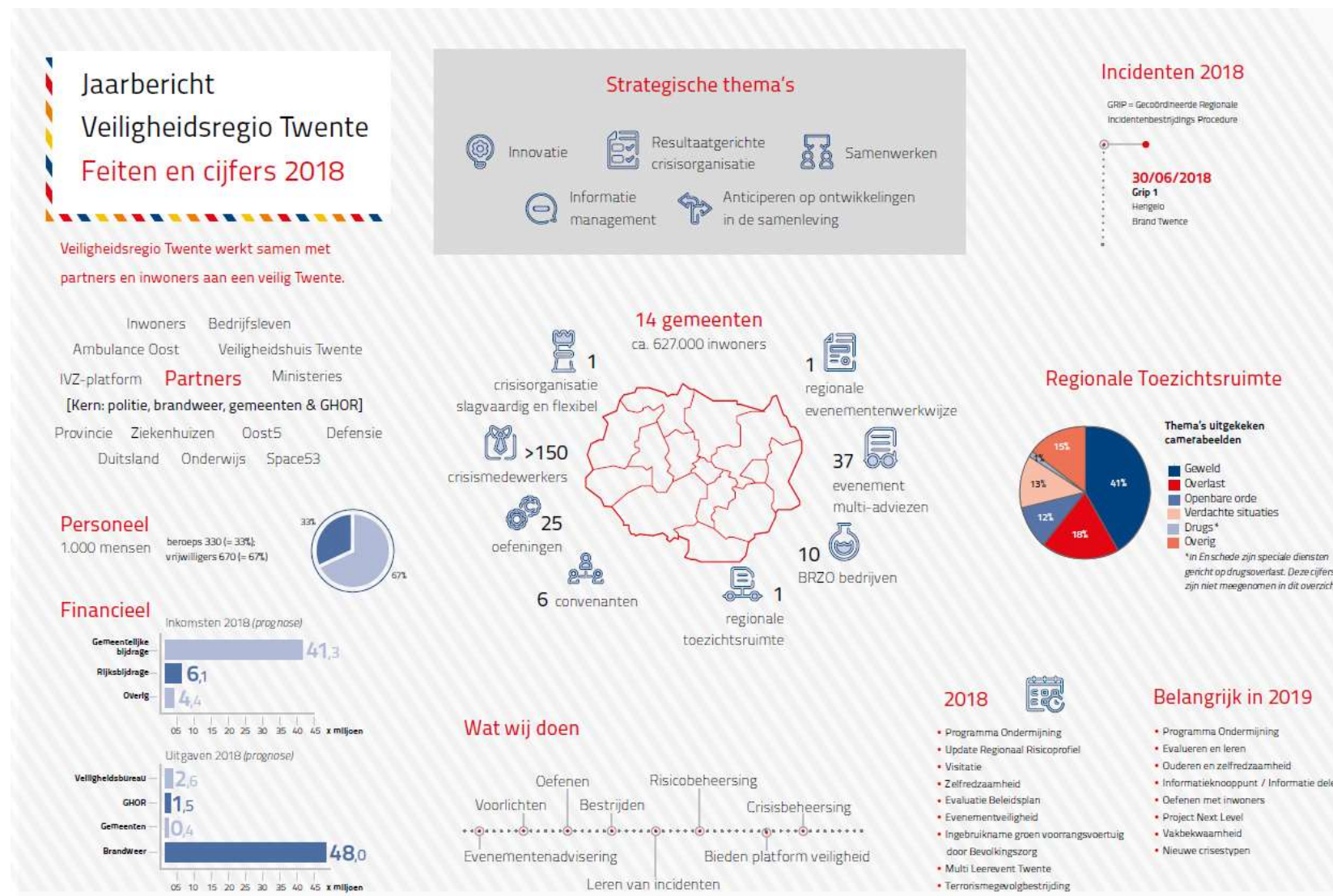
Materieel plan	
Reden	Betreft een reserve die is gevormd na invoering van het materieel plan in 1999, om een budgettair neutrale update van het plan af te dekken. Het plan is geleidelijk geïmplementeerd. De niet bestede gelden na lancering van het plan zijn in de reserve gedoteerd in afwachting van verdere ontwikkelingen in en om het wagenpark van de organisatie. Dit ook na het traject van regionalisering.
Oordeel per 31-12-2018	Betreffende reserve is gevormd in een periode waarin de brandweer nog niet was geregionaliseerd. Het materieel plan beslaat het regionaal inzetbare deel van het wagenpark van de brandweer en is bedoeld als dekkingsbron van eenmalige aanpassingen in dat wagenpark. Hierbij gaat het om zowel om aanpassingen die in structurele zin meer efficiency beogen als om aanpassingen die zich richten op modernisering van het wagenpark. Bij het spoor efficiency kan worden gedacht aan extra afschrijvingslasten, die het gevolg zijn van harmonisatie van onderdelen van het wagenpark. Bij het spoor vernieuwing kan worden gedacht aan eenmalige uitgaven die in de "pilotsfeer" worden gemaakt bijv. aanpassing van tankwagens met het oog op het creëren van een brandkraanafhankelijke bluswatervoorziening. In 2018 is de reserve aangewend om de kapitaallasten volgend uit een pilot van introductie van elektrische voertuigen te dekken.

Onderhoudskosten Meldkamer	
Reden	Het opvangen van extra (technische) onderhoudslasten binnen meldkamerdomein (C2000).
Oordeel per 31-12-2018	Betreft reserve is gevormd om extra onderhoudskosten voor meldkamerinfrastructuur op te vangen. De reserve is in 2012 ingesteld wetende dat de meldkamer aan de vooravond staat van een landelijke reorganisatie. In het licht van de transitie dienen tijdelijk extra technische voorzieningen te worden aangelegd (GMS, C2000, CityGIS en bijbehorende hardware (servers)) die extra onderhoud vergen. De reserve is bedoeld om deze lasten (deels) van dekking te voorzien

Egalisatie FLO	
Reden	Per 1 januari 2006 is het FLO bij de brandweer herzien en wordt de 2e loopbaan ingevoerd. Brandweerfunctionarissen in een bezwarende functie treden niet meer vervroegd uit, maar stromen na uiterlijk 20 jaar door naar een niet-bezwarende functie. Voor medewerkers die onder de FLO-regeling vielen, is FLO-overgangsrecht afgesproken. Aan dit recht zitten langjarige financiële consequenties vast. Het overgangsrecht FLO (Functioneel Leeftijdsontslag) treft een viertal gemeenten: Almelo, Hengelo, Enschede en Borne. Deze gemeenten hebben hiervoor afzonderlijk structureel budget ingebracht. Resultaten op deze begrotingspost dienen op enig moment afzonderlijk met betrokken gemeenten te worden verrekend. In dat kader is per gemeente een egalisatiereserve ingesteld. De bilaterale financiële afspraken worden periodiek geëvalueerd. In verband met de nog niet volledig uitgekristalliseerde wijzigingen in het overgangsrecht is de evaluatie voorlopig opgeschort.
Oordeel per 31-12-2018	Aanhouden van deze middelen is noodzakelijk, gezien de langjarige afspraken die hierover zijn gemaakt. Egalisatiereserves Enschede en Borne zijn, volgens de regelgeving BBV, in mindering gebracht op de algemene reserve. Deze reserve worden in de financiële administratie

	echter wel separaat verantwoord. Voor meer toelichting wordt verwezen naar de paragraaf toelichting op de balans.
Bedrijfsvoering Troned/ TSC	
Reden	In juni 2014 heeft het algemeen bestuur besloten tot instelling van deze reserve. Het oefencentrum Troned vormt onderdeel van de Twente Safety Campus (TSC). Dit centrum wordt buiten de gemeentelijke bijdrage om gefinancierd. Het oefencentrum is gehouden aan het uitgangspunt van een kostendekkende exploitatie. In boekjaar 2013 is de locatie meer dan kostendekkend geëxploiteerd. Voor de exploitatie van Troned (TSC) wordt gepleit voor een gesloten circuit van financiering. Dit sluit namelijk aan op het idee om TSC te beschouwen als een afzonderlijke entiteit binnen de organisatie. Daarmee is voor de safety campus een vertrekpunt gemarkeerd en dat geeft duidelijkheid richting toekomst (in welke constellatie TSC ook wordt voortgezet). Deze reserve is gevormd vanuit het exploitatieoverschot van 2013. Dit resultaat is dus bereikt met middelen die niet van Twentse gemeenten afkomstig zijn.
Oordeel per 31-12-2018	TSC heeft het jaar 2018 afgesloten met een positief saldo. Dit saldo is toegevoegd aan de reserve. Vanwege het taakstellende uitgangspunt van een eigenstandige bekostiging is voortzetting van de reserve nodig.
Innovatie	
Reden	Het wettelijke takenpakket van veiligheidsregio's is voortdurend aan veranderingen onderhevig. Voor een deel hangt dit samen met landelijke initiatieven (ministerie V&J, Instituut Fysieke Veiligheid). Voor een deel zijn de veranderingen het gevolg van technologische of maatschappelijke ontwikkelingen. Veiligheidsregio Twente neemt vanwege haar zorg voor een goede uitoefening van haar wettelijke taak deel aan projecten die zich richten op nieuwe werkwijzen of nieuwe toepassingen van de crisisorganisatie. Dit heeft vorm gekregen in het programma TS&S en krijgt nu verder inhoud binnen opvolgende activiteiten van dat programma.
Oordeel per 31-12-2018	Conform het besluit van AB op 10-10-2016 zal de reserve de komende jaren ingezet worden om kennis en kunde beschikbaar te stellen voor innovatie binnen het veiligheidsdomein.

Bijlage 4 Jaarbericht Veiligheidsregio Twente

Bijlage 5 Jaarbericht Brandweer Twente

De blik op 2018

Wiej bint der altied

Brandweer Twente staat 24 uur per dag, 7 dagen per week en 365 dagen per jaar klaar met:

1.000 mensen

- Ca. 330 beroepsmedewerkers
- Ca. 670 brandweervrijwilligers

Er wordt gewerkt vanuit:

29 kazernes

Het verzorgingsgebied telt:

14 gemeenten

met ruim

627.000 inwoners

"De brandweer doet meer dan branden blussen. Ook aan de voorkant van het vlammetje staan wij voor je klaar om mee te denken en je te adviseren over brandveiligheid in jouw huis, bedrijf of omgeving."

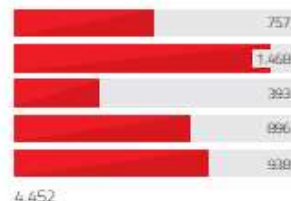
De getall'n op de rief

	Automatische brandmeldingen
	Branden
	Ongevallen (bijv. verkeer en gaslekkage)
	Dienstverlening (o.a. liftopsluitingen en dieren)
	Leefmilieu (o.a. storm- en wateroverlast)
	Totaal

2017

2018

In 2018 was er 1 GRIP situatie, 9 zeer grote branden en 22 grote branden.
Het duikteam is in totaal 27 keer gealarmeerd, drone Argus 30 keer en Handcrew Overijssel 7 keer.

In vuur en vlam veur Noaberschap

719

voorlichtingsactiviteiten voor Twentse inwoners. 30.965 mensen bereikt.

2.412

adviezen aan het bevoegd gezag waaronder gemeenten.

2.110

controles op brandveiligheid.

Wiej leart van mekaar

43

Onderzochte woningbranden.

De blik veuroet

- Bij onze voorlichtingsactiviteiten zetten we de samenwerking voort met onze veiligheidspartners, gaan we gericht inzetten op basis van data (wijk- en doelgroepen analyses) en onderzoeken we het effect van onze voorlichtingsactiviteiten.
- We gaan (meer) werken op basis van beschikbare data en de aanwezige risico's in onze regio.
- We maken een vrijwilligersagenda, waarin we o.a. aangeven waar de kansen liggen in de toekomst, welke rol de vrijwilliger daarin speelt en we aandacht hebben voor hun hoofdwerkgever.

"Allenig bi'w niks"

Meest voorkomende oorzaak woningbrand >>>

01

Schoorsteenbrand

02

Keukenbrand

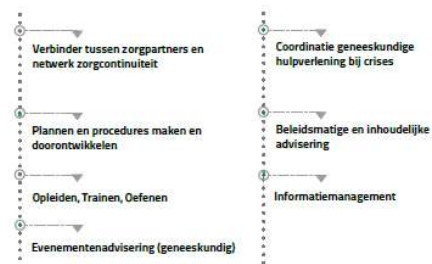
Bijlage 6 Jaarbericht GHOR Twente

Feiten en cijfers 2018

GHOR Twente is de verbinder tussen zorg en veiligheid in de regio Twente.

Wat we doen

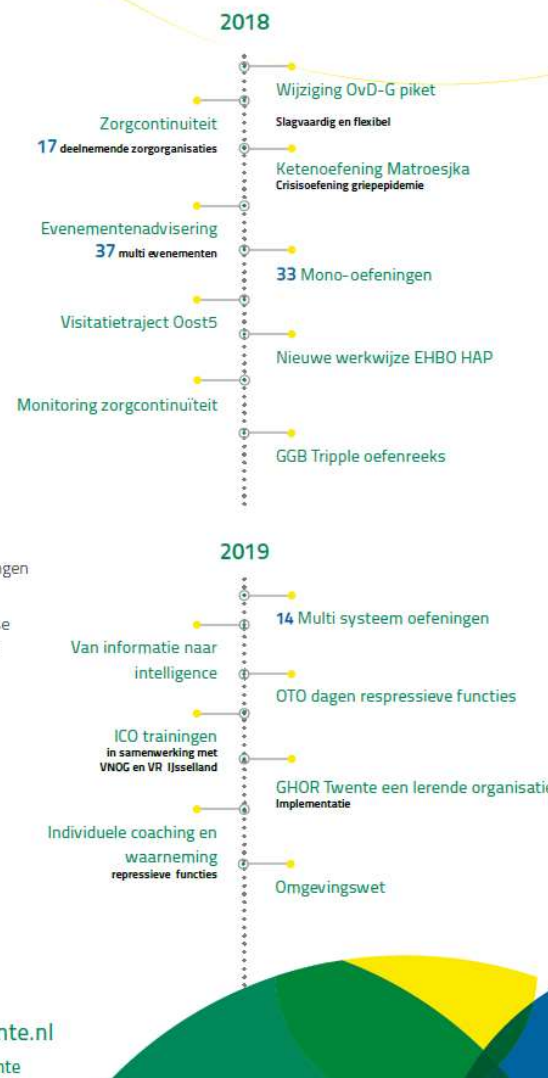
Doorontwikkeling informatiemanagement

- Actueel geneeskundig beeld in LCMS g2
- Snellere informatie deling binnen crisisorganisatie
- Informatiedeling bij bijvoorbeeld grote evenementen en uitbraak ziekte,
- LiveOP
- Business Intelligence met Oost5

Strategische thema's

Kijk voor meer informatie op www.ghortwente.nl
GHOR Twente is onderdeel van Veiligheidsregio Twente

Bijlage 7 Jaarbericht Platform Integrale Veiligheidszorg

PLATFORM IVZ

SAMEN STERK VOOR EEN VEILIG TWENTE

BINNEN HET PLATFORM INTEGRALE VEILIGHEIDSZORG (IVZ) WORDT OP REGIONAAL NIVEAU STRUCTUREEL EN INTEGRAAL SAMENGEWERKT OP DIVERSE THEMA'S TEN BEHOEVE VAN HET VERGROTEN VAN VEILIGHEID VOOR INWONERS VAN TWENTE.

PLATFORM IVZ DRAAGT BIJ AAN

- Vergroten veiligheid in Twente
- Voorkomen verplaatsingseffecten
- Bundelen en delen expertise
- Afstemmen met (boven)regionaal georganiseerde partners
- Gezamenlijk anticiperen op veiligheidsontwikkelingen
- Gezamenlijk verwerven van subsidies
- Innovativiteit in aanpak en sneller leren
- Frustreren criminelen
- Vergroten bewustwording signalen ondermijning

PRIORITEITEN PLATFORM IVZ

ONDERMIJNING

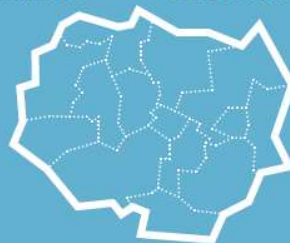
Hennep
Zorgfraude
OMG's
Witwassen
Weerbaarheid

ONTWIKKELEN DASHBOARD VEILIGHEID

AANPAK OVERLAST PERSONEN MET VERWARD GEDRAG

WONINGINBRAAK EN HELING

Verzorgingsgebied telt **14 GEMEENTEN** met ruim **627.000 INWONERS**

OPGEROLDE HENNEPKWEKERIJEN*

2011 > 204 2018 > 200

MELDINGEN PERSONEN MET VERWARD GEDRAG*

2011 > 865 2018 > 2.328

WONINGINBRAKEN*

2011 > 2.292 2018 > 1.078

*Periodes 1 december 2018

JAARBERICHT 2018/2019

CIJFERS 2018*

HENNEP

Dit jaar circa **200** hennepkwekerijen geruimd
Beslag gelegd op **€ 3,9 MILJOEN** vermogen (afpakresultaat)
317 verdachten hennepcultuur behandeld

OVERLAST PERSONEN MET VERWARD GEDRAG

2.328 meldingen overlast door personen met verward gedrag

WONINGINBRAKEN

1.078 woninginbraken
713 preventie-adviezen verstrekt
Ruim **299** opkopers aangesloten op het Digitale Opkopers Register

*Periodes 1 december 2018

FOCUS 2019

- Intensievere integrale aanpak van georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit door één overheid
- Informatiegestuurd werken
- Zelfredzaamheid, burgerparticipatie en betrokkenheid inwoners versterken

De aanpak van ondermijning wordt verder geïntensiveerd, door het verbreden van het maatschappelijk draagvlak, het vergroten van de slagkracht van de overheid, het opwerpen van barrières voor criminele markten, het benutten van technische mogelijkheden en big data.

RJF

Bijlage 8 Single Information Single Audit

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2018 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2019

JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicatornummer: A2 / 01 € 6.966.084	
------	----	---	--	--

Bijlage 9 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant (volgt)

Bijlage 10 Lijst met afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AC	Algemeen Commandant
AOV	Ambtenaar Openbare Veiligheid
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AZE	Acute Zorg Euregio
BAZE	Bureau Acute Zorg Euregio
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BERAP	Bestuursrapportage
BDUR	Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BRT	Bedrijfsbureau Regio Twente
BRW	Brandweer
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BV	Brandveiligheid
BVL	Brandveilig Leven
BW	Burgerlijk Wetboek
BZ	Bevolkingszorg
B&T	Beheer & Techniek
BZOO	Bevolkingszorg Op Orde
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
COPi	Coördinatieteam Plaats Incident
DB	Dagelijks Bestuur
DPG	Directeur publieke gezondheid
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
E-HRM	Electronic Human Resource Management
Fido	Financiering decentrale overheden
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag
GGB	Grootschalige Geneeskundige Bijstand
GGD	De gemeenschappelijke gezondheidsdienst
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GMS	Geïntegreerd Meldkamer Systeem
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GZ	Gezondheidszorg
HIN	Hoofden Informatie Geneeskundige zorg
HRM	Human Resource Management
IBGS	Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid
IKB	Individueel Keuzebudget
IOC	Informatie Operationeel Centrum
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid
IVZ	Integrale Veiligheidszorg
J&V	Justitie & Veiligheid
LCMS	Landelijke crisis management systeem
LOCC	Landelijk Operationeel Coördinatiecentrum
MOOI	Multidisciplinaire Overleg Operationele informatievoorziening
M&O	Mens & Organisatie
MST	Medisch Spectrum Twente
NVWA	Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit
NWB	De Nederlandse Waterschapsbank
OCR	Opleiding Crisisbeheersing en Rampenbestrijding
ODT	Omgevingsdienst Twente
OM	Openbaar Ministerie
OMS	Openbaar Brandmeld Systeem
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
OTO	Opleiden, Training & Oefenen
OVD	Officier van Dienst
OVDG	Officier van Deinst Geneeskundig
PDC	Productendienstencatalogus
PG	Publieke Gezondheid

P&C	Planning & Control
RFPN	Regionaal Forensisch Psychiatrisch Netwerk Oost-Nederland
RIE	Risico inventarisatie en -evaluatie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorg
RTR	Regionale Toezicht Ruimte
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
SAPA	Salarisadministratie en Personeelsadministratie
SISA	Single Information Single Audit
S&O	Strategie & Ondersteuning
TGB	Terrorismegevolgbestrijding
THV	Technische hulpverlening
TRONED	Trainingscentrum Oost-Nederland
TSC	Twente Safety Campus
TS&S	Twente Safety & Security
VB	Veiligheidsbureau
V&K	Vakbekwaamheid & Kennis
VHT	Veiligheidshuis Twente
VPB	Vennootschapsbelasting
VR	Veiligheidsregio
VRT	Veiligheidsregio Twente
VTH	Vergunningverlening, Toezicht & Handhaving
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
WNT	Wet Normering Topinkomens
WVR	Wet Veiligheidsregio's